

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en lag om stöd till produktion av el från förnybara energikällor.

I den föreslagna lagen föreskrivs om stöd som betalas för produktion av el från vindkraft, biogas och trädbränsle. Elproducenterna ska vara aktörer på elmarknaden och får då ut marknadspris för försäljningen av sin el. Enligt det föreslagna systemet med inmatningspris ska elproducenter, vars kraftverk är godkända för systemet för en viss tid få stöd för skillnaden mellan sina kostnader för att producera el och marknadspriset på respektive energikälla eller kostnaderna för ett annat bränslealternativ. Stödet varierar beroende på marknadspriset på el eller priset på utsläppsrätter. För att bli godkända i systemet måste kraftverken ha verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för att producera el. Dessutom måste de uppfylla de förutsättningar som gäller läge, eleffekt och

tidpunkt för idrifttagande samt vissa andra krav. Nya kraftverk kan godkännas för systemet till dess att målet för ökad användning av förnybara energikällor har nåtts. Denna inskränkning gäller dock inte kraftverk som drivs med skogsflis.

I den föreslagna lagen föreskrivs också om ett fast produktionsstöd till el från förnybara energikällor som inte ingår i systemet med inmatningspris. Stödbeloppet avser att vara konstant.

Produktionsstöden ska finansieras via statsbudgeten. Lagen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011. För att den ska kunna träda i kraft krävs det att Europeiska unionens kommission har godkänt det föreslagna statsstödet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	7
2.1 Lagstiftning och praxis.....	7
Nuvarande stödsystem	7
Elmarknaden	9
Miljölagstiftning	10
2.2 Internationell utveckling samt utländsk lagstiftning och EU-lagstiftning.....	12
Stödsystem för förnybar energi i EU-länderna.....	12
RES-direktivet	16
EU-regler om statligt stöd	16
CHP-direktivet.....	18
Direktivet om den inre marknaden för el	19
Förordningen om biprodukter.....	19
2.3 Bedömning av nuläget	19
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	20
3.1 Målsättning.....	20
3.2 Alternativ	21
3.3 De viktigaste förslagen.....	22
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	24
4.1 Ekonomiska konsekvenser	24
Kostnaderna för systemet med inmatningspris.....	24
Kostnaderna för fast produktionsstöd till el	26
Konsekvenser för Energimarknadsverkets omkostnader och personalresurser.....	27
Budgetpropositionen för 2011	27
Kostnader för elproducenten	28
Effekter för marknadspriset på el och priset på utsläppsrätter	28
Effekter för investeringar och sysselsättning	29
Energiunderstöd.....	29
Övriga ekonomiska effekter	30
4.2 Övriga konsekvenser	30
Konsekvenser för miljön	30
Hur EU-målen uppfylls	30
Leveranssäkerhet och självförsörjning	30
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	31
5.1 Beredningen i arbetsgrupp	31
5.2 Yttranden om betänkandet från arbetsgruppen	31
5.3 Fortsatt beredning	31
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	33
DETALJMOTIVERING	34
1 LAGFÖRSLAG	34
1 kap. Allmänna bestämmelser	34
2 kap. Hur kraftverk godkänns för systemet med inmatningspris	37
3 kap. Betalning av inmatningspris.....	47
4 kap. Fast produktionsstöd för el och betalning av stödet.....	50

5 kap.	Kontrollörer.....	53
6 kap.	Tillsyn	55
7 kap.	Återbetalning och återkrav av stöd	58
8 kap.	Särskilda bestämmelser.....	61
9 kap.	Ikraftträdande	62
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER.....	64
3	IKRAFTTRÄDANDE	64
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	64
	LAGFÖRSLAG	68
	Lag om stöd till produktion av el från förnybara energikällor	68

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europeiska unionen (EU) har som mål att dämpa klimatuppvärmningen till två grader på lång sikt. För att målet ska uppnås krävs att det globala energisystemet ändras så att det blir nästan utsläppsfritt, vilket leder till väldiga förändringar i produktionen och konsumtionen av energi. EU:s delmål för år 2020 är att minska växthusgasutsläppen med 20 procent från 1990-års nivå, utöka andelen förnybara energikällor till 20 procent och förbättra energieffektiviteten med 20 procent. Målen att utöka de förnybara energikällorna och minska växthusgasutsläppen är rättsligt bindande för EU:s medlemsstater.

Enligt programmet för Matti Vanhanens andra regering ska användningen av förnybara energikällor stödjas på olika sätt och målet är att på ett betydande sätt utöka användningen av de förnybara energikällorna, vilket förutsätter både avsevärda stödåtgärder i olika delar av produktionskedjan för bioenergin och åtgärder som säkrar att den förnybara energin når ut på marknaden. Mari Kiviniemi:s regering fortsätter med att genomföra programmet för Matti Vanhanens andra regering. Enligt programmet för Mari Kiviniemi:s regering ska regeringen genomföra de lagstiftningsprojekt som förutsätts i det paket som gäller skyldigheten att främja förnybar energi, och fatta bindande beslut om den finansiering som behövs för hela paketet.

De viktigaste av de förnybara energikällor som används i Finland är bioenergi, i synnerhet trä och träbaserade bränslen, vattenkraft, vindkraft och jordvärme. De förnybara energikällornas betydelse för minskningen av utsläppen från energiproduktionen och organiseringen av energiförsörjningen är betydande. De förnybara energikällorna har emellertid ännu ofta svagare konkurrenskraft än de fossila bränslena. Ofta behövs olika stöd och incitament för att öka användningen av de

förnybara energikällorna och säkra lönsamheten för investeringarna.

Statsrådet antog den 6 november 2008 den nationella klimat- och energistrategin på lång sikt (SRR 6/2008), nedan *klimat- och energistrategin*. Strategin grundas på EU:s klimat- och energipolitiska riktlinjer och åtaganden.

Enligt klimat- och energistrategin kommer Finland att ta i användning ett kostnadseffektivt system med inmatningspris på marknadsvillkor i syfte att främja användningen av förnybara energikällor. Priserna planeras och dimensioneras så att de medför tillräckligt snabb ökning av produktionen av förnybar el. Systemet planeras med omsorg, eftersom det från andra länder finns både goda och dåliga erfarenheter.

I klimat- och energistrategin uppställs som mål att höja den installerade totaleffekten för vindkraft till ca 2 000 megawatt senast år 2020, vilket motsvarar en årlig elproduktion med vindkraft på ca 6 terawattimmar. Utifrån noggrannare utredningar har det emellertid framgått att den hypotetiska utnyttjningstid för toppeffekt som används i strategin (ca 3 000 timmar per år) är orealistisk. För att uppnå strategins mål om en årlig elproduktion på 6 terawattimmar skulle förutsätta att en totaleffekt på 2 500 megawatt installeras, då utnyttjningstiden för toppeffekt antas vara 2 400 timmar per år. Den installerade totaleffekten är för närvarande ca 140 megawatt i Finland. I de nordiska länderna är kapaciteten totalt ca 4 800 megawatt, varav Danmark står för den största delen (ca 3 200 megawatt) och Sverige för den närmast största delen (ca 1 000 megawatt).

Produktionsställena för vindkraft är sammellan ojämlika. På de bästa ställena är produktionen lönsammare än på de sämsta platserna, och det finns en begränsad mängd av lönsammare ställen. Ju starkare vindkraften koncentreras till ett litet område, desto mera fluktuerar elproduktionen på grund av vindkraften. Dessa fluktuationer måste täck-

as genom att man justerar den övriga produktionen eller konsumtionen. I syfte att minska de kostnader som föranleds av detta kan det vara kostnadseffektivt att sprida vindkraftsproduktionen över ett större område. Spridningen minskar även prognosfel, vilket för sin del minskar behovet av och kostnaderna för reglerkraft. Däremot kan spridningen av vindkraften öka de totala kostnaderna om de ställen som har god vind ligger nära varandra.

Vindförhållandena är goda vid den finska kusten, men längre in i landet är de svagare på grund av att landet är skogsbevuxet. Med den utnyttjningstid för toppeffekt som är typisk för kustområdena (2 400 timmar per år) skulle 2 000 megawatt producera ca 4,8 terawattimmar per år. I syfte att uppnå det totala mål som ställts för vindkraften behövs det dessutom t.ex. 400 megawatt havsvindkraft, vilket motsvarar ca 3 000 timmar utnyttjningstid för toppeffekt per år. Inom finskt territorialvatten är förhållandena goda för havsvindkraft, men isbelastningen är en extra utmaning för utbyggnaden. I syfte att uppnå målet kan det krävas att vindkraftverken även byggs på fjäll och på annat håll inne i landet. Utbyggnaden på fjäll begränsas inte bara av markanvändningsorsaker utan även av det svaga elnätet norröver och i många fall även på grund av brist på annan infrastruktur.

Vindkraften är en kapitalintensiv form av elproduktion och kostnaderna består huvudsakligen av investeringskostnader. I investeringarna ingår även tekniska risker. Vindkraftverken är "price-taker" på elmarknaden för att deras rörliga kostnader på kort sikt är små.

I klimat- och energistrategin uppställs målet att främja produktionen av energiväxter samt användningen av bioenergi som fås från lantbrukets biflöden och gödsel bl.a. i form av biogas, så att mängden av den förnybara energi som fås från dem når en nivå på ca 4—5 terawattimmar fram till år 2020.

Biogas bildas när olika mikrober bryter ned organiskt material i anaeroba förhållanden. Nedbrytningen av råvaran ger biogas och rotad biomassa. Biogasens sammansättning varierar, men den innehåller vanligen 40—70 % metan, 30—60 % koldioxid och andra föreningar i små mängder. Biogas produceras

på avstjälningsplatser (organiskt avfall som råvara), avloppsreningsverk (avloppsslam som råvara), samrötningsverk eller samrötningsanläggning och stora behandlingsanläggningar (t.ex. bioavfall från samhällena, slam, organiskt avfall från industrin, djurspillning och åkerbiomassa) och bioreaktorer på lantgårdar (med djurgödsel och åkerbiomassa som råvara). För produktion av biogas vid avloppsreningsverken, samrötningsanläggningarna och lantgårdarna behövs en bioreaktor för rötningen.

I Finland producerades år 2008 biogas sammanlagt ca 142,1 miljoner kubikmeter, varav andelen biogas som producerades med bioreaktor var 29,9 miljoner kubikmeter. Volymen producerad el var totalt 56,6 gigawatttimmar och mängden producerad värme var 403,6 gigawattimmar. År 2008 producerades ca 48 procent av hela Finlands biogasproduktion vid Käringsmossens avstjälningsplats i Esbo.

Den mängd el som produceras vid biogaskraftverk är vanligen mycket liten och kostnaderna för att ansluta sig till nätet kan vara höga i förhållande till den producerade elen. Investeringskostnaderna för biogaskraftverk och de biogasanläggningar som producerar biogas till kraftverken är höga i förhållande till den producerade elen. Bioreaktorn för den biogasanläggning som producerar biogas för biogaskraftverket utgör en stor del av investeringarna. På de ställen där investeringarna redan gjorts är den investering som behövs för att inleda elproduktionen relativt liten. Utöver investeringarna är elproduktionskostnaderna även beroende av råvarukostnaderna för biogasen.

Energiinnehållet i den råvara som används vid produktion av biogas är relativt liten. Därför är det inte lönsamt att transportera råvaran över långa avstånd och produktionen av biogas ska ske relativt nära råvarukällan. Biogasanläggningarna kan få inkomster inte bara från den energi som säljs (el, värme, transportbränsle) utan även från portavgifter för råvaran och försäljningen av de reaktorprodukter som uppstår vid rötningen. Portavgifter betalas till biogasanläggningarna när de tar emot avfall och sköter om behandling och slutförvaring av avfallet. Portavgifterna varierar enligt typen av avfall. Portavgiften

för bioavfall som kräver behandling i anläggning är vanligen drygt 50 euro per ton och portavgiften för gödsel är ca 5–10 euro per ton. För närvarande är biogasanläggningarnas lönsamhet i rätt hög grad beroende av de portavgifter de får. I vissa fall produceras biogas främst för att underlätta den fortsatta behandlingen eller för att minimera miljöölägenheterna.

Med biogas kan man producera el och dessutom också värme. Verkningsgraden för produktion av enbart el är vanligen 30–40 procent. Vid samproduktion av el och värme är verkningsgraden 50–90 procent och på verkningsgraden inverkar bl.a. vilka möjligheter det finns att nyttiggöra värmen. Av biogas kan man även förädla transportbränsle eller mata in den producerade gasen i naturgasnätet. Detta förutsätter emellertid att biogasen renas, vilket kräver relativt dyra investeringar i utrustning. Om den producerade biogasen för skäligen kostnader kan ledas in i ett större biogaskraftverk, som också använder naturgas, t.ex. genom naturgasnätet, kan elen från biogasen produceras med en högre verkningsgrad och möjligheterna att nyttiggöra värmen kan förbättras.

Vid skogsskötsel och virkesavverkning uppkommer det mycket träsubstans från gallring o.d., som inte duger till råmaterial för träförädlingen. Av grot, klenträ, stubbar och rötter kan det tillverkas flis som bränsle för produktionen (skogsflis). Jämfört med skogsflisens konkurrenskraft påverkas de andra bränslena bl.a. av stigande priser på olja och andra bränslen samt av priset på utsläppsrätten. Användningen av skogsflis har nästan fyrdubblats under åren 2000–2008. Skogsflis används primärt för industrins kraft- och värmeverkspannor, fjärrvärmekraftverk och separata värmecentraler. I framtiden är skogsflisen en viktig råvara för biodiesel. I klimat- och energistrategin ställdes målet att öka användningen av skogsflis i energiproduktionen och som råvara i industrin upp till drygt 12 miljoner kubikmeter fast mått senast år 2020.

Skogsindustrin har ett starkt inflytande på möjligheterna att använda skogsflis och övrigt trädbränsle inom energiproduktionen i Finland. Skogsindustrins efterfrågan på ved bestämmer de årliga avverkningsvolymerna

och därmed utbudet av skogsflis i fråga om stubbar och flis tillverkat av avverkningsrester som bränsle för energiproduktionen. Även energiförbrukningen i Finland är starkt bunden till den energiintensiva skogsindustrins produktionsgrad. I och med att sektorn producerar den största delen av den energi som den behöver med trädbränsle leder produktionsnedskärningarna även till att den produktion av energi som nyttiggör trädbränslen går ned. Skogsindustrins strukturomvandling har lett till att den energiproduktion som nyttiggör trädbränsle minskar inom sektorn. Även utbudet av skogsflis och biprodukter har minskat i takt med de minskade avverkningsvolymerna. På motsvarande sätt har det beräknats att den andel som grundar sig på förnybara energikällor har minskat i slutförbrukningen av energiproduktionen.

Utvecklingen av skogsindustrins produktion fram till 2020 inverkar väsentligt på användningen av trädbränsle inom sektorn, flödet av biprodukter på marknaden och energins slutförbrukning. I syfte att uppnå målet för målet för förnybar energiproduktion förutsätts att användningen av skogsflis höjs i den förändrade omvärlden över det mål som uppställts i klimat- och energistrategin.

Ministerarbetsgruppen för klimat- och energipolitik kom den 20 april 2010 fram till en överenskommelse om sätten att främja den förnybara energin och om dess volymer i syfte att uppnå de mål som uppställts för Finland i EU (nedan *det paket som gäller skyldigheten att främja förnybar energi*). Slutförbrukningen av energi uppskattas vara 327 terawattimmar år 2020 och det är nödvändigt att öka användningen av de förnybara energikällor som nu är målet för politikåtgärderna i energiproduktionen till 77 terawattimmar. Största delen av denna ökning kan uppnås genom användning av skogsflis. Målet för användning av skogsflis för år 2020 är 25 terawattimmar (motsvarar ca 13,5 miljoner kubikmeter fast mått), medan målet år 2005 var 6,1 terawattimmar. Kravet för att uppnå målen för den förnybara energin är att användningen av skogsflis ökas kraftigt och dessutom att den tekniska potentialen för användning av trädbränsle ökas.

I det paket som gäller skyldigheten att främja förnybar energi har man som verktyg

för att öka användningen av skogsenergi dragit upp riktlinjer, såsom energistöd för klenträäd som inriktas på vård av ungskog, produktionsstöd för el som inriktas på att främja användningen av skogsflis och produktionsstöd för el som inriktas på mindre kraftvärmeverk för el och värme.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Nuvarande stödssystem

Energiskatter

Energiskatter är punktskatter och de tas ut på transport- och uppvärmningsbränsle samt el. Utöver sin fiskala, dvs. statsekonomiska betydelse, är energibeskattningen ett centralt redskap för energi- och miljöpolitiken. Genom den eftersträvar man att dämpa tillväxten för energiförbrukningen och styra produktionen och användningen av energi in på sådana alternativ som medför mindre utsläpp. Det nuvarande energiskattesystemet har varit i användning sedan 1997.

I energiskattesystemet ingår olika stöd. De energipolitiskt viktigaste av dessa är det skattestöd som betalas för elproduktion som är grundad på förnybara energikällor. Bestämmelser om stöd för elproduktion finns i lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan *elskattelagen*. Enligt lagens 8 § kan på ansökan fås stöd för el som producerats med vindkraft, små vattenkraftverk, återanvändningsbränsle, biogas och skogsflis. Stödet för el som produceras med vindkraft och skogsflis är 6,9 euro per megawattimme och för el som produceras med vattenkraft och biogas 4,2 euro per megawattimme. För el som produceras med återanvändningsbränsle är stödet 2,5 euro per megawattimme. Det är inte möjligt att få stöd för sådan i nämnda lag avsedd el som används för egen förbrukning. Stödet gäller inte heller för sådan el som produceras i generatorer under 2 megawatt och som inte levererats till elnätet, för sådan el är skattefri.

Skattestödet har notifierats till Europeiska kommissionen som genom sitt beslut N

893/2007 har prövat stödprogrammet lämpligt för gemenskapsmarknaden.

Energistöd

Energistödet är behovsprövat statligt stöd som främjar användningen av förnybara energikällor och ibruktagningen av ny effektiv energiteknik samt minskar miljöolägenheterna av produktion och användning av energi.

I statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om de grunder och förfaranden som ska iakttas vid beviljandet av energistöd. I statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1313/2007) föreskrivs om beviljande, utbetalning och användning av energistöd i enlighet med statsbudgeten. Energistöd kan efter projektbaserad prövning beviljas företag, kommuner och andra sammanslutningar för sådana klimat- och miljövänliga investerings- och utredningsprojekt som främjar användning av vindkraft eller andra förnybara energikällor, energisparande, effektivisering av energiproduktionen eller av användningen av energi eller minskar miljöskadorna av energiproduktion eller av användningen av energi. Energistöd kan beviljas också för sådana investerings- och utredningsprojekt som främjar en säker och mångsidig energiförsörjning. Det är inte möjligt att bevilja energistöd till jordbrukets investeringar. Vid beviljandet av energistöd har man gett företräde för projekt som främjar kommersialisering av ny teknik. År 2009 har det för energistöd funnits tillgängligt totalt 94,9 miljoner euro.

Stödordningen för energisektorn har notifierats till Europeiska kommissionen, som genom sitt beslut N 359/2009 har prövat att stödordningen är lämplig för gemenskapsmarknaden.

Stöd till jordbruket

I lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) föreskrivs om de stöd som beviljas för förbättring av jordbrukets struktur. Stöd kan beviljas lantbruksföretagare och lantbruksföretagares sammanslutningar. För utveckling av effektiviteten och kvaliteten i produktionsverksamheten kan stöd beviljas

för gårdsbruksenhetens investeringar. De energianläggningar som år 2009 omfattades av investeringsstöd för gårdsbruk var värmecentraler och biogasanläggningar på gårdsbrukenheterna. Det stöd som realiserats i fråga om värmecentraler varierar beroende på vilken karaktär anläggningen har. Även anläggningar som använder torv kan finansieras om det går att i anläggningen använda även trä eller annat förnybart bränsle. Av de biogasanläggningar som finansieras ska minst hälften av råvaran komma från gårdsbruksenheten eller från annat förnybart bränsle och över hälften av den energi som produceras ska användas på gårdsbruksenheten.

Från de olika verksamhetslinjerna i landsbygdsutvecklingsprogrammet för Fastlandsfinland kan man finansiera bioenergibranschens investeringar i landsbygdens mikroföretag genom anslag ur statsbudgeten. Stöd kan beviljas bl.a. byggnadsinvesteringar i anknytning till förädling av bioenergiprodukter, biobaserad energiproduktion eller annan företagsverksamhet inom bioenergibranschen.

Statsrådets förordning om understöd för bioenergiproduktion (607/2008) har utfärdats med stöd av statsunderstödslagen. Det gäller behovsprövat understöd. Åren 2008—2011 finns det årligen tillgängligt ett belopp om 5 miljoner euro för understödet. Understöd kan beviljas för forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsprojekt som främjar grundandet av anläggningar som producerar bioenergi samt för pilotprojekt som tillämpar ny forskningsinformation och teknik. Syftet med understöd för bioenergiproduktion är att främja användningen av biomassa i energiproduktionen. Ett särskilt syfte är att främja utbyggnad av biogasanläggningar på områden som har mycket husdjur och miljöpåverkan som föranleds av dem. Enligt uppskattning kommer de pågående projekten att resultera i 6—10 relativt stora biogasanläggningar på dessa områden.

Miljöstödet för jordbruket inklusive specialstöden är av central betydelse vid främjandet av jordbrukets vattenvård. Under stödperioden 2007—2013 är det möjligt att få stöd för placering av flytgödsel i åker. Syftet med stödet är att minska avrinningen från jordbruket till vattendragen. Detta stöd betalas

inte för gödsel som behandlats i biogasanläggning.

Utsläppshandel

En central stödform för produktion av utsläppsfri el är EU:s utsläppshandel som inleddes i början av år 2005. Utsläppshandeln har försvagat de fossila bränslenas konkurrenskraft och förbättrat de förnybara energikällornas konkurrenskraft. Under den tredje utsläppshandelsperioden som inleds år 2013 förstärks denna styrande verkan, eftersom utsläppsrätterna blir knappare fram mot år 2020.

Övriga stödsystem

Elbolagen erbjuder elkonsumenterna möjlighet att frivilligt stöda den elproduktion som grundar sig på förnybar energi. Elkonsumenterna kan ingå avtal med sitt elbolag om grön el (t.ex. Norppasäähkö, Ekoenergia - märkt el, Tuulisäähkö, Miljöpenni). Eftersom över hälften av den nordiska elen produceras med vattenkraft och utbudet på grön el överstiger efterfrågan, har inte de frivilliga avtalen om grön el haft någon ökande effekt på vindkraftens eller andra förnybara energikällors produktionskapacitet.

Tillsvidare är lagen om en inmatningstariff för el som producerats med bräntorv i kondenskraftverk (322/2007) den enda lagstiftning som gäller inmatningspriser. För att trygga elleveranssäkerheten ges i kraftverkens inmatningsordning företräde till de kondenskraftverk som använder inhemsk bräntorv som bränsle i förhållande till de kondenskraftverk som använder stenkolk, naturgas och brännolja. För att denna prioritering vid inmatningsordningen ska bli möjlig betalas ett inmatningspris för el som producerats med inhemsk bräntorv i ett kondenskraftverk. Inmatningspriset gäller el som matas in i nätet av nätinnehavaren och som har producerats med inhemsk bräntorv som bränsle antingen i ett kondenskraftverk där det huvudsakliga bränslet är bräntorv och generatorns effekt minst 120 megavoltampere, eller som kondensproduktion i ett kraftverks kondensanläggning med ångavtappning där det huvudsakliga bränslet är bränn-

torv och generatorns effekt minst 120 megavoltampere. Lagen gäller till utgången av år 2010.

Elmarknaden

På elproduktion tillämpas elmarknadslagen (386/1995). Elproducenten ska bl.a. uppfylla de förpliktelser som avses i lagens 16 b—16—d § om balansansvar och balansavräkning. Elproducenten är enligt 16 b § ansvarig för att partens elproduktion och eltillförselavtal täcker partens elanvändning och elleveranser under respektive timme (balansansvar). Med balansansvar avses elproducentens och elförsäljarens ansvar att säkra att den el som sålts har producerats för eller i sin helhet upphandlats till elsystemet.

I det balansansvarssystem som används i Finland och de nordiska länderna bär elproducenten och försäljaren en risk i fråga om prognosfel, dvs. vad gäller kundens prognostiserade och faktiska förbrukning. På den nordiska elmarknaden ansvarar varje elförsäljare fortlöpande timme för timme och under varje timme att den el som försäljarens kunder förbrukar under timmen i fråga har producerats under samma timme till elnätet. Om förbrukningen för elförsäljarens kunder avviker från den förbrukning som prognostiserats för varje timme ska elförsäljaren för var timme upphandla till systemet den elmängd som saknas. Den mängd som saknas kan själv man producera med regler- eller reservkraft eller upphandlas på marknaden som s.k. balanskraft. På motsvarande sätt är det möjligt att sälja den elproduktion som överstiger kundernas prognostiserade förbrukning till marknaden som balanskraft. Mängden använd balanskraft klargörs först efter varje förbrukningstimme. För balanskraften finns en särskild marknad. Balanskraftens pris är på grund av balanskraftens natur högre än det egentliga marknadspriset på el. Stamnätsinnehavare med systemansvar ser på nationell nivå till att jämvikten mellan produktion och förbrukning upprätthålls på timnivå.

I balansansvarssystemet lämpar sig den risk som elproducenten har bättre att bäras av andra än små producenter. Om risken avlastades producenten skulle det i praktiken för eller senare leda till att marknaderna för re-

glerkraft, balanskraft och reservkraft borde organiseras så att de är solidariskt ansvariga och att alla elanvändare ska delta i att upprätthålla den. Samtidigt skulle det leda till ett behov av större regler-, balanskraft- och reservkraftskapacitet än för närvarande.

Enligt 16 c § i elmarknadslagen är elproducenten skyldig att handha balansavräkningen. En balansavräkning ska grunda sig på elmätning eller en kombination av mätning och typbelastningskurva samt på anmälningar som gäller leveranserna. Enligt 16 d § har elproducenten dessutom anmälningsskyldighet i fråga om balansansvar och balansavräkning. I statsrådets förordning om utredning och mätning av elleveranser (66/2009) föreskrivs närmare om balansansvar och balansavräkning.

I Finland har man eftersträvat att avskilja elnätverksamheten så väl som möjligt från affärsverksamheterna för elproduktion och elförsäljning. Ca 85 procent av den el som förbrukas i Finland distribueras till kunderna av innehavare av distributionsnät som är juridiskt åtskilda. För juridiskt åtskilda nätinnehavare är det förbjudet att agera som elförsäljare.

I Finland finns det i förhållande till landets storlek många distributionsnät. För närvarande finns det cirka nittio innehavare av distributionsnät. Distributionsnätens storlek varierar avsevärt från varandra. De största innehavarna av distributionsnät har över 400 000 kunder, medan de minsta distributionsnäten har några tusen kunder. Nätägandet är också decentraliserat. Till stor del är innehavarna av distributionsnät i kommunens ägo, men bland dem finns även statliga bolag, privatägda företag och andelslag som användarna bildat.

Kostnaderna för den decentraliserade produktionen skulle fördelas ojämnt och slumpmässigt. Om en proportionellt sett större andel av produktionen anslöts till nätet eller om nätet av någon teknisk anledning blev tvunget att investera proportionellt sett mer i sitt nät på grund av den decentraliserade produktionen skulle nätets kunder vara tvungna att bära en större kostnadsbörda. Det är främst distributionsnäten i kusternas och Lapplands glesbygdsområden som en sådan följd skulle drabba.

Miljölagstiftning

Lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning

I lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) föreskrivs om bedömningen av miljökonsekvenser i fråga om projekt. Genom förfarandet vid miljökonsekvensbedömningen (nedan *MKB-förfarandet*) utreder och bedömer man, som grund för beslutsfattandet, miljökonsekvenserna av projekt som genom växelverkan på ett betydelsefullt sätt påverkar miljön.

MKB-förfarandet tillämpas alltid på de projekt som avses projektförteckningen i statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (713/2006). Vindkraftverk eller vindkraftsparker nämns inte i projektförteckningen i förordningen. MKB-förfarandet tillämpas på kraftverk, där den största bränsleeffekten är minst 300 megawatt, enligt projektförteckningen i förordningen. Anläggningar som använder biogas eller trädbränsle har inte heller nämnts i projektförteckningen i förordningen. MKB-förfarandet kan i enskilda fall tillämpas även på andra projekt eller ändringar av projekt än dem som nämns i projektförteckningen, om dessa sannolikt föranleder sådan betydelsefull skadlig miljöpåverkan som kan jämföras med projekt i projektförteckningen. Detta förutsätter beslut om tillämpning av bedömningsförfarandet enligt 6 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Dessutom gäller även i fråga om de projekt på vilka MKB-förfarandet inte tillämpas skyldigheten att vara tillräckligt medveten om projektets miljökonsekvenser enligt 25 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

I praktiken har MKB-förfarandet tillämpats vid vindkraftverksprojekt, när projektet till sin totala kapacitet har varit ca 10 megawatt eller större. I november 2009 hade beslut om tillämpning av MKB-förfarande i fråga om vindkraft fattats i totalt 42 fall, varav bedömningsförfarande hade förutsatts i 34 fall. Miljöministeriet står i beråd att lägga till vindkraftverksprojekt som är större än något visst gränsvärde till projektförteckningen i MKB-förordningen.

I praktiken har MKB-förfarande tillämpats på biogasanläggningar som är mindre än effektgränsen i projektförteckningen i sammanlagt 6 fall under åren 2005—2009. I dessa fall är de siffror som beskriver anläggningarnas kapacitet inte jämförbara sinsemellan, för i de olika biogasanläggningarna används biologiskt nedbrytbart material som är olika till sin sammansättning.

Enligt 13 § i lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning får en myndighet inte bevilja tillstånd att genomföra ett projekt och inte heller fatta något annat därmed jämförbart beslut innan den har fått konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna till sitt förfogande. Av ett tillståndsbeslut eller något annat därmed jämförbart beslut som gäller projektet ska framgå hur konsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om denna har beaktats.

Lagen angående vissa grannelagsförhållanden

Kraftverk kan föranleda sådan belastning för grannfastigheten om vilken bestämmelser finns i lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920). Enligt lagens 17 § 1 mom. får en fastighet, byggnad eller lägenhet inte användas så att grannarna eller de som bor eller innehar fastigheter, byggnader eller lägenheter i närheten orsakas oskäligt besvär av bl.a. buller eller skakning. Vid bedömning av hur oskäligt besväret är ska man beakta de lokala förhållandena, hur vanligt besväret är i övrigt, hur kraftigt och varaktigt besväret är, den tidpunkt då besväret uppstod samt andra motsvarande omständigheter.

Miljöskyddslagen

Miljöskyddslagen (86/2000) är en allmän lag som syftar till att motverka miljöförstöring. Enligt 28 § 1 mom. i miljöskyddslagen krävs det tillstånd för verksamhet som medför risk för förorening av miljön. Med sådan verksamhet avses enligt 3 § i miljöskyddslagen inrättande eller användning av en anläggning samt därtill i tekniskt och funktionellt hänseende nära ansluten verksamhet eller användning av ett område eller anordnan-

de av verksamhet på ett sätt som kan leda till förorening av miljön.

Närmare bestämmelser om tillståndspliktiga verksamheter finns i miljöskyddsförordningen (169/2000). Vindkraftverk eller vindkraftsparker har inte nämnts i projektförteckningen i förordningen. För ett kraftverk som använder gas eller annat bränsle krävs enligt projektförteckningen miljötillstånd, om dess största bränsl-effekt överstiger 5 megawatt eller där energimängden i det bränsle som används är minst 54 terajoule om året. För förgasningsverk för trä eller anläggningar för tillverkning av gasformigt bränsle krävs enligt projektförteckningen alltid miljötillstånd om bränsle tillverkas minst 3 000 ton per år. Dessutom krävs miljötillstånd i de situationer som avses i 28 § 2 mom. i miljöskyddslagen. För vindkraftverk och vindkraftsparker kan krävas miljötillstånd enligt 28 § 2 mom. främst då verksamheten kan utsätta omgivningen för sådant oskäligt besvär som avses i 17 § 1 mom. lagen angående vissa grann-lagsförhållanden. På motsvarande vis kan kraftverk som använder biogas eller trädbränsle på denna grund förutsätta miljötillstånd även om det gäller en mindre anläggning än det i projektförteckningen avsedda kraftverket.

I praktiken har miljötillstånd krävts i samband med projekt för vindkraftverk bara i vissa fall då grunden har varit sådan oskäligen bullerolägenhet eller annan belastning för grannskapet som avses i 28 § 2 mom. i miljöskyddslagen.

Med stöd av miljöskyddslagen har det för vissa verksamhetsområden och verksamheter utfärdats närmare bestämmelser för att förebygga risk för förorening av miljön, bl. a. statsrådets förordning om miljöskyddskrav för energiproducerande enheter med en bränsl-effekt som understiger 50 megawatt (445/2010). Enligt 30 § i miljöskyddslagen behövs det inte miljötillstånd för den i förordningen avsedda verksamheten, utan det ska ersättas med anmälningsförfarande

Lagen om gödsselfabrikat

Lagen om gödsselfabrikat (539/2006) tillämpas på sådana biogasanläggningar som av behandlingsresterna producerar gödsselfabri-

kat eller råvaror för det. I lagen om gödsselfabrikat krävs att gödsselfabrikat ska vara homogena, säkra och lämpliga för sitt ändamål. Av behandlingsresterna från en biogasanläggning kan tillverkas och marknadsföras bara sådana gödsselfabrikat som hör till någon typbeteckning i den förteckningen över typbeteckningar. Enligt typbeteckning beskrivs gödsselfabrikaten, metoderna för tillverkning av dem och kraven på dem, eventuella begränsningar av användningen, minimihalter av näringsämnen och ämnens egenskaper, uppgifterna i varudeklarationen och myndighetstillsynens analysmetoder.

Vid användning av gödsselfabrikat i jordbruk och trädgårdsodling ska dessutom tillämpas statsrådets förordning om begränsning av utsläpp i vattnen av nitrater från jordbruket (931/2000).

Markanvändnings- och bygglagen

Markanvändnings- och bygglagen (132/1999) är en allmän lag som reglerar planeringen områdesanvändningen och byggandet av områdena. De mål och planer som gäller områdesanvändningen enligt markanvändnings- och bygglagen ska beaktas när det med stöd av annan lagstiftning planeras och bestäms hur användningen av miljön ska regleras.

I det egentliga planesystemet i markanvändnings- och bygglagen ingår landskapsplan och på kommunnivå generalplan och detaljplan. På riksomfattande nivå kan statsrådet ställa upp mål av allmän karaktär för områdesanvändningen. I planerna kan man samordna olika behov av markanvändning. Planeringen av markanvändningen genomförs beroende på planeringssuppgiften på olika planer och varje nivå har sin egen uppgift i planeringssystemet.

Om behovet att reglera samhällsutvecklingen eller om betydelsen av miljökonsekvenserna av det planerade byggandet förutsätter mera omfattande prövning än tillståndsförfarande enligt markanvändnings- och bygglagen, och det inte för området finns gällande detaljplan, kan för byggandet ansökas i markanvändnings- och bygglagen avsett avgörande som gäller planeringsbehov. I för-

utsättningarna för att bevilja avgörande för planeringsbehov framhålls dock betydelsen av den planläggningsmässiga planeringen när frågor som gäller ändringar av markanvändningen ska lösas.

I landskapsplanerna har inom havs- och kustområdena vissa områden anvisats för vindkraftsparker. Ett projekt för landskapsplan har anhängiggjorts med tanke på möjligheterna att anvisa områden för vindkraft i det inre av landet. För genomförande av ett vindkraftverksprojekt förutsätts ofta en planläggning som är mera detaljerad än landskapsplanen. Behovet av planläggning påverkas särskilt av vilken planläggning som är i kraft och placeringen, omfattningen och konsekvenserna av vindkraftsprojektet. Enligt de nationella målen för områdesanvändningen (punkt 4.5) ska i landskapsplanerna anvisas de områden som bäst lämpar sig för nyttiggörande av vindkraft och vindkraften ska primärt placeras i enheter om flera kraftverk.

På genomförandet av biogaskraftverk och biogasanläggningar samt på kraftverk som använder trädbränsle tillämpas de allmänna bestämmelserna om planläggning i markanvändnings- och bygglagen.

På byggande av kraftverk tillämpas samma bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som på annat byggande. Byggande förutsätter bygglov om det inte är fråga om en lätt konstruktion av ringa storlek. I praktiken krävs det alltid bygglov för byggande av t.ex. ett vindkraftverk med en nominell effekt om minst 1 megawatt eller en vindkraftspark.

2.2 Internationell utveckling samt utländsk lagstiftning och EU-lagstiftning

Stödsystem för förnybar energi i EU-länderna

Allmänt

I EU-länderna finns flera olika arrangemang för att främja användningen av vindkraft och andra förnybara energikällor. Stödsystemen kan delas in i produktionsstöd (inmatningspris eller s.k. tariff), investerings-

stöd och användning av certifikat. Stödformerna kan kompletteras med konkurrensrelaterade mekanismer. Dessutom kan man främja användningen genom beskattningen.

I EU-länderna är system som bygger på inmatningspris de vanligaste för att främja användningen av vindkraft och andra former av förnybar energi. Dessa mekanismer behandlas i detalj senare i texten.

Investeringsstöd har inte lika stor betydelse som andra stödformer för främjandet av förnybar energi. I några länder har arrangemang som liknar det finska investeringsstödet använts vid sidan av andra stödformer eller för särskilda ändamål.

Systemet med gröna certifikat avser att öka användningen av förnybara energikällor i sådana fall där det är mest kostnadseffektivt och tar bort servitut som gäller elöverföring. Gröna certifikat eller certifikat på förnybar energi är intyg som visar att en viss mängd el har producerats med förnybara källor. Antalet certifikat är lika stort som den producerade elenergin. En producerad megawattimme ger ett certifikat. De gröna certifikaten kan betraktas som ett marknadsmässigt sätt att främja utnyttjandet av förnybara energikällor inom elproduktionen. Systemet med gröna certifikat gör skillnad mellan å ena sidan elenergi och å andra sidan miljövärden och andra produktionsrelaterade mervärden, vilka säljs på olika marknader. Elen säljs som "grå" el till elmarknaden medan det miljömässiga mervärdet och annat mervärde som uppkommer genom användningen av förnybara energikällor säljs i form av gröna certifikat.

I Belgien, Italien, Polen, Rumänien, Sverige och Storbritannien använder man sig av certifikatmarknader eller en kvot för förnybar energi. Certifikatmarknaden innebär att elförbrukarna eller återförsäljarna får en kvot för förnybar elenergi. Certifikaten säljs av dem som har förnybar produktion.

Utöver stöddarrangemangen spelar tillstånds- och förvaltningsförfarandena en central roll för projektens framskridande. I flera länder har den långsamma nätanslutningen utgjort en flaskhals när det inkommit långt fler ansökningar än vad nätbolagen hunnit behandla.

Systemet med inmatningspris i EU-länderna

I EU-länderna kallas det tariffbaserade produktionsstödet i regel för *ett system med inmatningspris* även om det inte i alla länder innebär en tvingande inköpsskyldighet. Användningen av inmatningspris håller på att öka också på andra håll i världen.

EU-ländernas system med inmatningspris bygger oftast på artikel 11.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/54/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 96/92/EG (i det följande *direktivet om en inre elmarknad*). Syftet med systemen är att öka mängderna och särskilt produktionskapaciteten av den elenergi som produceras med användning av förnybara källor.

Med inmatningspris avses i allmänhet det stöd som betalas för el som inmatas i nätet, ett stöd som tas ut hos elförbrukarna. Stödet har organiserats på olika sätt, i form av ett fast pris eller ett garantipris, som premier eller som en kombination av dessa. Skillnaderna ligger särskilt i hur den prISRISK som följer av fluktuationerna i marknadspriset på el ska delas mellan elproducenten och elförbrukarna. Hur stödet organiseras inverkar dessutom på hur väl de signaler som marknadspriset på el ger kan styra elproduktionen och investeringarna i samband med produktionen. Styrningseffekten är beroende av om elproducentens ekonomiska resultat påverkas av marknadsprisvariationerna från timme till timme och av kostnaderna för balanseringen.

När man använder ett arrangemang med fasta pris eller utgångspris betalar den som betalar stödet (elförbrukaren) skillnaden mellan riktpriiset och marknadspriset på el, varvid en elproducent som hör till systemet får det pris för sin el som man har kommit överens om på förhand. Elen kan säljas antingen av producenten själv eller av ett organ som ansvarar för systemet med inmatningspris. Om elen säljs av producenten, räknar man, för att bestämma inmatningspriset, försäljningspriset utgående från börspriset på el och producenten ska svara för kostnaderna för balanseringen. Om elen säljs av ett organ som ansvarar för systemet med inmatningspris, ingår en tvingande inköpsskyldighet.

I ett arrangemang med fasta priser ligger den prISRISK som följer av variationerna i marknadspriset på el i sin helhet på den som betalar inmatningspriset. Variationerna i marknadspriset saknar betydelse för elproducenten, vilket betyder att det inte lönar sig att försöka styra produktionen till tider med högt marknadspris på el.

I ett arrangemang med garantipriser garanteras elproducenten ett minimipris för den el som produceras. Om marknadspriset på el är lägre än minimipriset, får elproducenten skillnaden mellan garantipriset och marknadspriset i form av ett inmatningspris. Om marknadspriset är högre än minimipriset, får producenten börspriset och någon betalning behöver inte erläggas. Det är möjligt att bygga in ett tak i systemet, dvs. om marknadspriset överstiger ett visst maximipris, minskar det överskridande beloppet de framtida betalningarna av inmatningspris med ett motsvarande belopp. I dessa fall fluktuerar producentens elinkomster inom ramen för de fastställda beloppen. Garantipriset styr produktionen av el till de allra dyraste timmarna, däremot finns ingen styrande effekt på de timmar där priset ligger under miniminivån.

Ett arrangemang med marknadsrelaterade garantipriser kombinerar drag som förekommer hos såväl garantipris som premier. Systemet försöker dels fungera på marknadens villkor, dels garantera en jämn inkomstnivå för elproducenten. Arrangemanget innebär att de som betalar inmatningspris drar nytta av marknadspristopparna för el, eftersom dessa höjer snittvärdet under inmatningsprisperioden. I dessa fall sjunker betalningen till producenterna i motsvarande grad för perioden i fråga.

En jämn inkomstnivå enligt systemet med marknadsrelaterat garantipris överför prISRISKerna från elproducenterna till dem som betalar inmatningspris och sänker kostnaderna för systemet när producenterna får en mindre risk i jämförelse med arrangemanget med premier. En lägre risknivå innebär att en lägre inmatningsprisnivå är tillräcklig för att åstadkomma samma investeringsgrad. Inom systemet säljer producenterna den producerade elen till elmarknaden på normalt sätt och är skyldiga att sköta sin egen balansering av elförsörjningen. Utöver inkomsterna av el-

försäljningen får producenterna ett inmatningspris, som bestäms enligt skillnaden mellan den målnivå som man har kommit överens om och årsmedeltalet för börspriset på el. Denna skillnad multipliceras med den elenergi som producenten levererat under perioden i fråga och beloppet betalas till producenten. På detta sätt ligger producentens sammanlagda inkomster nära den överenskomna målnivån. Om producenten under perioden i fråga har lyckats producera mer under timmarna som är dyrare än snittpriset, blir inkomsterna högre än målnivån. På detta sätt styr arrangemanget producenterna till att leverera mera när marknadspriset på el är högt. Ett garantipris på marknadens villkor styr besluten under investeringsskedet, eftersom det t.ex. är mer lönsamt att säkerställa att vindkraftverk fungerar och producerar så bra som möjligt när det är mycket kallt då elförbrukningen är hög och också marknadspriset på el är högt. Ett marknadsrelaterat garantipris leder dessutom i teorin till större spridning på vindkraftverken.

Inom ett arrangemang som tillämpar prispremier säljer producenterna sin el till elmarknaden och får, utöver marknadspriset, ett på förhand överenskommet stöd, dvs. en premie. I detta system ligger riskerna helt på producenten vad gäller fluktuationerna i marknadspriset. Genom att höja premien kan man öka det förväntade värdet på vinsten och minska risken för att projektet ska misslyckas. Premien måste kunna höja det förväntade värdet så mycket att det kompenserar den risk som uppstår genom förändringarna i elpriset. Storleken på stödet som betalas ut är enbart beroende på produktionsvolymen. Den som betalar inmatningspris har ingen risk i fråga om variationerna i marknadspriset på el. Det är också möjligt att genomföra premiesystemet i en dynamisk version där storleken på inmatningspriset varierar enligt marknadsstorheterna. Inmatningspriset kan bindas t.ex. till elpriset eller till priset på utsläppsrätten.

Ett system med inmatningspris, dvs. ett produktionsstöd baserat på inmatningspris, används i mer än tjugo EU-länder, i vissa dock vid sidan av andra mekanismer. Arrangemanget med inmatningspris används i åtminstone följande EU-länder: Österrike,

Lettland, Litauen, Luxemburg, Slovenien, Estland, Grekland, Slovakien, Cypern, Tjeckien, Frankrike, Irland, Portugal, Tyskland, Spanien och Ungern. De flesta länderna använder ett system med fasta pris, men man använder också mekanismer som bygger på premier. System med fasta inmatningspris har effektivt producerat ny kapacitet i flera länder, men övriga verksamhetsförutsättningar är också av central betydelse för kapacitetstillväxten.

Alla system med inmatningspris förutsätter att inmatningsprisets nivå fastställs. Detta kan göras i lagstiftningen eller genom konkurrensutsättning. Om nivån fastställs i lagstiftningen, behöver man uppgifter om kostnaderna för det projekt som med hänsyn till helhetsmålet är allra dyrast att genomföra. I detta fall blir osäkerheten i fråga om parametrarna ett problem liksom också de förändringar i produktionskostnaderna som kommer att ske med tiden. Om man väljer att fastställa inmatningsprisnivån genom konkurrensutsättning, strävar man efter att sporra byggandet av de mest lönsamma projekten och undvika problem som följer av en administrativ prisnivå. Konkurrensutsättningen kan genomföras så att de som producerar el med vindkraft eller biogas får tävla om anbud med sina projekt. De förmånligaste projekten får inmatningspris. Före anbudstävlingen har man i regel beslutat hur stora produktionsvolymen man vill få fram, men det är också möjligt att beslut fattas på basis av de offerter som kommit in. I en anbudstävling lämnar projektutvecklarna in offerter om produktionskapacitet och inmatningsprisnivå för sina projekt. Det är också möjligt att konkurrensutsätta mängden producerad el. Utifrån offerterna fattas beslut om den inmatningsprisnivå som ska gälla för byggandet av den önskade produktionskapaciteten. Denna nivå lovar man alla projekt som underskrider priset. I praktiken är det möjligt endast för långt utvecklade projekt, som har de tillstånd som krävs, att delta i anbudstävlingarna. Detta försvårar en snabb ökning av vindkraftskapaciteten i synnerhet i det inledande skedet inom systemet med inmatningspris. När anbudstävlan ordnas ska man särskilt fästa uppmärksamhet på de olika parternas rättssäkerhet. När det gäller att åstadkomma ny ka-

pacitet i anläggningar har konkurrensutsättning visat sig vara ett långsammare tillvägagångssätt än möjligheten att fastställa inmatningsprisnivån i lagstiftningen.

I teorin leder konkurrensutsättandet till en effektivare inmatningsprisnivå och till lägre eventuella kostnader för betalarna. Inom ett inmatningsprissystem som bygger på anbudstävlingar anpassas stödnivån dessutom till de kostnadsändringar som sker inom projektet. Det är dock möjligt att antalet projekt som deltar i anbudstävlingarna blir litet, vilket leder till att nivån inte fastställs på ett effektivt sätt. I praktiken kan anbudstävlingarna leda till en högre inmatningsprisnivå och sålunda till högre kostnader för betalarna än vad som vore fallet om nivån skulle fastställas i lagstiftningen. Anbudstävlingen kan rekommenderas med hänsyn till marknaden, men erfarenheterna i andra EU-länder visar att lyckade anbudstävlingar innebär mycket stora utmaningar.

Internationella erfarenheter visar att förutsättningarna för lyckad konkurrensutsättning är att det finns en tillräcklig skyldighet att genomföra projektet och att man har fastställda villkor för de projekt som deltar i anbudstävlingen (särskilt i fråga om tillstånd och de ekonomiska förutsättningarna att genomföra projektet). Det ska också finnas administrativ kompetens att ordna anbudstävlingen och det är viktigt att mekanismen är förutsägbar på lång sikt och har förutsättningar att anpassa sig till eventuella ändringar i omvärlden eller i de uppställda målen.

I EU-ländernas system med inmatningspris har prisnivån oftast fastställts i lagstiftningen. I t.ex. Slovenien var inmatningsprisnivån i början mycket låg och man har inte byggt ny kapacitet. Det går lätt så att t.o.m. innehavare av lönsamma byggnadsplatser väntar på högre prisnivå, om det finns en stark misstanke om att nivån kommer att stiga i ett senare skede. Å andra sidan har en relativt hög inmatningsprisnivå inneburit i t.ex. Tyskland att vindkraftverk byggts även på sämre platser.

Konkurrensutsättning har använts som en del av systemet med inmatningspris i åtminstone Irland, Frankrike, Nederländerna, Danmark och Portugal. I regel utgör konkurrensutsättning ett komplement till den rådande

de stödformen, en teknikbunden mekanism som används för att fastställa stödet eller byggrätten. I Irland behöver inte de projekt som deltar i anbudstävlingarna ha alla nödvändiga tillstånd, vilket har lett till att en stor del av de godkända projekten inte byggts inom fastställd tidsplan. Tack vare utmärkta vindförhållanden och långvariga kontrakt om försäljning av grön el har man dock i Irland lyckats med att betydligt öka vindkraftskapaciteten. I Frankrike har konkurrensutsättning använts som en kompletterande mekanism för att säkerställa att de uppställda målen nås. I Nederländerna konkurrensutsätts garantipriset. I Danmark konkurrensutsätts byggrätterna för havsvindkraftverk och garantipriset inom produktionen. I Portugal har man ordnat enstaka anbudstävlingar för vindkrafts- och biomassaprojekt.

Kostnadseffektiviteten hos systemet med inmatningspris kan ökas genom att inmatningspriset minskas för t.ex. vindkraftverk som byggs på platser med särskilt goda vindförhållanden (t.ex. vid kusten eller på kalfjället). I detta fall skulle dock projektens lönsamhetsordning ändras i jämförelse med en situation utan stöd. Dessutom kan det bli svårt att fastställa de parametrar som behövs för att klassificera projekt, vilket också skulle leda till en mer komplicerad mekanism. En klassificering kan också innebära att investeringar styrs till icke-optimala kraftverkstyper och till platser med ogynnsammare vindförhållanden. Detta skulle för sin del leda till att man blir tvungen att bygga mer vindkraft än vad som annars skulle vara fallet för att uppnå målen, vilket leder till större totala kostnader för systemet. Klassificeringen av projekten kan genomföras antingen genom mindre stöd eller kortare stödtider. Av dessa är det senare sättet lättare att genomföra. Klassificeringen kan bindas till drifttiden (toppeffekt) eller till t.ex. svepytan. Tyskland är ett exempel på ett land som har gått in för klassificering i sitt system med inmatningspris.

Dåliga sidor med en klassificering inom systemet med inmatningspris är de utmaningar som metoden innebär, den snedvridande effekten på valet av teknik och den ojämlika behandlingen av platser med höga investeringskostnader och hög produktion.

På plussidan finns sedan kostnadsinbesparingar för dem som betalar.

En snabb inledning av produktionen av vindkraft har kunnat främjas genom att nya projekt fått en inmatningsprisnivå som sjunker under en på förhand fastställd tid eller i takt med att man bygger ut kapaciteten. Å andra sidan bör tillräcklig lönsamhet garanteras i fråga om inmatningsprisnivån för det sista projektet som är nödvändigt för att uppnå målet. En sjunkande inmatningsprisnivå är därför i princip något dyrare än en fast och oföränderlig nivå. En sjunkande prisnivå fungerar bäst i lägen där kostnaderna för tekniken sjunker i takt med teknikutvecklingen och leder till att investeringskostnaderna minskar. Kostnaderna för vindkraft har dock under de senaste åren påverkats i första hand av efterfrågan och inte av teknikutvecklingen.

I de flesta EU-länderna finansieras systemet med inmatningspris med avgifter som tas ut direkt hos elförbrukarna. I t.ex. Nederländerna finansieras dock mekanismen över statsbudgeten.

RES-direktivet

Europeiska unionen har som mål att andelen förnybar energi ska öka till 20 procent av den slutliga energianvändningen senast 2020. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (i det följande *RES-direktivet*) fastställs medlemsstaternas mål i fråga om den andel som energi från förnybara källor ska utgöra av den slutliga energianvändningen 2020.

Finlands mål enligt RES-direktivet är 38 procent. För 2005 var målet 28,5 procent. Målet förutsätter att energin från förnybara källor ökar med mer än 38 terawattimmar, vilket betyder att användningen av olika förnybara energikällor måste öka märkbart för att målet ska nås. Dessutom behövs betydande energisparande åtgärder och betydligt effektivare energianvändning.

RES-direktivet fastställer inga kvoter för olika förnybara energikällor och reglerar inte heller medlemsstaternas stödmekanismer.

Varje land får bestämma de åtgärder som används för att försöka uppnå målen. Enligt direktivet kan medlemsstaterna samarbeta och sträva efter att uppfylla sina mål på ett kostnadseffektivt sätt. Det är möjligt att göra statistiska överföringar av förnybar energi mellan medlemsstaterna. I sådana fall registreras den förnybara energin i det mottagande landets balansförteckning fastän förbrukningen de facto har skett i det överförande landet. Medlemsstaterna kan också ha gemensamma projekt där det blir fråga om att enligt avtal fördela förnybar energi från ett projekt i ett medlemsland mellan de medlemsländer som deltar i projektet. Gemensamma projekt kan på vissa villkor också genomföras med tredjeländer.

EU-regler om statligt stöd

Enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. För att ett stöd ska betraktas som statligt stöd måste sålunda fyra kriterier uppfyllas. Statligt stöd ska vara beviljat av offentliga medel. Det ska vara selektivt. Det ska snedvrida eller hota konkurrensen och det ska påverka handeln mellan medlemsländerna. Enligt artikel 108.3 i grundfördraget ska kommissionen underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Avsikten med anmälningsförfarandet är att säkerställa stödets förenlighet med den gemensamma marknaden. Stödåtgärder får inte tas i bruk innan kommissionen har godkänt stödarrangemanget. Om det råder osäkerhet om stödets karaktär, kan en s.k. rättssäkerhetsanmälan inges till kommissionen.

Det är möjligt att avvika från anmälningskyldigheten i vissa fall. Anmälnings- eller notifieringsskyldighet föreligger inte om stödet beviljas som stöd av mindre betydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemen-

samma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning), dvs. s.k. de minimis-stöd, eller som stöd enligt kommissionens beslut om tillämpningen av artikel 86.2 i EG-fördraget på statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (842/2005), dvs. stöd enligt det s.k. SGEI-beslutet. Om det råder osäkerhet om stödets karaktär, kan en s.k. rättssäkerhetsanmälan inges till kommissionen.

Enligt EG-domstolens praxis betraktas inte stöd som ingår i systemet med inmatningspris som statligt stöd om mekanismen administreras av ett privat stamnätsbolag och skyldigheten att köpa el inte är kopplad till vare sig direkt eller indirekt överföring av statliga medel till de elförsörjningsbolag som köpskyldigheten gäller (mål C-379/98 PreussenElektra AG). I detta mål ansågs systemet med inmatningspris inte som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt. Om det föreslagna systemet med inmatningspris fullständigt motsvarar det nämnda fallet, blir man inte tvungen att notifiera det som en fråga om statligt stöd på det sätt som förutsätts i artikel 108.3. I det nämnda målet fastställde domstolen dessutom att bestämmelserna om att stödmekanismen gäller endast el som producerats i Tyskland inte bröt mot bestämmelserna om varors fria rörlighet i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (artiklarna 34–36).

Bedömningen av hur godtagbart stödsystemen för el som produceras från förnybara källor är med hänsyn till EU-reglerna om statligt stöd bygger i hög grad på gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön (2008/C 82/01), i det följande *riktlinjer för miljöstöd*. Med stöd av punkt 109 i riktlinjerna får medlemsstaterna bevilja driftstöd för att kompensera för skillnaden mellan kostnaden för att producera energi från förnybara energikällor och marknadspriset på den berörda energiformen. Avskrivningar för extra investeringar i miljöskydd betraktas också som driftkostnader. Driftstöd får beviljas tills alla avskrivningar på produktionsanläggningen har gjorts på lämpligt sätt i enlig-

het med normala bokföringsregler. Stödet får också täcka normal avkastning på kapitalet.

Stöd som godkänts enligt punkt 109 i riktlinjerna för miljöstöd förutsätter att man från produktionskostnaderna har avdragit eventuellt investeringsstöd som beviljats företaget i fråga för byggande av en ny produktionsanläggning.

Ätminstone det slovenska och delvis det österrikiska systemet med inmatningspris har godkänts med stöd av punkt 109 i riktlinjerna för miljöstöd.

Som ett alternativ till stödet enligt punkt 109 i riktlinjerna för miljöstöd kan medlemsstaterna enligt punkt 110 bevilja stöd för förnybara energikällor genom att utnyttja marknadsmekanismer (exempelvis gröna certifikat eller anbudsförfaranden) eller enligt punkt 111 genom ett stöd som gradvis minskar till noll under fem år eller ett stöd där stödnivån inte överstiger 50 procent av extrakostnaderna.

Enligt punkt 113 i riktlinjerna för miljöstöd ska definitionen på högeffektiv kraftvärme uppfyllas för att driftstöd ska komma i fråga. Enligt punkt 119 kan driftstöd beviljas i enlighet med bestämmelserna om driftstöd för förnybar energi.

I punkt 5 i riktlinjerna för miljöstöd tar man upp stödets förenlighet med den gemensamma marknaden mot bakgrund av en detaljerad bedömning. Dessa åtgärder är bl.a. stöd som ges till anläggningar för produktion av el från förnybara energikällor där den åtföljande kapaciteten att producera el från förnybara energikällor överstiger 125 megawatt.

I punkt 6 i riktlinjerna för miljöstöd tar man upp frågor som gäller kumulering av statliga stöd. Enligt punkten får de stöd som godkänts genom tillämpning av riktlinjerna varken kumuleras med annat statligt stöd eller med andra former av gemenskapsfinansiering, om en sådan överlappning leder till en stödnivå som är högre än den som föreskrivs i riktlinjerna. Om den utgift som är berättigad till stöd för miljöskydd helt eller delvis även berättigar till stöd för andra syften ska den gemensamma delen dock omfattas av det förmånligaste stödtaket enligt de regler som är tillämpliga. Dessutom får stöd till miljöskydd inte kumuleras med stöd av mindre betydelse avseende samma stödberättigande

kostnader, om en sådan kumulering skulle medföra en stödnivå som överstiger den högsta tillåtna stödnivån enligt riktlinjerna för miljöstöd.

Det primära syftet med kontrollen av statliga stöd till skydd för miljön är att garantera att statliga stödåtgärder leder till att en högre miljöskyddsnivå uppnås än vad som vore fallet utan stöd och att garantera att stödets positiva effekter är större än de negativa när det gäller snedvridning av konkurrensen, med hänsyn tagen till principen om att förorenaren betalar, som fastställs i artikel 191 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

Om man inom ett stödsystem ger anläggningar som byggts under skilda tider olika behandling, är detta närmast en betoning av stödets selektivitet. Med stöd av EU-reglerna om statligt stöd är det med hänsyn till stödets godtagbarhet väsentligt att det för särskiljandet finns en grund som uppfyller kraven på jämlik behandling och inte snedvrider konkurrensen.

Om det kan anses att ett stödsystem innehåller statligt stöd, ska det meddelas kommissionen och systemet får inte tas i bruk innan kommissionen har godkänt stödet. Om det senare visar sig att ett oanmält arrangemang är statligt stöd, finns risk för återkrav till den del som det inte får kommissionens godkännande. I snitt bör man reservera minst ett halvår för behandlingen av anmälan i kommissionen. Handläggningstiden kan förkortas avsevärt om det är fråga om ett system som påminner mycket om arrangemang som kommissionen tidigare godkänt.

CHP-direktivet

Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi och om ändring av direktiv 92/42/EEG (i det följande *CHP-direktivet*) är att öka energieffektiviteten och förbättra försörjnings-skyggheten. Detta mål eftersträvar man genom att skapa en ram för främjande och utveckling av högeffektiv kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme och primärenergibesparingar på den inre marknaden

för energi med hänsyn till särskilda nationella omständigheter, i synnerhet klimatförhållanden och ekonomiska villkor.

I artikel 3 i CHP-direktivet definieras de centrala begreppen. Med kraftvärme avses närmast samtidig framställning i en och samma process av värmeenergi och elenergi, och med nyttiggjord värme avses värme som framställs genom en kraftvärmeprocess för att tillgodose en ekonomiskt motiverad efterfrågan på värme eller kyla. Med ekonomiskt motiverad efterfrågan avses efterfrågan som inte överstiger behovet av värme eller kyla och som annars skulle tillgodoses på marknadsvillkor genom andra energiframställningsprocesser än kraftvärme. Enligt CHP-direktivet är kriterierna för fastställandet av total effektivitet inte lika strikta när det gäller småskalig kraftvärme, dvs. kraftvärmepannor med en installerad kapacitet under 1 Mwe. Med total effektivitet avses den årliga summan av produktionen av el och nyttiggjord värme dividerad med den bränslemängd som använts för den värme som producerats med en kraftvärmeprocess och den totala produktionen av el.

Artikel 7 i CHP-direktivet gäller stödarrangemang. Medlemsstaterna ska se till att stödet till kraftvärme grundas på efterfrågan på nyttiggjord värme och primärenergibesparingar, mot bakgrund av de möjligheter som finns att minska efterfrågan på energi genom andra ekonomiskt genomförbara eller miljövänliga åtgärder, liksom andra energieffektivitetsåtgärder. Kommissionen ska utvärdera tillämpningen av de stödmekanismer som används i medlemsstaterna enligt vilka en kraftvärmeproducent på grundval av regler som utfärdats av offentliga myndigheter, får direkt eller indirekt stöd som skulle kunna leda till begränsning av handeln. Dessutom ska fördragets artiklar 107 och 108 tillämpas. Kommissionen ska också överväga huruvida sådana mekanismer bidrar till att målen i artikel 6 och artikel 174.1 i fördraget uppfylls.

I bilaga I till CHP-direktivet finns en förteckning över kraftvärmetekniker som omfattas av direktivet. I fråga om gaskraftverk kan gasturbin med värmeåtervinning och i fråga om kraftverk som använder träbränsle mottrycksturbin anses vara bland de viktigaste.

Bilaga II till CHP-direktivet gäller beräkning av kraftvärmeproducerad el. De värden som används för beräkning av kraftvärmeproducerad el ska fastställas på grundval av den förväntade eller faktiska driften av pannan under normala användningsförhållanden. Kommissionen har lämnat närmare anvisningar om tillämpningen av bilaga II

Bilaga III till CHP-direktivet innehåller metoder för att fastställa kraftvärmeprocessens effektivitet. Högeffektiv värmeproduktion ska innebära besparingar av primärenergi på minst 10 procent jämfört med referensvärdena för separat produktion av värme och el. Produktionen i småskaliga kraftvärmepannor får dock betecknas som högeffektiv kraftvärme om den leder till primärenergibesparingar.

Direktivet om den inre marknaden för el

Syftet med direktivet om den inre marknaden för el är att på den inre marknaden garantera nättillträde utan diskriminering, på ett sätt som medger insyn och till rimliga priser. Trots detta tillåter direktivet i vissa fall undantag från kravet om nättillträde utan diskriminering. Enligt artikel 11.3 får en medlemsstat ålägga den systemansvarige att, då denne avgör inmatningsordningen mellan produktionsanläggningar, prioritera anläggningar som använder förnybara energikällor eller avfall, eller kraftvärmeverk. Enligt punkt 4 i samma artikel får en medlemsstat med hänsyn till försörjningstryggheten bestämma att produktionsanläggningar som använder inhemska källor för primärenergi skall prioriteras i en utsträckning som inte under något kalenderår överstiger 15 procent av den totala mängd primärenergi som behövs för att producera den el som förbrukas i den berörda medlemsstaten.

På de marknadsorienterade nordiska elmarknaderna avgörs inte inmatningsordningen av den systemansvarige för överföringsnät, utan den bestäms enligt affärsmässiga kriterier. Det vore dock möjligt att ändra inmatningsordningen på de nordiska elmarknaderna med hjälp av stödarrangemang. Med hänsyn till bestämmelsen i artikel 11.4 i direktiv 2003/54/EG kan det anses att t.ex. ett stödarrangemang som bygger på inmatnings-

pris inte skulle strida mot direktivet om den inre elmarknaden för el.

Direktiv 2003/54/EG håller på att ersättas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, som ska sättas i kraft nationellt senast den 3 mars 2011. Artikel 15.3 och 15.4 i detta direktiv motsvarar artikel 11.3 och 11.4 i direktiv 2003/54/EG.

Förordningen om biprodukter

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel har stor betydelse för verksamheten i biogasanläggningar som bearbetar animaliska biprodukter. I förordningen ingår bestämmelser om bl.a. tillåtna bearbetningsmetoder, slutprodukternas mikrobiologiska kvalitet, användningsbegränsningar och användningsmöjligheter samt om bortskaffande och omhändertagande. En helhetsreform av förordningen är aktuell.

2.3 Bedömning av nuläget

De nuvarande stödarrangemangen kan inte anses vara tillräckliga för att ökningen av totaleffekten hos el som produceras från förnybara källor ska motsvara de mål som uppställts för 2020. Ökningen av totaleffekten fram till 2020 samtidigt med ökningen av den andel energi från förnybara källor som ska ske senast 2020 i enlighet med kriterierna i RES-direktivet, förutsätter nya stödarrangemang, precis som i andra EU-länder.

Ett nytt stödarrangemang är särskilt viktigt för att det under de närmaste åren ska göras tillräckliga investeringar i storskaliga vindkraftsprojekt och att man med flis ersätter andra bränslen i kombinationspannor. EU:s reglering av statliga stöd och i synnerhet riktlinjerna för miljöstöd begränsar dock en utvidgning av de viktigaste gällande stödsystemen och en höjning av stödnivåerna på det sätt som de uppställda målen för ökad användningen av el som produceras från förnybara källor ska kunna uppfyllas.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Ett av målen är att höja den årliga produktionen av vindkraft till cirka 6 terawattimmar senast 2020. Det kräver en total effekt på 2 500 megavoltampere, om man räknar med 2 400 fullasttimmar om året. Ett annat mål är att främja användningen av skogsflis som bränsle och att användningen ska uppgå till 25 terawattimmar 2020. För närvarande finns det cirka 90 flerbränslepannor som lämpar sig för skogsflis och de beräknas vara cirka 110 år 2020. Vidare är målet att öka användningen av trädbränsle och biogas i kraftvärmeproduktionen fram till 2020 avsevärt jämfört med läget i dag. Med det nya stödsystemet ska kraftverk som drivs med vindkraft, biogas samt skogsflis och andra trädbränslen bli mer konkurrenskraftiga i relation till el från fossila bränslen och andra energikällor. Samtidigt blir elproduktionen mer diversifierad, och självförsörjningsgraden inom elproduktionen förbättras.

Det föreslagna stödsystemet kan komma att behöva ändras före 2020 (till exempel kan stödbeloppen behöva ses över, systemet utvidgas till att omfatta biokol eller biomassa från åker eller de tekniska inskränkningarna beträffande energikällorna justeras), om detta krävs för att målet för förnybar energi ska kunna nås. Regeringens mål är att öka andelen förnybar energi till 38 procent fram till 2020 och ytterligare till 60 procent fram till 2050 (Statsrådets framtidsredogörelse om klimat- och energipolitiken: vägen till utsläppssnålt Finland, Statsrådets kanslis publikationsserie 29/2009). Regeringens bedömning är att andelen förnybar energi bör höjas avsevärt också efter 2020, och det kräver att stödsystemen blir effektivare och revideras. Behovet av att höja målet för förnybar energi och stödsystemet bör utvärderas i god tid före 2020.

Det föreslagna stödsystemet ska, som det förutsätts i klimat- och energistrategin, vara kostnadseffektivt och marknadsmässigt. Dessutom ska det ha den effekten att produktionen av el från förnybar energi ökar tillräckligt snabbt. Vid sidan av planerna för det

nationella genomförandet av RES-direktivet måste också begränsningarna på grund av riktlinjerna för miljöstödet beaktas i bestämmelserna om stödformen.

För kostnadseffektiviteten är det av betydelse att stödsystemet kan generera den önskade produktpotentialen med minsta möjliga sammanlagda stöd. Samtidigt gäller det att undvika ett alltför komplicerat och byråkratiskt system. Stödnivån måste läggas fast så att det sista projektet som krävs för det samlade målet nått och jämnt är lönsamt, när systemet tillämpas samordnat på alla vindkraftverk. För konsekvensens skull kommer stödnivån att vara densamma oberoende av vilken förnybar energikälla ett kraftverk drivs med. Vidare är det viktigt för kostnadseffektiviteten att stödsystemet ger så lite kringkostnader som möjligt, bland annat för att bygga och optimera nät, det ökade behovet av regler- och balanskraft och administrationen av systemet. Till exempel bör vindkraftverken spridas ut geografiskt över landet med hänsyn till att systemet ska vara kostnadseffektivt.

Ett ytterligare mål är att vindkraftverksprojekten sinsemellan ska vara lönsamma och konkurrenskraften oförändrad. Stödsystemet ska alltså inte få ha en snedvridande effekt på till exempel valet av teknik, storleken på vindkraftverken eller placeringen av investeringarna. Det får inte heller i övrigt ha oönskade effekter med avseende på helheten.

Marknadsvillkoren innebär att produktionen av förnybar energi måste ingå i elmarknaden och att den måste möta den styrande effekten från marknadspriset på el och producera mest el när marknadspriset är högst. Beträffande skogsflis som bränsle ingår det marknadsvillkoren att stödbeloppet påverkas av prisförändringar på utsläppsrätter. Systemet bör också uppmuntra till konkurrens mellan leverantörerna av anläggningar och till teknikutveckling.

Vidare kräver marknadsvillkoren att elproducenterna själva säljer sin el på marknaden och svarar för sin kraftbalans. De kräver också att samma skyldigheter som för annan elproduktion ska gälla produktionen av förnybar energi inom ramen för stödsystemet.

Propositionen syftar dessutom till att stödsystemet ska vara förutsägbart, långsiktigt,

kostnadseffektivt och enkelt att administrera. Systemet bör inte ändras oväntat så att lönsamheten med befintliga investeringar ändras. Systemet ska vara öppet för nya aktörer på likvärdiga villkor. Rättigheter och skyldigheter måste vara i balans i systemet. Dessutom är det viktigt att stödsystemet samordnas med andra system för statligt stöd.

Dessutom avser propositionen att samordna stödsystemet enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen med systemet med inmatningspris.

Förutsägbarheten är också relaterad till anslaget i statsbudgeten och hur förutsägbart det utvecklas.

3.2 Alternativ

Marknadsområdet i Finland är för litet för nationella gröna certifikat och priset skulle inte utformas på marknadens villkor. Den nordiska elmarknaden består av Finland, Sverige, Norge och Danmark. Därför kunde ett nordiskt övernationellt certifikatsystem vara ett alternativ i stället för ett nationellt certifikatsystem. För Finland vore problemet då att vindkraftverken bara skulle koncentreras till det land där vindförhållandena är bäst och i Finland är de överlag betydligt sämre än i Norge eller Danmark. Ett nordiskt certifikatsystem skulle därmed innebära att vindkraft byggs någon annanstans än i Finland. I certifikatsystemet skulle stödet vara lika stort för alla oberoende av omständigheterna och lönsamheten och då skulle stöd också betalas ut till vindkraftverk utanför Finland även om de vore lönsamma utan stöd. Också stödet till andra typer av kraftverk kan bli onödigt stort. I synnerhet i fråga om trädbränslen kan ett certifikatsystem leda till onödigt stora stödbelopp. Det kan bland annat resultera i högre virkespriser och det i sin tur kan försämra villkoren för skogsindustrin. Ett övernationellt certifikatsystem främjar alltså inte i någon högre grad Finlands mål att öka produktionen av förnybar energi.

EU:s regler för statligt stöd ger bättre möjligheter att stödja el från förnybar energi än investeringsstöd. Enligt riktlinjerna för miljöstödet kan storföretag få 60 procent av de stödberättigande investeringskostnaderna

som investeringsstöd, medelstora företag 70 procent och småföretag 80 procent. Då avses extra investeringskostnader som stödtagaren har mått i faktisk energiproduktion jämfört med kostnaderna för en traditionell energiproduktionsanläggning eller ett traditionellt uppvärmningssystem med lika stor kapacitet. De stödberättigande kostnaderna ska räknas ut med hänsyn till avkastningen av och kostnaderna för extra investeringar i förnybara energikällor de fem första åren för investeringen. Investeringsstöd kan beviljas betydligt sparsammare om man jämför med villkoren och begränsningarna för produktionsstöd. Med vårt finländska investeringsstöd har vi inte lyckats öka användningen av förnybar energi i någon större omfattning i energiproduktionen.

Om man ser till den nordiska elmarknaden, regleringen av elmarknaden och EU:s regler för statligt stöd är inmatningspris det system som lämpar sig bäst för Finland bland de olika stöden till förnybar energi, när man talar om relativt stora kraftverksprojekt. I sådana fall är kostnaderna för systemet mycket små i relation till den nytta elproducenten får. Vid mindre projekt kan investeringsstöd däremot anses vara både effektivare och lämpligare.

Inmatningspriset förbättrar lönsamheten i kraftverk som drivs med vindkraft, biogas och trädbränslen. Systemet kan införas på flera olika sätt bland annat beroende på hur stor marknadsrisk man överlåter till investeraren. Fördelen med inmatningspris är att det kan anpassas efter varierande nationella förhållanden och elmarknader.

I många EU-medlemsstater är obligatoriskt köp, köptvång, inbyggt i inmatningspriset, men det skulle strida mot vår elmarknadslag. Det är vanligen nätinnehavaren som har ett köptvång. I Finland kan nätinnehavarna på grundval av elmarknadslagen bara köpa in förlustenergi och reservkraft för sitt elnät el utöver sitt eget elbehov och de handlar vanligen inte med el. Ett köptvång skulle innebära ett avsteg från denna regel som avser att göra marknaden effektivare och mer fungerande. Om distributionsnäten blir skyldiga att ta emot och säja el flyttas prisrisken från elproducenterna till nätinnehavarna. Om exempelvis de distributionsskyldiga elförsäljarna beläggs med köptvång, behandlas elförsäljarna

mycket olika i konkurrenshänseende. I ett system med fasta priser, där det också ingår köptvång, saknar elproducenten de incitament och förpliktelser som distributörer vanligen har, och det har negativa effekter för elsystemet.

I ett tariffsystem med prispremier består elproducentens totala inkomster av summan av marknadspriset och premien och det undanröjer bara delvis investerarens marknadsrisk. Det möjliggör visserligen större avkastning när marknadspriset på el stiger, men det garanterar inte elproducenten tillräckligt stor avkastning när marknadspriset är lågt. Kostnadseffektiviteten kan förbättras genom att prispremien kopplas till marknadspriset. Prisfluktuationerna kan kortvarigt vara stora på den nordiska elmarknaden. Därför vore det svårt för elproducenten att förutse hur premien kommer att utvecklas, hur lönsamma investeringarna kommer att vara och vilka investeringsriskerna är.

Ett system med inmatningspris där det ingår garanti- eller riktpreis undanröjer investerarens marknadsrisk. Systemet garanterar att elproducenten har en jämn inkomstnivå, medan prisen flyttas över från producenten till den som betalar inmatningspriset. För att förbättra kostnadseffektiviteten måste stödsystemet kopplas till marknadspriset. Inmatningspris med ett marknadsmässigt garanti- eller riktpreis kan anses vara det system som bäst lämpar sig för elmarknaden i Finland. I systemet säljer elproducenterna sin el normalt till elmarknaden och är skyldiga att ordna sin balanskraft. När elpriset stiger, sjunker inmatningspriset per timme i samma mån och betalaren får mindre kostnader för systemet.

Ett system med inmatningspris där det ingår garanti- eller riktpreis kan genomföras så att garanti- eller riktpriiset garanteras för en viss tid och ses över med några års mellanrum. Men inmatningspriset måste vara av bestående karaktär för att investeringarna ska kunna byggas på tillförlitliga kalkyler. Med avseende på målet att öka användningen av förnybar energi är det väsentligt att systemet motiverar till nya investeringar i kraftverk. Därför bör riktpriiset på el från ett godkänt kraftverk vara konstant och systemet i övrigt vara förutsägbart. Följaktligen bör ändringar i riktpriiset införas bara för nya projekt. De

första åren med inmatningspris kan man dessutom ha ett högre riktpreis på el från vindkraftverk för att projekten ska fortskrida snabbt och investeringskostnaderna och de tekniska riskerna, som är större i början, kunna beaktas.

Målet för ökad användning av förnybar energi kräver dels att det investeras i kraftverk, dels att fossila bränslen och torv ersätts med skogsflis i flerbränslepannor. I sådana fall bör stödet till el från godkända kraftverk vara kopplat till priset på utsläppsrätter.

Anbudsförfaranden tillåter att stödnivån anpassas efter förändringar i produktionskostnaderna. Än så länge finns det inga förutsättningar för att konkurrensutsätta riktpriiset i Finland, men läget bör bevakas. Problemet är bland annat att det finns så få elproducenter som är intresserade av att investera i kraftverk drivna med förnybar energi. Ett anbudsförfarande skulle därför sannolikt inte lyckas.

Kostnaderna för vindkraftverk till havs är större än för andra vindkraftverk. Målet att öka användningen av förnybara energikällor kräver att också havsvindpotentialen utnyttjas. Det i sin tur kan innebära att det behövs ett kompletterande stödssystem för vindkraftverk till havs och ett anbudsförfarande kan övervägas. Målet att öka användningen av skogsflis (25 terawattimmar fram till 2020) kräver sannolikt att kompletterande stödåtgärder, exempelvis investeringsstöd eller andra stödssystem.

3.3 De viktigaste förslagen

För att främja produktionen av el från förnybara energikällor föreslås ett marknadsmässigt stödssystem (*system med inmatningspris*). Systemet ska tillämpas på el från vindkraft, bioenergi och trädbränsle.

Det innebär att elproducenter vars kraftverk har godkänts för systemet under högst tolv år får ett rörligt stöd (*inmatningspris*) som grundar sig på marknadspriset på el eller utsläppsrätter för en tremånadersperiod utbetald för den stödberättigande elproduktionen. I systemet ska vindkraftverk, biogaskraftverk och kraftverk med samtidig produktion av el och värme som drivs med trädbränsle (*trädbränslekraftverk*) godkännas till dess att må-

let för ökad användning av förnybara energikällor har nåtts. Dessutom ska kraftverk som drivs med skogsflis (*skogsfliskraftverk*) kunna godkännas. Propositionen följer principerna på elmarknaden i Finland och innefattar inget köptvång.

För att bli godkänd för systemet krävs det att det finns verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för elproduktion. Det krävs också att generatorerna har en sammanlagd minimieffekt på minst 500 kilovoltampere (vindkraftverk) alternativt 100 kilovoltampere (biogaskraftverk, trädbränslekraftverk och skogsfliskraftverk) och högst 8 megavoltampere (trädbränslekraftverk). Vidare måste kraftverket uppfylla kravet på geografiskt läge och vara kopplat till elnätet i Finland. Bara kraftverk som är nya och inte har fått statligt stöd ska kunna godkännas i systemet. Skogsfliskraftverk ska dock kunna godkännas trots att de har fått statligt stöd och inte är nya. I fråga om kraftverk drivna med skogsflis eller annat trädbränsle ska man delvis kunna välja om man vill utnyttja ett rörligt inmatningspris som grundar sig på ett riktpreis för elproduktionen eller på priset på utsläppsrätten. Kontrollören ska verifiera kraftverkens överensstämmelse och deras justerade kalkyler för årsproduktionen.

Riktpriiset för elproduktion vid kraftverk inom systemet föreslås vara 83,50 euro per megawattimme för el från vindkraft, biogas och trädbränsle. För el från vindkraftverk ska riktpriiset emellertid vara 105,30 euro per megawattimme till och med 2015. Det höjda priset betalas dock ut i högst tre år.

Elproducenten får alltså skillnaden mellan riktpriiset och marknadspriset på el för tre månader utbetald som inmatningspris enligt den el som ett godkänt vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk producerar. Om marknadspriset sjunker under 30 euro per megawattimme, ska skillnaden bara räknas ut på timpriset. För el från trädbränslekraftverk och biogaskraftverk höjs inmatningspriset med en värmepremie till ett standardbelopp, om el produceras för nyttiggjord värme och kraftverkets totala effektivitet stämmer överens med kraven i CHP-direktivet.

För el från ett godkänt skogsfliskraftverk betalas ett rörligt produktionsstöd 0—18 euro baserat på priset på utsläppsrätten.

Det totala inmatningspriset för el från vindkraftverk, biogaskraftverk och skogsfliskraftverk begränsas under den tid som beslutet om godkännande gäller av den totala elproduktion som anges i beslutet. Inmatningspriset (inklusive värmepremie) för el från trädbränslekraftverk begränsas till i medeltal 187 500 euro per prisperiod.

Inmatningspriset ska räknas ut i prisperioder om tre månader. Efter avslutad prisperiod ska elproducenten lägga fram en rapport om stödberättigande elproduktion. Rapporten och kontrollörens verifiering av uppgifterna ska lämnas in till Energimarknadsverket inom utsatt tid.

Ett fast produktionsstöd ska betalas ut för el från vindkraft, biogas och skogsflis, om kraftverket inte hör eller inte har hört till systemet med inmatningspris på grundval av elproduktion från det aktuella bränslet. Stödet ska också betalas ut för el från returbränsle och småskalig vattenkraft. För el från vindkraft och skogsflis är stödet 6,90 euro per megawattimme, för el från biogas och vattenkraft 4,2 euro per megawattimme och för el från returbränsle 2,50 euro per megawattimme.

Fast produktionsstöd betalas ut för el som produceras under ett kalenderår, förutsatt att elproduktionen är minst 200 megawattimmar. Efter kalenderårets slut ska elproducenten utarbeta en rapport om den stödberättigande elproduktionen. Rapporten och kontrollörens verifiering av uppgifterna ska lämnas in till Energimarknadsverket inom utsatt tid.

Det är Energimarknadsverket som ska godkänna ett kraftverk för systemet, likaså kontrollören. Dessutom ska verket besluta om det inmatningspris som ska betalas ut till elproducenten under prisperioden eller om det fasta produktionsstödet för el som betalas ut för ett kalenderår till elproducenten. Vidare ska verket ha hand om uppgifter i samband med utbetalningen av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet för, utöva tillsyn över lagen och ha andra uppgifter som anges i lagen.

Inmatningspriset och det fasta produktionsstödet för el föreslås bli finansierade via statsbudgeten. Stödsystemen är att betrakta som ett statligt stöd som måste bedömas utifrån riktlinjerna för miljöstödet. Kommissionen ska också underrättas om systemen och den måste godkänna dem innan de kan införas. Stödsystemen är sannolikt åtminstone till största delen statligt stöd som lämpar sig för den gemensamma marknaden eftersom de uppfyller kriterierna i riktlinjerna för miljöstöd.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för systemet med inmatningspris

Statens kostnader för systemet består främst av inmatningspriset till elproducenten. Syftet är att producenten ska få ersättning för skillnaderna mellan kostnaderna för att producera el från vindkraft, biogas samt skogsflis och annat trädbränsle och marknadspriset för respektive energikälla eller priset för ett annat bränslealternativ.

I produktionspris för el från vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk betalas skillnaden mellan riktpriiset och medeltalet för marknadspriset på el under tre månader. Det föreslagna riktpriiset beror i hög grad på uppskattningarna av investeringskostnaderna för vindkraftverk (till en början 1 500 och senare 1 400 euro per kilowattimme), fullasttimmar (2 400 timmar om året), teknisk livstid (20 år), drifts- och servicekostnader (28 euro per kilowattimme och år) och beräknade kostnader för balansering (2 euro per megawattimme och år), genomsnittligt marknadspris på el (50 euro per megawattimme), fastighetsskatt (1,50 euro per megawattimme), eget kapital (30 procent), avkastningskrav på eget kapital (10 procent), ränta på lånekapitalet (5 procent), avskrivningstid i bokföringen (15 år), lånetiden (12 år) och utbetalningstiden för stödet (12 år).

Riktpriiset föreslås vara 83,50 euro per megawattimme. För konsekvensens skull föreslås riktpriiset på el från biogaskraftverk och

trädbränslekraftverk vara detsamma som för el från vindkraftverk. Med ett genomsnittligt marknadspris på el om 50 euro per megawattimme, kommer inmatningspriset att vara i snitt 33,50 euro per megawattimme. Till en början kommer ett högre riktpriis, 105,30 euro per megawattimme, att betalas ut för el från vindkraftverk i högst tre år. Då är inmatningspriset i snitt cirka 55 euro per megawattimme.

Inmatningspriset ska kunna höjas med en värmepremie som ska kompensera de högre kostnaderna för biogaskraftverk och trädbränslekraftverk. För el från trädbränslekraftverk förelås värmepremien vara 20 euro per megawattimme och för el från biogaskraftverk 50 euro per megawattimme. Den betalas ut om kraven på nyttiggjord värme och total effektivitet är uppfyllda.

För el från skogsfliskraftverk ska det ges ett produktionsstöd som varierar med priset på utsläppsrätten. Det högsta stödet föreslås vara 18 euro per megawattimme och det ges ut om utsläppsrätten kostar högst 10 euro. Inget stöd ges ut när priset på utsläppsrätten stiger till 23 euro. Stödbeloppet är fastlagt med hänsyn till att skogsflis ska vara konkurrenskraftigare i olika prisintervall för utsläppsrätter. År 2011 beräknas utsläppsrätten kosta 14,60 euro och stödet är då 11,60 euro per megawattimme. Priset på utsläppsrätten beräknas stiga år för år samtidigt som stödbeloppet per megawattimme minskar i motsvarande grad.

På el från godkända kraftverk kommer inmatningspriset att betalas ut i tolv år enligt förslaget. Med stöd av en övergångsbestämelse kan också kraftverk som har godkänts för kommersiell drift efter den 1 januari 2009 godkännas i systemet.

Den sammanlagda effektkapaciteten i vindkraftverken i systemet med inmatningspris beräknas vara:

- 2011 cirka 330 megavoltampere,
- 2012 cirka 600 megavoltampere,
- 2013 cirka 800 megavoltampere,
- 2014 cirka 990 megavoltampere.

Den sammanlagda effektkapaciteten av de godkända vindkraftverken beräknas stiga fram till 2020. Perioden 2020–2022 beräknas systemet ha det största antalet vindkraftverk

och den sammanlagda effektkapaciteten beräknas vara 2 500 megavoltampere.

Den sammanlagda effektkapaciteten i biogaskraftverken i systemet beräknas vara:

- 2011 cirka 3,8 megavoltampere,
- 2012 cirka 6,3 megavoltampere,
- 2013 cirka 10 megavoltampere,
- 2014 cirka 13,8 megavoltampere.

Den sammanlagda effektkapaciteten i de godkända biogaskraftverken beräknas stiga fram till 2015. Perioden 2015—2022 beräknas systemet ha det största antalet biogaskraftverk och den sammanlagda effektkapaciteten beräknas vara cirka 19 megavoltampere.

År 2011 beräknas den sammanlagda effektkapaciteten i trädbränslekraftverken i systemet var cirka 15 megavoltampere. Kapaciteten beräknas stiga i relativt jämn takt fram till 2020 då den beräknas ligga på omkring 160—210 megavoltampere.

Den sammanlagda effektkapaciteten i skogsfliskraftverken i systemet beräknas vara:

- 2011 cirka 2,8 terawattimmar,
- 2012 cirka 2,7 terawattimmar,
- 2013 cirka 3 terawattimmar,
- 2014 cirka 3,3 terawattimmar.

Den sammanlagda elproduktionen av skogsfliskraftverken uppskattas stiga relativt stadigt fram till 2020 då den beräknas att vara omkring 5,3 terawattimmar.

Bedömningen av hur stort anslag det behövs för inmatningspriset till elproducenten försvåras av osäkerheten kring hur antalet stödberättigande kraftverk kommer att utvecklas, den årliga variationen i vindkraften, som kan vara upp till 20 procent, och fluktuationerna i marknadspriset på el och priset på utsläppsrätten.

Beloppet för inmatningspriset för vindkraft beräknas vara:

- 2011 cirka 23 miljoner euro,
- 2012 cirka 57 miljoner euro,
- 2013 cirka 89 miljoner euro,
- 2014 cirka 106 miljoner euro.

Anslaget för inmatningspriset för vindkraft beräknas alltså öka varje år fram till 2020. Perioden 2020—2022 kommer det att behövas uppskattningsvis 200 miljoner euro årligen. Därefter beräknas beloppet sjunka en aning varje år. I beloppet har inflationseffek-

ten inte beaktats. Det är inte meningen att riktpriiset ska inflationshöjas och det kommer således reellt sett att sjunka.

Beloppet för inmatningspriset och höjningen av den, värmepremien, för el från biogas beräknas vara:

- 2011 cirka 2 miljoner euro,
- 2012 cirka 3 miljoner euro,
- 2013 cirka 5 miljoner euro,
- 2014 cirka 8 miljoner euro,
- 2015 cirka 10 miljoner euro,
- 2016 cirka 13 miljoner euro.

Beloppet för inmatningspriset och höjningen av den, värmepremien, för el från biogas beräknas ligga på samma nivå som 2016 fram till 2022. Därefter beräknas beloppet sjunka årligen. I anslagsbeloppet har inflationseffekten inte beaktats. Det är inte meningen att riktpriiset eller värmepremien ska inflationshöjas och de kommer således reellt sett att sjunka.

För inmatningspriset och värmepremien för trädbränslekraftverk beräknas det behövas cirka 3,75 miljoner euro 2011 och anslagsbehovet uppskattas stiga i jämn takt. År 2020 beräknas anslagsbehovet vara uppe i cirka 34 miljoner euro och 2022 i cirka 38 miljoner euro. Inmatningspriset för prisperioden kommer att inskränkas för respektive kraftverk och kan under fyra prisperioder i rad vara högst 750 000 euro. Till följd av inskränkningen är lönsamheten högst när generatoren har en nominell effekt på 1—2 megavoltampere och effekten på lönsamheten blir negativ i takt med att marknadspriset på el sjunker. När marknadspriset sjunker till 30 euro per megawattimme påverkas lönsamheten i framför allt kraftverksinvesteringar med en nominell effekt på mer än 2 megavoltampere av inskränkningarna för enskilda kraftverk. År 2011 beräknas det finnas ungefär fem trädbränslekraftverk och 2020 uppskattas de vara cirka 60. I anslagsbeloppet har inflationseffekten inte beaktats. Det är inte meningen att riktpriiset eller värmepremien ska inflationshöjas och de kommer således reellt sett att sjunka.

Kalkylerna ovan bygger på antagandet att marknadspriset på el är i snitt 50 euro per megawattimme. För 2011 var priset på terminer på den nordiska elbörsen 48,53 euro per megawattimme i maj 2010, om man be-

aktar systempriset och skillnaden mellan systempris och det regionala priset i Finland. Eftersom marknadspriset på el är förknippat med en del osäkerheter bygger kalkylerna på antagandet att marknadspriset är i snitt 50 euro per megawattimme också 2011. Sedan början av 2008 har marknadspriset på el per megawattimme för tre månader varierat enligt följande:

januari—mars 2008: 39,3 euro,
 april—juni 2008: 46,5 euro,
 juli—september 2008: 65,9 euro,
 oktober—december 2008: 52,4 euro,
 januari—mars 2009: 38,1 euro,
 april—juni 2009: 34,3 euro,
 juli—september 2009: 35,6 euro,
 oktober—december 2009: 39,9 euro,
 januari—mars 2010: 71,6 euro.

Om marknadspriset sjunker till 30 euro per megawattimme, ökar anslagsbehovet med cirka 60 procent för inmatningspriset inklusive värmepremien för vindkraft och el från biogas. Då beräknas det behövas följande belopp för inmatningspris:

2011 cirka 33 miljoner euro,
 2012 cirka 82 miljoner euro,
 2013 cirka 128 miljoner euro,
 2014 cirka 158 miljoner euro,
 2015 cirka 190 miljoner euro,
 2016 cirka 196 miljoner euro,
 2017 cirka 234 miljoner euro,
 2018 cirka 273 miljoner euro,
 2019 cirka 312 miljoner euro,
 2020—2022 cirka 337 miljoner euro årligen.

Det uppskattas inte ha så stora effekter för anslaget för inmatningspris för trädbänslekraftverk om marknadspriset på el sjunker till 30 euro per megawattimme eftersom det inmatningspris som betalas ut till ett kraftverk under prisperioden är begränsat till i medeltal högst 187 500 euro. Det är tänkbart att ett lågt marknadspris på sikt minskar investeringarna i trädbänslekraftverk och därmed minskar också anslagsbehovet.

Det beräknas det behövas följande belopp för inmatningspris för skogsfliskraftverk:

2011 cirka 27 miljoner euro,
 2012 cirka 28,6 miljoner euro,
 2013 cirka 29,7 miljoner euro,
 2014 cirka 30,3 miljoner euro.

Anslaget för inmatningspris för el från skogsflis beräknas minska från och med 2016 och vara uppskattningsvis 22 miljoner euro 2020. I anslagsbeloppet har inflationseffekten inte beaktats.

Kalkylen grundar sig på antagandet att priset för utsläppsrätten stiger stadigt till 20 euro fram till 2020. Våren 2010 varierade priset mellan cirka 12 och 16 euro och att bedöma av handeln med terminer kommer priset att stiga. I maj 2010 var priset på terminer för 2011 15,07—16,92 euro på de största börserna som handlar med utsläppsrätter i Europa. Sedan början av 2008 har marknadspriset för tre månader för utsläppsrätter varierat (över och nedre gräns för de dagliga utsläppspriserna under ett kvartal) enligt följande:

januari—mars 2008: 18,84—23,11 euro,
 april—juni 2008: 22,52—28,77 euro,
 juli—september 2008: 21,21—29,33 euro,
 oktober—december 2008: 14,36—24,09 euro,
 januari—mars 2009: 8,20—15,69 euro,
 april—juni 2009: 12,14—15,87 euro,
 juli—september 2009: 12,79—15,45 euro,
 oktober—december 2009: 12,45—15,37 euro,
 januari—mars 2010: 12,41—13,81 euro.

Prisutvecklingen på utsläppsrätter är förknippad med en rad osäkerheter. Priskalkylerna för den tredje handelsperioden 2013—2020 varierar mellan 15 och 55 euro. Om EU till exempel går in för målet att minska utsläppen med 30 procent, kan det ha stora konsekvenser för priset. Håller sig priset kring 15 euro, ökar behovet av anslag till inmatningspris för skogsfliskraftverk ytterligare och kan ligga på cirka 58,3 miljoner euro 2020.

Kostnaderna för fast produktionsstöd till el

Stödet enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen till elproduktion föreslås bli ersatt med ett fast stöd för produktion av el. Samtidigt flyttas administrationen av stödsystemet över från tullen till Energi-marknadsverket. Stödet enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen är för tillfället cirka 11,5 miljoner euro om året och det betalas ut enligt följande:

el från skogsflis cirka 8,1 miljoner euro,
 el från vindkraft cirka 1,8 miljoner euro,
 el från biogas cirka 54 000 euro,
 el från småskalig vattenkraft cirka 0,8 miljoner euro,

el från returbränsle cirka 0,8 miljoner euro.

Det fasta stödet till produktion av el föreslås ligga på samma nivå som det nuvarande stödet enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Produktionsstödet samordnas med stöden i systemet med inmatningspriser och inga överlappande stöd kommer att ges ut.

El från skogsflis, vindkraft och biogas får inte fast produktionsstöd, om kraftverket hör eller har hört till systemet med inmatningspris för produktion av el från samma bränsle. De befintliga kraftverken drivna med skogsflis beräknas välja systemet med inmatningspris. Därmed kommer det fasta produktionsstödet i fortsättningen att eventuellt bara betalas ut till nya skogskraftverk med relativt liten effekt. Nya vindkraftverk och biogaskraftverk och vindkraftverk och biogaskraftverk som har tagits i drift senast den 1 januari 2009 uppskattas välja systemet med inmatningspris. Det fasta stödet till produktion av el kommer fortfarande att ges ut till vindkraftverk och biogaskraftverk som har tagits i drift före den 1 januari 2009 och till vindkraftverk och biogaskraftverk med liten effekt. För det fasta produktionsstödet behövs det uppskattningsvis 3,35 miljoner euro på grundval av elproduktionen 2011. Stödet betalas ut 2012 på grundval av ansökan. I fortsättningen beräknas anslagsbehovet vara omkring 3,5–4,5 miljoner euro om året. Med stöd av en övergångsbestämmelse ska 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen tillämpas på det stöd som ges ut för el producerad 2010. Tullen betalar ut en del av stödet 2010 och en del av stödet 2011.

Konsekvenser för Energimarknadsverkets omkostnader och personalresurser

Energimarknadsverket ska bland annat godkänna producentens kraftverk för systemet med inmatningspris, vidta vissa åtgärder för utbetalningen av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet, i förekommande fall återkräva stöden och utöva tillsyn över lagen.

Det kräver att Energimarknadsverket har ett informationssystem som tillåter att utbetalningen av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet kan automatiseras i så hög grad som möjligt. Det är Energimarknadsverket som ska godkänna kontrollörerna och övervaka deras verksamhet.

Med tanke på inmatningspriset och det fasta produktionsstödet har Energimarknadsverket i år fått tre årsverken till. Från och med 2011 är behovet av årsverken ungefär tolv och det behövs alltså ungefär nio årsverken till från och med 2011. Nästa år, 2011, flyttas ett årsverke från tullen till Energimarknadsverket samtidigt som stödet enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen ersätts med ett fast stöd för produktion av el som administreras av Energimarknadsverket. Den ökning av personalresurserna som krävs för de nya arbetsuppgifterna ordnas inom ramen för målen i produktivhetsprogrammet för arbets- och näringsministeriet genom ytterligare minskningar vid arbets- och näringsbyråerna och andra ställen inom förvaltningsområdet.

Verkets anläggnings- och startkostnaderna (bland annat för informationssystem), cirka 539 000 euro, ingår i den tredje tilläggsbudgeten för 2010. I fortsättningen kommer verkets omkostnader för inmatningspriset och det fasta produktionsstödet årligen att vara omkring 1,3 miljoner euro. Verksamheten ska delvis finansieras med avgifter som tas ut av elproducenterna enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). År 2011 beräknas inkomsterna av avgifter vara 0,5 miljoner euro och Energimarknadsverket behöver därmed cirka 1 miljon euro. År 2012 beräknas avgifterna inbringa ungefär 0,25 miljoner euro. Därefter stiger inkomsterna från avgifter stadigt och beräknas vara omkring 0,6 miljoner euro 2020.

Budgetpropositionen för 2011

Lagförslaget hänför sig till statsbudgeten för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

I budgetpropositionen för 2011 uppskattas kostnaderna för myndigheternas åtgärder för systemet med inmatningspris och det fasta stödet till produktion av el uppgå till

1,48 miljoner euro. Under mom. 32.60.01 Energimarknadsverket föreslås cirka 0,98 miljoner euro av nettoanslaget på sammanlagt 2,009 miljoner euro få användas till myndighetsåtgärder för systemet med inmatningspris och fast produktionsstöd för el. Dessutom beräknas 0,5 miljoner euro av myndighetskostnaderna kunna finansieras med inkomster från avgifter.

I budgetpropositionen för 2011 föreslås det 55,35 miljoner euro till stöd för produktion av el från förnybar energi under mom. 32.60.44. Anslagsbehovet för inmatningspris till vindkraftverk är 22,6 miljoner euro, till biogaskraftverk 2 miljoner euro, till trädbränslekraftverk 3,75 miljoner och till skogsfliskraftverk 27 miljoner euro. För el som 2011 produceras från vindkraft, biogas, skogsflis, vattenkraft och returbränsle i kraftverk som inte ingår i systemet med inmatningspris ges det ut ett fast produktionsstöd 2012. Då måste det första gången avsättas anslag för stödet.

Rambeslutet om statsfinanserna 2011—2014 har inga anslag för stöden enligt lagförslaget. Stödbeloppen är förknippade med vissa osäkerhetsfaktorer. I senare rambeslut och budgetprocesser tar regeringen närmare ställning till anslagsbehoven för kommande år.

Kostnader för elproducenten

Elproducenterna kommer att ha en del kostnader på grund av systemet med inmatningspris, bland annat för Energimarknadsverkets prestationer och för kontrollörernas verifieringar.

Det krävs verifiering av kontrollören när en elproducent ansöker om att bli godkänd för systemet. Kontrollörerna har sannolikt störst arbetsbörda med trädbränslekraftverk och biogaskraftverk, något mindre arbete med skogsfliskraftverk och minst arbete med vindkraftverk. Arvodena kommer således att variera beroende på kraftverkstyp. Det krävs också verifiering när elproducenterna ansöker om inmatningspris och det måste de göra fyra gånger om året. Kontrollörernas arbetsbörda kommer att variera i samma omfattning som vid ansökan om godkännande för systemet. Också arvodena varierar beroende på kraftverkstyp.

Vidare krävs det verifiering av en kontrollör när elproducenterna ansöker om fast stöd för produktion av el och det måste de göra en gång om året. För vindkraftverk och vattenkraftverk bedöms kontrollörernas arbetsbörda vara mindre än för andra typer av kraftverk. Detta återspeglas i arvodena.

Arvodet bestäms enligt kontrollörernas taxa.

Effekter för marknadspriset på el och priset på utsläppsrätter

Systemet med inmatningspris gör de stödberättigade produktionsformerna konkurrenskraftigare i relation till andra former för produktion av el. All produktion som tas in i elsystemet ökar utbudet på el och åsidosätter annan produktion i inmatningsordningen samtidigt som den sänker marknadspriset på el. Då minskar lönsamheten i all utbyggd kapacitet. När vindkraftsproduktionen ökar med 6 terawattimmar, sjunker marknadspriset på el på den nordiska marknaden med uppskattningsvis 1,2 euro per megawattimme. Priskalkylen grundar sig på erfarenheterna från en modell för marknadspris inom det nordiska elsystemet. Den är känslig för övriga förändringar i systemet och anger bara storleksordningen. Den prissänkande effekten gäller också de övriga nordiska länderna och den fortgår efter tarifftiden tills kraftverken avvecklas. Effekten av el från biogas och trädbränsle påverkar marknadspriset så lite att den är försumbar.

Den ökade produktionen av el från vindkraft ersätter antingen en del av elimporten eller av användningen av fossila bränslen. Då minskar behovet av utsläppsrätter och bränsleimport. På det lokala planet ersätter den ökade produktionen av el från biogas och trädbränsle en del av användningen av fossila bränslen. Vid kombinerad produktion av el och värme ersätter kraftvärmens delvis användningen av andra energikällor (fossila bränslen eller el). I det nordiska systemet beräknas vindkraften minska koldioxidutsläppen med cirka 0,62 ton koldioxid per megawattimme, när vindkraften täcker in 12 procent av elförbrukningen i hela systemet. Vid ett beräknat genomsnittspris på 20—50 euro för utsläppsrätter, minskar behovet att köpa

utsläppsrätter med 74—186 miljoner euro på årsnivå med en vindkraftsproduktion på 6 terawattimmar om året. Däremot har biogaskraftverk, trädbränslekraftverk och skogsfliskraftverk ingen nämnvärd effekt på priserna på utsläppsrätter i EU.

Effekter för investeringar och sysselsättning

Man räknar med att 800—1 000 vindkraftverk, omkring 50—60 biogaskraftverk och cirka 110 skogsfliskraftverk kommer att godkännas för systemet med inmatningspris fram till år 2020.

Målet för den årliga vindkraftproduktionen, 6 terawattimmar, betyder att det behöver byggas knappt tusen 3 megawatts vindkraftverk. På land kommer de sannolikt att finnas i parker med 5—15 vindkraftverk. Efter de första demonstrationsprojekten beräknas vindkraftverken till havs vara större. För att nå upp till målet för den årliga produktionen behövs det alltså 80—100 vindkraftsparker.

De totala investeringarna i vindkraft kan vara cirka 3,5 miljarder euro, varav andelen finländskt arbete kan vara 1,9—2,5 miljarder euro. Andelen finländskt arbete varierar beroende på vilken teknik man går in för. Andelen kan ligga på 35—40 procent om ett vindkraftverk använder utländska turbiner där det inte ingår finländsk teknik. Om en utländsk turbin däremot innehåller finländsk teknik, stiger andelen till 50 procent eller ännu mer. Med finskproducerade turbiner där det finns finländsk teknik kan andelen vara uppe i 80 procent. Biogaskraftverk har betydligt mindre sysselsättande effekt än vindkraftverk och effekten syns antagligen bara mycket lokalt. Den investeringsdrivande effekten ger också finländska företag bättre möjligheter att samla erfarenheter av teknik för vindkraftverk och biogasanläggningar och att ta fram ny teknik.

De årliga drifts- och underhållskostnaderna för vindkraft beräknas vara 80 miljoner euro som högst. Den genomsnittliga drifttiden är tjugo år och därmed blir drifts- och underhållskostnaderna sammanlagt ungefär 1,6 miljarder euro.

I paket som gäller skyldigheten att främja förnybar energi uppskattas den totala an-

vändningen av skogsflis vara cirka 13,5 miljoner kubikmeter fast mått 2020. Den totala sysselsättningseffekten beräknas till cirka 6 900 årsverken, varav cirka 6 200 i produktion och transport av skogsflis, 400 i värmeföretag, 150 i storskalig produktion av el och värme 150 i framställning av bränsle. Produktionsstödet till skogsfliskraftverk står för ungefär 1 000 årsverken av den sammanlagda sysselsättningseffekten.

Produktionsstödet till trädbränslekraftverk har sannolikt inga direkta sysselsättningseffekter och investeringskostnader varierar stort från kraftverk till kraftverk. Investeringsbenägenheten påverkas bland annat av hur marknadspriset och lönsamheten inom sågindustrin utvecklas i framtiden.

Energiunderstöd

När inmatningspriset införs kommer inga energiunderstöd längre att betalas ut till vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk som är godkända för systemet med inmatningspris. Därmed minskar det totala beloppet energiunderstöd till i första hand vindkraftverk och biogasprojekt. Det är meningen att skogsfliskraftverkens investeringar i flerbränslepannor fortfarande ska få energiunderstöd.

Vindkraftverken har fått energiunderstöd enligt följande:

2006 14 miljoner euro, varav 9,6 miljoner euro i demonstrationsbidrag,
2007 4,5 miljoner euro,
2008 1,6 miljoner euro,
2009 24,8 miljoner euro.

Biogasprojekt har fått energiunderstöd enligt följande:

2004 cirka 1,95 miljoner euro,
2005 cirka 1,41 miljoner euro,
2006 cirka 0,11 miljoner euro,
2007 cirka 0,13 miljoner euro,
2008 cirka 5,8 miljoner euro,
2009 cirka 4,2 miljoner euro.

Trädenegiprojekt har fått energiunderstöd enligt följande:

2008 cirka 15 miljoner euro,
2009 cirka 36,7 miljoner euro.

Övriga ekonomiska effekter

Systemet har också en del andra ekonomiska effekter, bland annat inkomster av fastighetsskatt i de kommuner där kraftverken är belägna.

4.2 Övriga konsekvenser

Konsekvenser för miljön

Utsläppen av växthusgaser minskar i den mån fossila bränslen ersätts med vindkraft, biogas eller trädbränslen.

Med en ökning av vindkraftsproduktionen till 6 terawattimmar fram till 2020 minskar koldioxidutsläppen med cirka 3,7 megaton per år, om man räknar med 0,62 ton mindre utsläpp av koldioxid per megawattimme.

Spillning från husdjur frisätter två växthusgaser, metan och dikväveoxid, till luft. Också organiskt avfall på soptippar avger metan. När gödsel rötas i biogasreaktor avger den mindre växthusgaser till atmosfären.

Användningen av biprodukter från skogsindustrin ökar inte av produktionsstödet till trädbränslekraftverk. Däremot blir andra anläggningar för produktion av el och värme tvungna att ersätta biprodukterna med skogsflis. Produktionsstödet till skogsfliskraftverk ökar i hög grad möjligheterna att nå målet för användning av skogsflis som är 25 terawattimmar. Kraftverken har mestadels pannor för flera olika bränslen och man räknar med att kunna öka användningen av skogsflis i dem med cirka 10 terawattimmar fram till 2020. Därmed minskar i första hand torvanvändningen. Om man utgår från att koldioxidutsläppen från torv minskar med 0,38 ton per megawattimme, minskar utsläppen med 3,8 miljoner ton när torvanvändningen minskar med 10 terawattimmar.

Satsningarna på vindkraftverk och biogas-kraftverk har också en del andra miljökonsekvenser. Landskapet förändras av vindkraftverken, kraftverken för ljud och de kan orsaka fågeldöd. De vindkraftverk som byggs i Finland beräknas i medeltal orsaka en död fågel per år och kraftverk. Gödselanvändningen i gårdsbaserade biogasanläggningar minskar lokala luktolägenheter och andra

miljöproblem med gödsel. Samtidigt får den bearbetade gödseln högre gödslingsvärde.

När inmatningspriset tillämpas på biogas-kraftverk kan det hända att biogas börjar användas som bränsle för elproduktion. Samtidigt kan det hända att biogas används i något mindre omfattning som drivmedel för transporter.

Hur EU-målen uppfylls

Systemet med inmatningspris stöder våra nationella EU-mål för utsläppsminskning och ökad användning av förnybara energikällor.

Uppskattningsvis 124 terawattimmar av slutförbrukningen ska täckas med förnybara energikällor 2020, när den totala energiförbrukningen beräknas vara 327 terawattimmar. Syftet är att med hjälp av inmatningspriset uppfylla vindkraftsmålet som är 6 terawattimmar elproduktion och merparten av målet för användningen av skogsflis som bränsle, det vill säga 25 terawattimmar. Skogsflismålet ingår i politikåtgärderna. Målen kompletteras av inmatningspriset för elproduktion i trädbränslekraftverk. Potentialen för energiproduktion är relativt liten för biogas och effekterna för målet som är 1 terawattimme kommer sannolikt att vara små.

Leveranssäkerhet och självförsörjning

Ett 2 500 megawatts vindkraftverk beräknas behöva 250—400 megawatt el och antagandet är då att vindkraften decentraliseras främst i kustområdena. Däremot kommer behovet av störningsreserv inte att öka särskilt mycket. Behovet av reglerkraft och reservkapacitet är emellertid större om merparten av vindkraftverken byggs till exempel i Bottenviken. Reglerkraftskapaciteten kan höjas genom att man utnyttjar reglermöjligheterna vid befintliga kraftverk, nyttiggör reglermöjligheterna vid vindkraftverken, förbättrar möjligheterna till flexibel förbrukning eller bygger ny kraftverkskapacitet med reglermöjligheter.

Produktionen av el från vindkraft, biogas och trädbränsle ökar självförsörjningen inom elproduktionen eftersom den minskar antingen elimporten eller användningen av fossila bränslen. Vindkraft och trädbränslen har tyd-

ligare effekt på självförsörjningen. Potentialen för el från biogas är däremot liten och effekterna för självförsörjningen är därför också små. Sammanfattningsvis kan det sägas att målet att öka användningen av förnybara energikällor med 38 procent fram till 2020 höjer självförsörjningen med energi till inemot 40 procent.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningen i arbetsgrupp

Den 5 november 2008 tillsatte arbets- och näringsministeriet en arbetsgrupp för att sammanställa ett förslag till struktur och storlek på ett inmatningspris för förnybar energi. I arbetsgruppen ingick representanter för arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Energimarknadsverket, Konsumentverket och Skogsindustrin rf. Den hade ständiga experter från Finlands näringsliv, Finsk Energiindustri rf, Teknologiindustrin rf, Fingrid Oyj, Finska vindkraftföreningen rf, Lant- och skogsproducenternas centralförbund MTK och Statens tekniska forskningscentral.

Arbetsgruppens halvtidsrapport blev klar den 2 april 2009 och innehöll ett förslag till inmatningspris för vindkraft (www.tem.fi).

Arbetsgruppens slutrapport blev klar den 25 september 2009 och innehöll ett förslag till inmatningspris för biogas och en del preciserings- beträffande vindkraft (www.tem.fi).

5.2 Yttranden om betänkandet från arbetsgruppen

Yttranden om halvtidsrapporten begärdes av de aktörer som var representerade i arbetsgruppen. Dessutom begärdes yttrande av följande: Pienvesivoimayhdistys ry, FINBIO – Finska Bioenergiföreningen rf, Suomen Biokaasuyhdistys ry, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava rf, FTFC rf, Företagarna i Finland rf, Finlands Sagar rf, Biovakka, Försörjningsberedskapscentralen och Helsingfors universitet. Yttrandena begärdes den 8 april 2009 och remisstiden gick ut den 4 maj 2009. Det kom in totalt 26

yttranden och det har gjorts en sammanställning av dem (www.tem.fi).

Överlag anser de som lämnade yttrande att målen med det förslagna systemet var viktiga och de ställde sig bakom förslaget att införa ett inmatningspris. Många ansåg att tidsplanen var en stor utmaning. Störst var skillnaderna i åsikterna om kriterierna för nivån på inmatningspriset. En del ansåg att den (till en början) ska läggas fast administrativt, andra att den ska konkurrensutsättas genast när systemet införs. Dessutom gick åsikterna kraftigt isär i fråga om riktpriiset.

Yttranden om slutrapporten begärdes av i stort sett samma aktörer som om halvtidsrapporten. Yttrandena begärdes den 6 oktober 2009 och remisstiden gick ut den 28 oktober 2009. Det kom in totalt 37 yttranden och det har gjorts en sammanställning av dem (www.tem.fi).

Rent allmänt sett var de som lämnade yttranden betydligt mer kritiskt inställda till ett inmatningspris för el från biogas än för el från vindkraft. Många ansåg inmatningspriset för el från biogas vara dyrt och tungrovt i relation till den ökning i elproduktionen som det genererar. En del framhöll att biogas kan användas för bättre ändamål än elproduktion. Vissa andra pekade på miljökonsekvenserna av el från biogas. Mest gick åsikterna isär när det gällde effektgränsen för generatorer för biogaskraftverk. En del var för en gräns på 300 kilovoltampere för biogaskraftverk och 1 megavoltampere för vindkraftverk, medan vissa andra krävde en betydligt lägre effektgräns eller ingen gräns alls. Dessutom gick åsikterna kraftigt isär i frågan huruvida inmatningspris lämpar sig för andra förnybara energikällor eller inte.

5.3 Fortsatt beredning

Efter remissyttrandena om slutrapporten bereddades propositionen av arbets- och näringsministeriet i överensstämmelse med målet i regeringsprogrammet.

Det begärdes yttrande om de konstitutionella frågorna kring finansieringen av inmatningspriset. Arbetsgruppens modell där systemet finansieras genom en avgift som tas ut direkt av elförbrukarna måste bedömas särskilt med avseende på 81 § i grundlagen. En-

ligt yttrandet är avgiften utan tvivel en skatt som avses i 81 § i grundlagen och beskrivningarna i förslaget förefaller klart och tydligt att avse ett system som utan vidare inte uppfyller kraven på att bestämmelser om skatt enligt 81 § i grundlagen ska utfärdas genom lag. I yttrandet görs det också en bedömning av möjligheten att enligt 87 § i grundlagen inrätta en fond utanför statsbudgeten för inmatningspriset. Till detta sägs det att det tillgängliga materialet inte förefaller att tyda på en sådan nödvändighet och ett sådant behov som beskrivs i detaljmotiven till 87 § i grundlagen (RP 1/1998 rd, s. 139—141).

Av konstitutionella skäl ändrades arbetsgruppens förslag till finansiering av systemet i den fortsatta beredningen och förslaget i denna proposition bygger på att det tas in ett anslag i statsbudgeten. Ändringen leder till att det inte längre finns någon anledning att ge stamnetet Fingrid Oyj i uppdrag att administrera systemet.

Yttrande om utkastet till proposition, som gällde vindkraft och el från biogas, begärdes av i stort sett samma aktörer som om slutrapporten från arbetsgruppen. Yttrandena begärdes den 11 mars 2010 och remisstiden gick ut den 31 mars 2010. Det kom in totalt 43 yttranden och det har gjorts en sammanställning av dem (www.tem.fi/).

Överlag var yttrandena för ett inmatningspris för vindkraft. Däremot hade många en kritisk inställning till ett inmatningspris för biogas, särskilt av den anledningen att den har negativa effekter för användningen av biogas som transportbränsle. Många ansåg också att övergångsbestämmelsen om el från biogas är problematisk. En del underströk vikten av att systemet är förutsägbart och varaktigt för stödtagarna. En del föreslog att stödnivån ska läggas fast genom konkurrensutsättning. De största meningsskiljaktigheterna fanns i fråga om effektgränsen för el från biogas. Flera underströk att vindkraft till havs kräver ett kompletterande stödsystem. Finansministeriet var kritiskt inställt till det föreslagna inmatningspriset och ansåg att andra finansiella modeller inom ramen för statsbudgeten bör utredas i den fortsatta beredningen. Vidare ansåg finansministeriet att man kan ta ställning till propositionen om ett

system med inmatningspris tidigast vid förberedelserna för statsbudgeten för 2011.

Ministergruppen för klimat- och energipolitiken behandlade paketet som gäller skyldigheten att främja förnybar energi den 20 april 2010. Paketet innebär att det införs ett stödsystem för vindkraft och el från biogas, men också nya stödsystem för produktion av el från trädbränsle. Finanspolitiska ministerutskottet behandlade de föreslagna stödsystemen och kostnadseffekterna den 6 maj 2010. Man kom överens om att komplettera utkastet till proposition med ett stöd till produktion av el i trädbränslekraftverk och skogsfliskraftverk. Dessutom enades man om att stödsystemet enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen ska finnas kvar i propositionen och att administrationen av stödsystemet ska flyttas över från tullen till Energimarknadsverket.

Statsministerns upplysning av den 11 maj 2010 om regeringens energibeslut (SU 2/2010 rd) behandlar paketet som gäller skyldigheten att främja användningen av förnybar energi som ett led i de samlade energibesluten. I upplysningen redogör statsministern bland annat för de planerade stödsystemen för att öka användningen av skogsflis och trädbränslen som energi. Enligt upplysningen ska åtgärderna tas in i lag de närmaste månaderna.

Utkastet till proposition kompletterades med ett nytt stödsystem för el från skogsflis och andra trädbränslen och förslag till bestämmelser om det nuvarande stödsystemet enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Yttrande begärdes om de föreslagna bestämmelserna, detaljmotiven till dem och konsekvensbedömningen av i stort sett samma aktörer som om utkastet till proposition om vindkraft och el från biogas. Yttrandena begärdes den 10 juni 2010 och remisstiden gick ut den 30 juni 2010. Det kom in totalt 28 yttranden och det har gjorts en sammanställning av dem (www.tem.fi/).

Överlag ansåg de som lämnade yttrande att det föreslagna stödsystemet för skogsflis och trädbränsle är nödvändigt för vårt mål för ökad användning av förnybar energi och att kriterierna för systemet med inmatningspris är godtagbara. Många menade att det krävs ytterligare åtgärder för att målet för förnybar

energi ska kunna nås. En del föreslog generösare kriterier för att bli godkänd för systemet med inmatningspris, medan andra ansåg att de måste bli strängare. Åsikterna gick också isär beträffande stödbeloppen. Företrädare för skogsindustrin var kritiskt inställda till stödet till produktion av el från skogsenergi.

I den fortsatta beredningen har ikraftträdandetidpunkten flyttats fram till den 1 januari 2011. Då kan propositionen behandlas i samband med statsbudgeten för 2011. Lagförslaget har dessutom ändrats så att antalet kraftverk som kommer att godkännas i systemet begränsas i överensstämmelse med målet att öka användningen av förnybara energikällor. Lagförslagets förhållande till statsunderstödslagen har utretts. Effektgränsen för godkända biogaskraftverk har sänkts till 100 kilovoltampere. Med stöd av en övergångsbestämmelse kan kraftverk godkännas för inmatningspris om de har tagits i kommersiell drift efter den 1 januari 2009. Dessutom har konsekvensbedömningen och deltaljmotiven kompletterats.

6 Samband med andra propositioner

Hösten 2010 kommer en proposition med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen att lämnas till riksdagen. Syftet är att förbättra möjligheterna att bygga vindkraftverk och därför utvidgas möjligheterna att utnyttja generalplanen. På vissa villkor ska bygglov kunna beviljas direkt för vindkraftverk på grundval av generalplanen. Hösten 2010 startar dessutom en uppdatering av anvisningarna om byggande av vindkraft.

Arbetsgruppen för kommunerna och konkurrensneutralitet har föreslagit att kommunallagen (365/1995) ska ändras för att kommunerna i fortsättningen huvudsakligen ska kunna uppdra åt ett bolag eller en stiftelse att

vara verksam på marknaden i ett konkurrensläge (Kunnan toiminta kilpailutilanteessa markkinoilla ja toiminnan yhtiöittäminen; valtiovaraministeriön julkaisuja 33/2010; Kommunens verksamhet i konkurrensläge på marknaden och bolagisering av verksamheten). Förslagen gäller åtgärder för att undanröja stöd som strider mot EU:s bestämmelser om statligt stöd. Arbetsgruppen föreslår att kommunerna ska bolagisera uppdrag som utförs på marknaden i en konkurrenssituation. Kommunerna föreslås vara skyldiga att bolagisera verksamhet vid både affärsverk och myndigheter om den finns på en konkurrensutsatt marknad. Lagen ska inte ha några ingående bestämmelser om verksamheten på marknaden i ett konkurrensläge. Skyldigheten att bolagisera verksamhet kommer med en gång att gälla bland annat kommunala energiverk. Arbetsgruppen föreslår dock en övergångsperiod på tre år för befintlig verksamhet. Propositionen ska enligt planerna lämnas till riksdagen under den pågående valperioden.

För att produktionen av el från förnybar energi utifrån skogsenergi ska kunna öka krävs det dels produktionsstöd, dels stödåtgärder för att förbättra uttaget av klenträd. En proposition om energistöd till klenträd kommer att lämnas till riksdagen under den pågående valperioden. Den ska också innehålla ett förslag till lag om upphävande av bestämmelserna om stöd till uttag och flisning av energived i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (544/2007).

Hösten 2010 kommer dessutom en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen att lämnas till riksdagen. Den kommer att innehålla en bestämmelse om skatt på torv som används för uppvärmning. Det ger skogsflis bättre villkor i priskonkurrensen i relation till torv. Dessutom medverkar det till ökad användning av skogsflis i energiproduktionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Syfte. EU:s mål för Finland att höja andelen förnybara energikällor till 38 procent av slutförbrukningen av energi kräver att energikällorna används i avsevärt större omfattning än nu. För att förpliktelsen ska kunna uppfyllas måste vi införa stödåtgärder för investeringar i produktion av el från bland annat vindkraft, biogas och skogsenergi ska bli lönsamma.

Lagen föreskriver om stöd till produktion av el från förnybara energikällor. Syftet är att i överensstämmelse med klimat- och energistrategin främja användningen av förnybara energikällor och förbättra deras konkurrenskraft i förhållande till el från fossila bränslen och andra energiformer.

Det kvantitativa målet är att öka produktionen av el från vindkraft och biogas så mycket att den 2020 är drygt 6 terawattimmar. I överensstämmelse med EU:s mål för Finland är syftet att öka produktionen av el från skogsflis och att användningen av skogsflis 2020 ska vara cirka 25 terawattimmar. De föreslagna produktionsstöden medverkar i betydande grad till måluppfyllelsen. De främjar också produktionen av värme från förnybara energikällor i anläggningar för samtidig produktion av el och värme. Med hjälp av de föreslagna produktionsstöden kan produktionen av energi från returbränsle och vattenkraft ligga på samma nivå som nu.

Syftet med lagen är också att diversifiera elproduktionen och förbättra självförsörjningsgraden inom elproduktionen. Produktion av el från inhemska förnybara energikällor ökar självförsörjningsgraden inom elproduktionen och ger fler möjligheter att ordna energiförsörjningen.

2 §. Tillämpningsområde. Av de förnybara energikällorna ska vindkraft, biogas, skogsflis och övriga trädbränslen, vattenkraft och returbränsle ingå i lagens tillämpningsområde. Lagen föreskriver om produktionsstöd för dessa energiformer. Stöden ska täcka de extra produktionskostnaderna i jämförelse med

elproduktion som ger upphov till utsläpp. Produktionsstödet ska betalas av statliga medel.

Lagen ska inte tillämpas på biomassa från åker, el från solenergi eller andra förnybara energiformer. Det krävs ytterligare utredningar och närmare analyser av olika stödformer innan det föreslagna systemet kan utvidgas och anses vara lämpligt för dessa energiformer.

3 §. Förhållande till annan lagstiftning. Paragrafen föreskriver om lagens förhållande till statsunderstödslagen. I 3 § i statsunderstödslagen föreskrivs det om statsunderstödslagens förhållande till bestämmelserna om andra statsunderstöd och om vissa närstående former av offentligt stöd. I 3 § 3 mom. i statsunderstödslagen ingår det bestämmelser om vissa former av offentligt stöd som statsunderstödslagen inte tillämpas på eftersom den är en subsidiär allmän lag. Enligt 3 § 3 mom. 1 punkten gäller statsunderstödslagen inte stöd, ersättningar eller andra förmåner, om rätten till dem baserar sig på lag och grunden för bestämmandet av det belopp som ska beviljas anges detaljerat i lag. I 2 kap. i den föreslagna lagen ingår det detaljerade bestämmelser om hur kraftverk godtas för tariffsystemet. Rätten till inmatningspris ska med stöd av 2 kap. grunda sig på ett beslut om godkännande från Energimarknadsverket. Storleken på inmatningspriset ska bestämmas enligt 3 kap. Rätten till fast produktionsstöd ska grunda sig på förutsättningar som anges i 4 kap. I samma kapitel ingår detaljerade bestämmelser om stödbeloppen. Energimarknadsverket får ingen prövningsrätt med avseende på lämpligheten eller verkställigheten av budgeten när det godkänner ett kraftverk för systemet med inmatningspris. Verket kan inte heller kunna pröva beloppet för inmatningspris eller fast produktionsstöd till elproducenterna.

För tydlighetens skull föreskriver paragrafen att varken inmatningspriset eller värmepremien, som är en höjning av priset, eller det fasta stödet till produktion av el ska betraktas som statsunderstöd enligt statsunderstödslagen.

Enligt propositionen med förslag till statsunderstödslag (RP 63/2001 rd) ska lagen också kunna tjäna som modell för bestämmelserna om användning, tillsyn, kontroll, återbetalning och återkrav av stöden, även om det är fråga om en förmån enligt 3 § i statsunderstödslagen. Vidare sägs det i motiven att det i förekommande fall i speciallagstiftning kan tas in hänvisningsbestämmelser om vilka bestämmelser i statsunderstödslagen som är tillämpliga. I 48 § 3 mom., 50 § 3 mom. och i 51 och 53 § i lagförslaget ingår det hänvisningar till tillämpliga bestämmelser i statsunderstödslagen. I övrigt tillämpas inte statsunderstödslagen.

4 §. Myndigheter och deras uppgifter. Enligt 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet svara för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av den verksamhet som ingår i tillämpningsområdet.

Energimarknadsverket ska bistå ministeriet i styrningen, uppföljningen och utvecklingen. Enligt 2 mom. ska Energimarknadsverket utöva tillsyn över lagen och ha hand om andra uppgifter som där föreskrivs för verket. Bland de viktigaste förvaltningsuppgifterna märks att enligt 15 § godkänna elproducenternas kraftverk för systemet med inmatningspris, att enligt 27 § besluta om storleken på inmatningspriset till elproducenten, att enligt 28 § betala ut inmatningspriset till elproducenten, att enligt 35 § besluta om storleken på det fasta produktionsstödet, att enligt 36 § betala ut det fasta produktionsstödet till elproducenten och att enligt 38 § godkänna kontrollörer.

5 §. Definitioner. I paragrafen definieras de viktigaste begreppen i lagen.

Enligt 1 punkten avses med nätinnehavare en nätinnehavare enligt elmarknadslagen. I 3 § i elmarknadslagen definieras närinnehavare som "(innehavare av elnätstillstånd) en sammanslutning eller inrättning som i sin besittning har ett elnät och som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet".

Enligt 2 punkten avses med vindkraftverk ett kraftverk där el produceras med vindturbiner ur rörelseenergin i strömmande luftmassa i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Definitionen täcker också in vindkraftsparker med flera fristående vindkraftverks-

enheter, förutsatt att de alla är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren.

Ofta byggs och tas vindkraftverk i drift gradvis. Följaktligen ska det vara möjligt att godkänna en vindkraftspark för systemet med inmatningspris i flera olika steg. Enligt definitionen kräver detta att det vid en utbyggnad av vindkraftsparken införs en ny mätare hos nätinnehavaren för de generatorer som ingår i den utbyggda delen.

Enligt 3 punkten är biogas en produkt som bildas när organiskt material bryts ner under anaeroba förhållanden och där de huvudsakliga komponenterna är metan och koldioxid. Lagen anger ingen närmare begränsning av det organiska material som används för att producera stödberättigande el.

Enligt 4 punkten avses med biogaskraftverk ett kraftverk där el produceras med biogas, som alstrats i en biogasanläggning och som har förts över direkt eller via gasnätet till kraftverket, i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Definitionen inkluderar till exempel också naturgaskraftverk som via naturgasnätet tillför biogas från en bioreaktor som inte finns i omedelbar närhet av naturgaskraftverket. Produktionsstöd ska bara ges ut för el från biogas även om kraftverket producerar el från andra bränslen (till exempel naturgas). För att produktionsstöd ska ges ut på grundval av riktpriSET krävs det också att biogasen alstras i en biogasanläggning. Värmeproduktionen ska basera sig på rätten till stöd med höjning, en värmepremie.

Enligt 5 punkten avses med biogasanläggning en anläggning där biogas alstras genom rötning av biomassa i en bioreaktor i ett slutet rum. Med stöd av 10 § 1 mom. 4 punkten kan bara biogaskraftverk som producerar el från biogas som tillförs direkt eller via gasnätet. Anläggningar som drivs med bioreaktorer är till exempel gårdsbaserade biogasanläggningar, biogasanläggningar vid reningsverk och biogasanläggningar vid samröttningsanläggningar. Däremot behövs det ingen bioreaktor för att samla in deponigaser.

Enligt 6 punkten avses med skogsflis bränsleflis eller bränslekross som tillverkas av trä som kommer direkt från skogen. Skogsflis kan komma från stamved, toppar, grenar, barr, löv, stubb och rötter. Som

skogsflis betraktas inte flis från trärester som är bi- eller restprodukter från processer inom skogsförädlingsindustrin eller andra trädbi-produkter från industrin.

Enligt 7 punkten avses med skogsfliskraftverk kraftverk där el produceras från skogsflis i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Skogsfliskraftverk kan vanligen också använda andra bränslen, till exempel olja, torv och andra trädbränslen än skogsflis. Produktionsstöd ges bara ut till el från skogsflis även när kraftverket producerar el från andra bränslen. Skogsfliskraftverk kan också producera värme, men den berättigar inte till stöd höjt med värmepremie.

Enligt 8 punkten avses med trädbränsle skogsflis samt biprodukter från industrin som uppkommer som bi- eller restprodukt från ved i träförädlingsprocessen inom skogsindustrin.

Enligt 9 punkten avses med trädbränslekraftverk ett kraftverk där värme och el produceras från trädbränsle i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Ett kraftverk drivet med trädbränsle kan vanligen också använda andra bränslen, exempelvis torv och olja. Produktionsstöd ges bara ut till el från trädbränsle även när kraftverket producerar el från andra bränslen. Enligt definitionen ska ett trädbränslekraftverk alltid vara en anläggning för samtidig produktion av el och värme.

I princip kan ett kraftverk samtidigt vara ett skogsfliskraftverk enligt 7 punkten och ett trädbränslekraftverk enligt 9 punkten. Om det dessutom uppfyller de särskilda kraven i 8 och 11 punkten på skogsfliskraftverk och trädbränslekraftverk för att bli godkänt för systemet med inmatningspris, kan elproducenten välja om den utnyttjar inmatningspriset för el från trädbränslekraftverk alternativt skogsfliskraftverk. Med stöd av 8 § 2 punkten kan ett kraftverk inte få inmatningspris på grundval av både riktpriiset för ett trädbränslekraftverk och det rörliga produktionsstödet för ett skogsfliskraftverk. På grundval av 30 § 1 mom. 2 punkten kan det inte ges ut både inmatningspris och fast produktionsstöd för elproduktion från samma bränsle. Trots

allt kommer det att vara mycket ovanligt att en producent måste välja produktionsstöd utifrån flera alternativ. De skogsfliskraftverk som godkänns för systemet med inmatningspris är huvudsakligen redan befintliga kraftverk, medan det i 11 § 2 punkten krävs att trädbränslekraftverk ska vara nya. Dessutom är produktionsstödet för el från ett kraftverk som ingår i systemet med inmatningspris högre än det fasta produktionsstödet. Därmed kommer det fasta produktionsstödet bara i fråga vid relativt små kraftverk.

Enligt 10 punkten avses det med returbränsle bränsle med kända egenskaper framställt av brännbart och torrt fast avfall från kommuner och företag som sorterats vid källan. Returbränsle ska också avse produktgas som framställts från avfallsbränsle i en termisk förgasningsprocess. Definitionen är densamma som i 2 § 13 punkten i elmarknadslagen. I de flesta fall framställs returbränsle ur energifraktioner och många material som inte kan återvinnas i övrigt lämpar sig som energifraktioner. Även till exempel bränsle från plastavfall är enligt definitionen returbränsle, trots att det kommer från produkter tillverkade av icke förnybara naturresurser. När returbränsle används för elproduktion minskar avfallet på deponierna.

Enligt 11 punkten avses med returbränslekraftverk kraftverk där el produceras från returbränsle i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. Returbränslekraftverk kan vanligen också drivas med andra bränslen, till exempel olja, torv och ved. Produktionsstöd ska bara ges ut till el från returbränsle, också när kraftverket producerar el från andra bränslen. Ett returbränslekraftverk kan också producera värme, men det ger inte producenten rätt att få stödet höjt med värmepremie.

Enligt 12 punkten avses med vattenkraftverk kraftverk där el produceras från vattenkraft i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren. I vattenkraftverk utnyttjas energin från höjdskillnader i vattendragen.

Enligt 13 punkten definieras utsläppsrätt med en hänvisning till lagen om utsläppshandel (683/2004). Enligt 5 § i lagen om utsläppshandel avses med utsläppsrätt den rätt som avses i Europaparlamentets och rådets

direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG att släppa ut växthusgaser i en mängd som motsvarar ett ton koldioxid-ekvivalenter under en viss period.

Enligt punkt 14 avses med elproducent fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk. Elproducenten berörs av skyldigheterna i elmarknadslagen om bland annat balansansvar och balansavräkning i 16 b—16 d §. Statliga myndigheter, inrättningar eller affärsverk är inte elproducenter enligt denna lag och de är därför undantagna tillämpningen av systemet med inmatningspris.

2 kap. **Hur kraftverk godkänns för systemet med inmatningspris**

6 §. Systemet med inmatningspris. I 1 mom. ges en generell beskrivning av stödssystemet. Ett liknande stödssystem med inmatningspris finns i ett flertal EU-medlemsstater för att främja användningen av förnybara energikällor.

Det föreslagna systemet innebär att en elproducent vars vindkraftverk, biogaskraftverk, skogsfliskraftverk eller trädbränslekraftverk som har godkänts för systemet får ett produktionsstöd (inmatningspris). Inmatningspriset ska kunna betalas ut för viss tid, i högst tolv år enligt 16 §. Priset ska ges ut för den stödberättigande elproduktionen. I vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk varierar stödet på grundval av marknadspriset och i skogsfliskraftverk på grundval av priset på utsläppsrätten.

I 2 mom. 2—4 punkten begränsas det totala antalet godkända vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk till målen för förnybar energi beträffande vindkraft, el från biogas och trädbränsle. Då tas det hänsyn till att målen inte bara ska nås med hjälp av systemet med inmatningspris utan också med hjälp av energiunderstöd, företagsstöd och andra åtgärder. Inmatningspriset är inte avsett att vara ett permanent stödssystem för produktion av förnybar energi och tillämpningen är kopplad till EU:s mål för Finland beträffande förnybar energi fram till 2020. Det kan hända att stödssystemet måste ses över före 2020 för att målet ska nås.

Tillämpningen av systemet med inmatningspris begränsas på grundval av den sammanlagda nominella effekten i generatorerna. I stället för watt tillämpas enheten voltampere i SI-systemet. Varje generator är försedd med uppgifter från tillverkaren om den nominella effekten i voltampere. Därför är det mer entydigt om kraftverkens effektkapacitet uppges i voltampere för den nominella effekten enligt 2 mom. När det inte finns fasskillnad mellan den elektriska strömmen och den elektriska spänningen, motsvarar voltampere och watt varandra exakt.

Med stöd av 2 mom. 2 punkten ska vindkraftverk godkännas för systemet tills generatorernas sammanlagda nominella effekt överstiger 2 500 megavoltampere och biogaskraftverk med stöd av 3 mom. tills generatorernas sammanlagda nominella effekt överstiger 19 megavoltampere. Det motsvarar en årlig elproduktion på drygt 6 terawattimmar. Inskränkningen ska bara gälla biogaskraftverk som huvudsakligen drivs med biogas från en biogasanläggning.

Med stöd av 2 mom. 4 punkten ska trädbränslekraftverk kunna ingå i systemet tills generatorernas sammanlagda nominella effekt överstiger 150 megavoltampere. Det motsvarar ungefär 0,95—1,25 terawattimmar elproduktion och 3,9—4,9 terawattimmar värmeproduktion per år. Stödet till trädbränslekraftverk begränsas med stöd av 16 § för varje kraftverkstyp. Därför är det med stöd av 4 punkten möjligt att godkänna trädbränslekraftverk också efter att den installerade effekten om 150 megavoltampere har uppnåtts, förutsatt att det inte finns fler än 50 trädbränslekraftverk. Dessutom ska trädbränslekraftverk kunna godkännas också om det finns fler än 50 av dem, när deras sammanlagda nominella effekt inte överstiger 150 megavoltampere.

Det kan hända att det i framtiden finns fler ansökningar om inmatningspris än det enligt 2 mom. 2—4 punkten går att godkänna. Då behandlar Energimarknadsverket ansökningarna i den ordning de blir aktuella och godkänner kraftverk tills gränserna i 2 mom. överskrids.

Enligt 2 mom. 1 punkten ska godkännandet av skogsfliskraftverk inte inskränkas på

samma sätt. Med stöd av 24 § ska produktionsstödet till el från skogsfliskraftverk där-
emot inte längre betalas ut när priset på ut-
släppsrätten är 23 euro. För skogsfliskraft-
verk är målet med systemet inte i första hand
att uppmuntra till nya investeringar i kraft-
verk utan att förbättra den prismässiga kon-
kurrenskraften för skogsflis i relation till pri-
set på det bränsle som orsakar utsläpp och
kostnaderna för utsläppsrätten för det.

**7 §. Allmänna förutsättningar för godkän-
nande.** Enligt 1 mom. är det ett allmänt förut-
sättning för att ett vindkraftverk, biogaskraft-
verk eller trädbränslekraftverk ska godkännas
för systemet med inmatningspris att kraftver-
ket är beläget i Finland eller på finskt territo-
rialvatten och är kopplat till elnätet där. In-
skränkningen behövs eftersom bara elpro-
duktion som uppfyller kravet kan beaktas i
det nationella målet för förnybar energi.

På grundval av självstyrelselagen för Åland
(1144/1991) måste systemet med inmat-
ningspris anses vara en fråga som ingår i
landskapets lagstiftningsbehörighet enligt
18 §. Därför ska en elproducent inte ha rätt
att få inmatningspriset, om kraftverket ligger
i landskapet Åland. Enligt 2 § i självstyrelse-
lagen omfattar landskapet det område som
när självstyrelselagen träder i kraft hör till
landskapet samt det territorialvatten som en-
ligt gällande stadganden om gränserna för
Finlands territorialvatten omedelbart ansluter
sig till detta område.

Enligt 1 mom. krävs det också att det finns
verksamhetsmässiga och ekonomiska förut-
sättningar för elproduktion. De verksam-
hetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna
bedöms bl.a. utifrån elproducentens sol-
vens och kraftverksprojektets lönsamhet.
Producenten ska ha förutsättningar att bedri-
va verksamhet vid kraftverket i tolv år och
projektet måste vara lönsamt, när man beak-
tar effekten av inmatningspriset. Frågan ska
utvärderas bland annat på grundval av upp-
gifter om elproducenten från tidigare år, till
exempel resultaträkningen och balansräk-
ningen. Om det är en elproducent som håller
på att starta verksamheten och inte kan visa
upp någon etablerad verksamhet, ska frågan
bedömas utifrån budgeten eller andra liknan-
de planer. Bedömningen av de verksamhets-
mässiga och ekonomiska förutsättningarna

ska också grunda sig på bland annat en lön-
samhetskalkyl, kostnadskalkyl och finansie-
ringsplan som elproducenten har upprättat.

I 2 mom. ingår hänvisningar till 8—11 §
med närmare bestämmelser om de särskilda
förutsättningarna för olika typer av kraftverk.

**8 §. Särskilda förutsättningar för godkän-
nande av skogsfliskraftverk.** I 1 punkten an-
ges effektgränserna. Bara skogsfliskraftverk
där den sammanlagda nominella effekten för
generatorerna är minst 100 kilovoltampere
kan godkännas för systemet. Inskränkningen
behövs precis som för vindkraftverk, biogas-
kraftverk och trädbränslekraftverk.

Med stöd 2 mom. kan ett skogsfliskraftverk
godkännas för systemet med inmatningstariff
bara om det inte ingår i systemet i egenskap
av trädbränslekraftverk eller tidigare har in-
gått i systemet i egenskap av skogsfliskraft-
verk eller trädbränslekraftverk. Definitionen
på skogsfliskraftverk respektive trädbränsle-
kraftverk går delvis in i varandra. Ett kraft-
verk godkänns dock inte både som skogsflis-
kraftverk och som trädbränslekraftverk. El-
producenterna måste alltså välja om de vill
utnyttja det rörliga produktionsstödet på
grundval av marknadspriset på el eller priset
på utsläppsrätten.

Ett skogsfliskraftverk ska kunna godkännas
utan att det är nytt. Med stöd av 2 punkten
ska ett skogsfliskraftverk kunna godkännas
bara en gång i systemet för att 16 § 2 mom.
om tidsfrist, 17 § om hur beslutet om god-
kännande förfaller eller 19 § om återkallelse
av beslutet om godkännande inte ska kunna
kringgås.

I fråga skogsfliskraftverk ingår det ingen
förutsättning att kraftverket inte ska ha fått
statligt stöd. Det rörliga produktionsstödet till
skogsfliskraftverk varierar med priset på ut-
släppsrätten och är avsett att kompensera de
fluktuerande bränslekostnaderna. Målet är att
skogsflis ska bli vanligare i framför allt fler-
bränslepannor. Skogsflis blir prismässigt mer
konkurrenskraftigt i relation till bränslen som
orsakar utsläpp och kostnaderna för utsläpps-
rätter. Produktionsstödet till skogsfliskraft-
verk är i snitt lägre per megawattimme än det
rörliga produktionsstödet till vindkraftverk,
biogaskraftverk och trädbränslekraftverk som
är baserat på marknadspriset på el. Det totala
statliga stödet till skogsfliskraftverk får dock

inte vara högre än de godkända beloppen enligt EU:s bestämmelser om statligt stöd.

9 §. Särskilda förutsättningar för godkännande av vindkraftverk. Enligt 1 punkten får ett vindkraftverk inte ha fått statligt stöd om det ska godkännas för systemet med inmatningspris. Då behöver man inte bedöma om det finns anhopningar av olika statliga stöd och om de är godtagbara enligt EU:s bestämmelser om statligt stöd. Det finns nämligen många olika typer av statligt stöd, bland annat direkta bidrag (till exempel investeringsstöd), lån till lägre ränta än till marknadspris eller skattelättnader. Också kommunalt stöd till ekonomiska aktiviteter (till exempel överlåtelse av fastigheter utan ersättning eller till lägre pris än marknadspris, ogrundade sänkningar av kommunala avgifter) och bidrag från landskapsförbund kan i vissa fall uppfylla kriterierna för statligt stöd. I 22 § läggs nivån på riktpriiset och det rörliga bidraget fast med hänsyn till kraftverket inte kan få något annat statligt stöd och att inmatningspriset enligt 24 § inte överstiger den tillåtna gränsen för statligt stöd.

Med stöd av 2 punkten krävs det vidare att kraftverket i sin helhet är nytt och inte innehåller begagnade delar. Med tanke på målet att öka användningen av förnybar energi måste vindkraftverk med begagnade delar undantas stödssystemet eftersom de ofta innehåller föråldrad teknik.

I 3 punkten ingår effektgränser. Bara kraftverk där generatorernas sammanlagda nominella effekt är minst 500 kilovoltampere kan godkännas för systemet. I tolv år måste elproducenten upprätta en rapport över elproduktionen i kraftverket för varje tremånadersperiod. Uppgifterna ska dessutom verifieras av kontrollören. Detta kan genomföras kostnadseffektivt och ändamålsenligt i större kraftverk. Däremot är till exempel investeringsstöd där stöd villkoren och stödnivån bara bedöms i investeringsfasen ett lämpligare sätt att stödja kraftverk där generatorerna har lägre nominell effekt. Investeringsstöd hindrar inte att kraftverket får fast stöd till elproduktion enligt 4 kap.

10 §. Särskilda förutsättningar för godkännande av biogaskraftverk. I likhet med förutsättningarna för vindkraftverk får ett biogaskraftverk inte ha fått statligt stöd för att bli

godkänt för systemet. Det ska dessutom vara nytt och får inte innehålla begagnade delar. Nivån på riktpriiset och det rörliga produktionsstödet läggs i 22 § fast med hänsyn till att kraftverket inte kan få något annat statligt stöd och att inmatningspriset enligt 24 § och värmepremien enligt 25 § som är en höjning av priset får vara högre än det tillåtna statliga stödet.

I 1 mom. 3 punkten ingår effektgränser. I ett biogaskraftverk måste generatorerna ha en sammanlagd nominell effekt på minst 100 kilovoltampere. Inskränkningen är nödvändig på samma grunder som i vindkraftverk.

Med stöd av 1 mom. 4 punkten kan bara biogaskraftverk som drivs med biogas från en biogasanläggning godkännas för systemet. Biogasanläggningen måste också uppfylla samma krav som biogaskraftverket enligt 1 mom. 1 och 2 punkten. El från ett biogaskraftverk kan således få inmatningspris bara under förutsättning att också biogasanläggningen är ny och inte har fått statligt stöd. Inget inmatningspris ges ut för elproduktion från deponigas eftersom det inte kan anses nödvändigt att stödja den typen av elproduktion genom det föreslagna systemet.

Ett biogaskraftverk kan med fördel placeras nära råvaran för biogas där det dock inte alltid finns ett behov av värmeproduktion. I 2 mom. ingår förutsättningarna för att ett biogaskraftverk ska få inmatningspriset höjt med en värmepremie. För att bli godkänt måste kraftverket i samband med elproduktionen också producera nyttiggjord värme och den totala effektiviteten ska uppfylla kraven i 2 mom. 2 punkten. I 2 mom. 1 och 2 punkten beaktas kravet på effektiv kraftvärme i CHP-direktivet. Elproducenten får inmatningspriset för el från ett biogaskraftverk höjt med en värmepremie om förutsättningarna i 25 § är uppfyllda.

11 §. Särskilda förutsättningar för godkännande av trädbränslekraftverk. Med stöd av 1 och 2 punkten ingår samma förutsättningar som för vindkraftverk och biogaskraftverk, nämligen att ett trädbränslekraftverk inte får ha fått statligt stöd och inte får innehålla begagnade delar. Riktpriiset och det rörliga stödet enligt 22 § är fastlagda med hänsyn till att kraftverket inte kan få statligt stöd och att värmepremien enligt 25 § som är en höjning

av priset får vara högre än det tillåtna statliga stödet.

I 3 punkten ingår effektgränser. Bara trädbränslekraftverk där generatorerna har en sammanlagd nominell effekt på minst 100 kilovoltampere kan godkännas för systemet. Inskränkningen behövs på samma grunder som för vindkraftverk, biogaskraftverk och skogsfliskraftverk.

Enligt 3 punkten får generatorerna ha en sammanlagd nominell effekt på högst 8 megavoltampere. Då handlar det om kraftverk med en värmeeffekt på omkring 20 megawatt och en bränsleeffekt på omkring 30–35 megawatt. Produktionsstödet till trädbränslekraftverk avser att främja samtidig produktion av el och värme i anläggningar där värmelasten är liten (exempelvis sågar). Där har generatorerna vanligen en sammanlagd nominell effekt på cirka 2–3 megavoltampere, medan värmelasten är cirka 8–14 megawatt och bränsleeffekten cirka 12–20 megawatt. Syftet med den övre gränsen för generatorernas nominella effekt är att förhindra sedvridningar på marknaden för trädbränslen. Större kraftverk kunde dra nytta av stödsystemet för skogsfliskraftverk om de använder skogsflis för elproduktion.

Enligt 4 och 5 punkten måste ett trädbränslekraftverk i samband med elproduktionen också producera nyttiggjord värme och den totala effektiviteten vara minst 50 procent. Om generatorernas sammanlagda nominella effekt är minst 1 megavoltampere, måste den totala effektiviteten vara minst 75 procent. Till exempel trädbränslekraftverk knutna till sågar hör till kategorin med högre effekt. Elproducenten får inmatningspriset för el från trädbränslekraftverk höjt med värmepremie om förutsättningarna i 25 § är uppfyllda.

Kraven på effektivitet i 5 punkten stämmer överens med CHP-direktivet. Med nyttiggjord värme avses värme som framställs genom en kraftvärmeprocess för att tillgodose en ekonomiskt motiverad efterfrågan på värme eller kyla. Med ekonomiskt motiverad efterfrågan avses en efterfrågan som inte är större än efterfrågan på värme eller kyla och som i övrigt skulle tillgodoses på marknadsmissiga villkor genom andra metoder för energiproduktion än kraftvärme. Med total effektivitet avses summan av den årliga pro-

duktionen av el och nyttiggjord värme dividerat med den bränslemängd som har använts för den el och värme som producerats med en kraftvärmeprocess. Bilaga II i direktivet innehåller beräkning av kraftvärmeproducerad el och Europeiska kommissionen har kommit med tillämpningsregler för den. Samma principer kommer att tillämpas på beräkningen av den totala effektiviteten enligt denna lag.

Den samtidiga produktionen av el och värme i trädbränslekraftverk som uppfyller kraven i 4 och 5 punkten kan i princip anses vara effektiva på det sätt som bilaga III i CHP-direktivet avser, när man dessutom beaktar kraven på verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar enligt 7 §. I ett trädbränslekraftverk där den totala effektiviteten är minst 75 procent uppnås en primärenergibesparing enligt bilaga III till direktivet på 10 procent jämfört med separat produktion av el och värme. I våra klimatförhållanden uppnår också kraftverk där generatören har en nominell effekt på mindre än 1 megavoltampere primärenergibesparingar enligt kriterierna för småskalig kraftvärmeprocess enligt bilaga III.

12 §. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande. Paragrafen föreskriver om närmare bestämmelser som kan utfärdas om förutsättningar i 7–11 §. Närmare bestämmelser behöver utfärdas om framför allt nyttiggjord värme och total effektivitet enligt 10 § 2 mom. och 11 § 4 respektive 5 punkten.

13 §. Förhandsanmälan. Med stöd av 1 mom. ska elproducenten vara skyldig att inom en månad lämna in en skriftlig förhandsanmälan till Energimarknadsverket efter att ett beslut om att bygga ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk som uppfyller förutsättningar för godkännande för systemet med inmatningspris har fattats. Ett skogsfliskraftverk kan godkännas för systemet också när det inte är nytt.

Enligt 2 mom. ska förhandsanmälan innehålla uppgifter om generatorernas sammanlagda nominella effekt och den planerade tidpunkten för att ta kraftverket i drift. Dessutom ska det ingå en tillförlitlig bedömning av kraftverkets årliga produktion. Om beslutet gäller ett biogaskraftverk eller trädbränsle-

kraftverk, ska förhandsanmälan innehålla uppgifter om värmeproduktionen i anknytning till elproduktionen och om den totala effektiviteten. Om beslutet gäller ett biogaskraftverk som inte uppfyller kraven i 10 § 2 mom., ska det också ingå uppgifter om detta för tydlighetens skull.

Med stöd av 3 mom. ska elproducenten genast informera Energimarknadsverket om det sker ändringar i uppgifterna i förhandsanmälan. Det kan till exempel gälla den sammanlagda nominella effekten för generatorerna eller kalkylen för den årliga produktionen. Om idrifttagandet av kraftverket drar ut på tiden, ska det betraktas som en ändring.

Det är viktigt att det finns information om nya projekt och tidsramarna för genomförandet för att staten årligen ska kunna avsätta ett anslag för inmatningspriset och värmepremien i statsbudgeten och planera anslagsutvecklingen i ett längre perspektiv. Tack vare informationen går det också att i ett större perspektiv bedöma hur den produktion av förnybar energi som ingår i lagens tillämpningsområde ökar och om tariffsystemet behöver ses över.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan framför allt utfärdas om de uppgifter som ska ingå i förhandsanmälan.

14 §. Ansökan. Med stöd av 1 mom. ska elproducenten hos Energimarknadsverket ansöka om att bli godkänd för systemet med inmatningspris.

Ansökan måste enligt 2 mom. göras innan kraftverket tas i kommersiell drift. Detta gäller inte skogsfliskraftverk. De kan också godkännas efter att de har tagits i kommersiell drift. Om ansökan gäller ett biogaskraftverk, ska den lämnas in innan en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket tas i kommersiell drift.

I normala fall kommer 2 mom. att tillämpas först efter övergångsperioden. Under en period av nio månader efter att lagen har trätt i kraft är det tillåtet att på grundval av övergångsbestämmelsen i 62 § lämna in en ansökan om ett befintligt kraftverk, om det har tagits i kommersiell drift efter den 1 januari 2009.

I och med att ansökan måste lämnas in innan ett kraftverk har tagits i kommersiell

drift, är testdrift tillåten innan ansökan görs. Med stöd av 16 § börjar rätten till inmatningspris löpa från nästa prisperiod som börjar efter att beslutet att godkänna kraftverket i systemet har vunnit laga kraft. För elproducenten är det därför mer rationellt att lämna in en ansökan vid en tidpunkt då rätten till inmatningspris börjar löpa först när kraftverket har tagits i kommersiell drift. Om ansökan lämnas in för tidigt, kan det hända att rätten till inmatningspris börjar löpa redan vid testdriften. Men då är elproduktionen lägre.

Enligt 3 mom. ska ansökan innehålla den information om elproducenten, kraftverksprojektet och kraftverket som är nödvändig för myndighetens prövning. Av central betydelse är uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningar enligt 7–11 § är uppfyllda. Ansökan ska innehålla information som ger upplysningar (till exempel resultaträkning och balansräkning) om elproducentens ekonomiska förutsättningar (bland annat solvens). Dessutom ska det ingå en lönsamhetskalkyl för investeringen i kraftverksprojektet, en kostnadskalkyl och en finansieringsplan för projektet och information om hur inmatningspriset inverkar på genomförandet av och lönsamheten för projektet.

Enligt 3 mom. ska det uppges när kraftverket kommer att tas i kommersiell drift. Kravet gäller inte skogsfliskraftverk. Om ansökan gäller ett biogaskraftverk, är elproducenten också skyldig att uppges när den biogasanläggning som producerar el för kraftverket kommer att tas i kommersiell drift. Uppgifterna är tänkta att vara en precisering av den beräknade tidpunkten i förhandsanmälan. Uppgiften om tidpunkten behövs för att de nödvändiga anslagen för systemet ska kunna förutses bättre.

Ansökan ska enligt 4 mom. åtföljas av elproducentens plan för uppföljningen av den mängd el som berättigar till inmatningspris. Planen ska bland annat ange hur uppgifter med avseende på inmatningspriset ska samlas in och på vilket sätt kontrollören är involverad i uppföljningen. En preciserad plan behövs i synnerhet för kraftverk som får inmatningspris höjt med värmepremie för den producerade elen eller när kraftverket också drivs med andra bränslen.

Ansökan ska dessutom enligt 4 mom. åtföljas av en verifiering från kontrollören som visar att kraftverket uppfyller kraven. För alla kraftverk krävs det verifiering av uppgifterna enligt 7 § om läge och nätanslutning. För skogsfliskraftverk krävs det verifiering av överensstämmelse med 8 § 1 punkten. Om det är ett vindkraftverk krävs det dessutom att verifiering av överensstämmelse med 9 § 2 och 3 punkten. Om det är ett biogaskraftverk ska det också ingå en verifiering av kontrollören som visar att kraftverket uppfyller kraven i 10 § 1 mom. 2—4 punkten och i förekommande fall kraven i 10 § 2 mom. För trädbränslekraftverk krävs det verifiering av överensstämmelse med 11 § 2—5 punkten.

På tjänstens vägnar ska Energimarknadsverket utreda kraven enligt 7 § på elproduktionen, bestämmelserna i 9 § 1 punkten, 10 § 1 mom. 1 punkten och 11 § 1 punkten om statligt stöd och förutsättningen i 8 § 2 punkten uppfyllas.

Enligt 4 mom. ska ansökan också innehålla en bilaga kontrollören verifierar en preciserad kalkyl av kraftverkets årliga produktion. Kalkylen ska vara mer exakt än den som ingår i förhandsanmälan om ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk. Den behövs för att det i beslutet om godkännande ska kunna meddelas en bestämmelse enligt 15 § 2 mom. 3 punkten och anslagen för systemet kunna förutses bättre.

I 5 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan utfärdas om framför allt vilka uppgifter som ska ingå i ansökan och bilagorna till den, ansökningsförfarandet och kontrollörens verifiering enligt 4 mom.

15 §. Beslut om godkännande. Energimarknadsverket ska med stöd 1 mom. besluta om elproducentens kraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris eller inte. För att ett kraftverk ska godkännas måste förutsättningarna i 7—14 § och på annat ställe i den föreslagna lagen vara uppfyllda. Lagen föreskriver inte om några hinder för godkännande. Elproducenten är skyldig att i sin ansökan lägga fram uppgifter som visar att förutsättningarna i 7—11 § och på annat ställe i lagen är uppfyllda.

I detta sammanhang spelar framför allt följande bestämmelser en viktig roll: begräns-

ningen enligt 6 § 2 mom. för elproduktion i vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk som i sin helhet godkänns för systemet, de allmänna förutsättningarna för godkännande enligt 7 §, förutsättningarna i 8—11 § för olika kraftverkstyper, förhandsanmälan enligt 13 § som inte gäller skogsfliskraftverk och ansökan enligt 14 §. Energimarknadsverket är skyldigt att avslå en ansökan om det till exempel anses att det inte finns verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för elproduktion. Närmare bestämmelser om behandlingen av ärendet ingår i 4 och 5 kap. samt i 6 kap. om utredning av ärenden och hörande av parter i förvaltningslagen (434/2003). Energimarknadsverket kan låta bli att undersöka ansökan utan att höra elproducenten eller avslå den genast med hänvisning till att den är ogrundad, om någon nödvändig rättslig förutsättning för att godkänna ansökan saknas (exempelvis placeringen enligt 7 § eller eleffekten enligt 8 § 1 punkten, 9 § 3 punkten, 10 § 1 mom. 3 punkten eller 11 § 3 mom.) eller ansökan har gjorts efter att den tidsfrist som anges i 14 § 2 mom. har löpt ut.

I 2 mom. föreskrivs det vad som ska ingå i ett beslut om godkännande. Där ska finnas identifieringsuppgifter och kontaktinformation om elproducenten och övrig nödvändig information (till exempel kontonummer). Enligt 1 punkten ska det anges vilket kraftverk beslutet gäller och vad som är den sammanlagda nominella effekten för generatoren eller generatorerna i det godkända kraftverket. Den mängd el som den generator eller de generatorer som anges i beslutet producerar är den produktion som berättigar till inmatningspris. Enligt 2 punkten ska beslutet ange vilket produktionsstöd som ska tillämpas. Med stöd av 22 § grundar sig produktionsstödet till vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk på ett riktpriSet och i skogsfliskraftverk på ett rörligt stöd utifrån priset på en utsläppsrätt. Dessutom får el från trädbränslekraftverk och biogaskraftverk med stöd av 25 § ett extra stöd för samtidig produktion av el och värme. För el från biogaskraftverk ges det dock bara ut för kraftverk som är godkända enligt 10 § 2 mom.

Enligt 2 mom. 3 punkten ska den totala elproduktion som inmatningspriset högst beta-

las ut för under beslutets giltighetstid framgå av beslutet om godkännande av ett vindkraftverk, biogaskraftverk och skogsfliskraftverk. Ett godkännande för systemet ger rätt till inmatningspris med stöd av 16 § 3 mom. 1 punkten till dess att den totala elproduktionen har uppnåtts, men i högst tolv år. Bestämmelserna ska grunda sig på den verifierade kalkyl av den årliga produktionen som ska bifogas elproducentens ansökan. Energimarknadsverket kan avvika från den angivna kalkylen om det finns grundad anledning till det. Bestämmelsen är nödvändig för att det i statsbudgeten och budgetramen ska kunna avsättas nödvändiga anslag för inmatningspriset och värmepremien. Bestämmelser om ändring av bestämmelser ingår i 18 §. I ett beslut om godkännande av ett trädbränslekraftverk ingår ingen bestämmelse eftersom det maximala stödbeloppet på grundval av 16 § 3 mom. 2 punkten begränsas till i medeltal 187 500 euro per prisperiod.

Med stöd av 2 mom. 4 punkten ska Energimarknadsverket i beslutet om godkännande också kunna meddela bestämmelser om övrig information som är nödvändig för ett allmänt eller enskilt intresse och hänför sig till förutsättningarna för att fatta beslutet, exempelvis uppgifter som ska lämnas till verket och behövs för tillsynen, planen för uppföljning av den stödberättigande elproduktionen, bränslebokföringen enligt 21 § 2 mom. och bokföringen enligt 21 § 3 mom. av nyttiggjord värme och total effektivitet.

Dessutom kan verket ge annan information genom beslutet, till exempel när beslutet träder i kraft och rätten till inmatningspris. I 7 kap. i förvaltningslagen föreskrivs det närmare om form, innehåll, motivering och besvärсанvisning i beslutet. I 9 och 10 kap. i förvaltningslagen ingår det närmare bestämmelser om delgivning av beslutet.

16 §. Rätt till inmatningspris. Utbetalningen av inmatningspriset ska basera sig på den el som producerats under en period omfattande tre månader (*prisperiod*). Prisperioderna är lika långa för alla elproducenter. I 1 mom. anges det från och med när en elproducent har rätt att få inmatningspris på grundval av den el som produceras i ett kraftverk som avses i beslutet om godkännande. En elproducent har rätt att få inmat-

ningspriset från och med den prisperiod som börjar efter att beslutet att godkänna kraftverket i systemet har vunnit laga kraft.

Enligt 2 mom. ska inmatningspriset betalas ut i högst tolv år och tiden räknas från och med den tidpunkt då elproducenten har rätt att få inmatningspris med stöd av 1 mom.

Med stöd av 3 mom. 1 punkten begränsas det totala beloppet för elproduktionen i ett vindkraftverk, biogaskraftverk och skogsfliskraftverk av den totala elproduktion som har fastställts i beslutet om godkännande med stöd av 15 § 2 mom. 3 punkten. Om beslutet förfaller dessförinnan med stöd av 17 § eller återkallas med stöd av 19 §, har elproducenten inte längre rätt att få inmatningspriset.

Enligt 3 mom. 2 punkten begränsas inmatningspriset för el från trädbränslekraftverk (inklusive värmepremie) till 750 000 euro för fyra prisperioder i rad. Det ska följas upp för varje kraftverk att inmatningspriset för den avslutade prisperioden och de tre föregående perioderna inklusive höjningen med värmepremie inte överstiger 750 000 euro. Elproduktionen kan variera stort med årstiden, särskilt i kraftverk som producerar fjärrvärme, och därför föreslås det att granskningsperioden ska omfatta fyra prisperioder. Tanken är att stödet ska koncentreras till kraftverk där generatorerna har en nominell effekt på cirka 2—3 megavoltampere. För större kraftverk innebär inskränkningen att produktionsstödet minskar i relation till den totala elproduktionen.

I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan utfärdas särskilt om hur ett kalenderår är fördelat på prisperioder (januari—mars, april—juni, juli—september och oktober—december).

17 §. Hur beslutet om godkännande förfaller. Med stöd av 1 mom. förfaller ett beslut om godkännande när elproducenten har fått inmatningspris i högst tolv år i enlighet med beslutet om godkännande. Det kan också bli aktuellt när villkoren i 2 eller 3 mom. uppfylls.

I 2 och 3 mom. ges Energimarknadsverket befogenhet att besluta att ett beslut om godkännande ska förfalla. Huvudregeln är att Energimarknadsverket får besluta att ett beslut om godkännande förfaller i de situationer

som anges i 2 mom., om det inte finns särskilda skäl att låta beslutet vara i kraft.

Enligt 2 mom. 1 punkten ska Energimarknadsverket överväga att låta beslutet förfalla, om verksamheten vid kraftverket av orsaker som beror på elproducenten har legat nere utan avbrott i minst ett år och enligt 2 punkten om verksamheten vid kraftverket inte har startat eller åtgärder som är väsentliga för verksamhetsstarten inte har vidtagits senast fem år efter att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

Enligt 2 mom. 3 punkten ska Energimarknadsverket överväga att låta beslutet förfalla om det har skett sådana förändringar i elproducentens ekonomiska förutsättningar att egendom tillhörande elproducenten har utmätts, elproducenten har försatts i likvidation eller domstolen har beslutat om skuldsanering eller sanering. Bestämmelsen ligger i linje med 7 § som föreskriver att det måste finnas verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för elproduktionen. Prissystemet kräver ett långvarigt engagemang från elproducentens sida för att andelen förnybara energikällor i elproduktionen ska öka i överensstämmelse med målen för lagen. Företagssanering, skuldsanering, likvidation eller konkurs försämrar vanligen i hög grad möjligheterna att bedriva elproduktion. Energimarknadsverket har dock rätt att låta beslutet fortsatt gälla om en elproducent som avses i 3 punkten har ersatts av en elproducent med de nödvändiga förutsättningarna för att bedriva verksamheten.

Med stöd av 3 mom. ska Energimarknadsverket alltid besluta att beslutet om godkännande förfaller, om elproducenten ansöker om det. Det kan till exempel vara fallet om verksamheten vid kraftverket har lagts ner.

När beslutet om godkännande har förfallit, kan kraftverket inte längre godkännas på nytt i systemet. Bara nya vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk kan tas in i systemet förutsatt att ansökan har lämnats in innan kraftverket har tagits i kommersiell drift. Skogsfliskraftverk kan godkännas om de inte tidigare har ingått i systemet.

18 §. Ändring av beslutet om godkännande. I paragrafen ges Energimarknadsverket behörighet att ändra beslutet om godkännande.

Det ska gälla ändring av en bestämmelse t som har meddelats genom beslutet.

Med stöd av 1 mom. har Energimarknadsverket rätt att ändra beslutet om godkännande, om det sker varaktiga förändringar i något kriterium i en bestämmelse som grundar sig på beslutet. Elproducenten har rätt att byta ut en generator i kraftverket, men den ska vara ny och ha en nominell effekt på minst 500 kilovoltampere, om det är ett vindkraftverk, och på 100 kilovoltampere, om det är ett biogaskraftverk, trädbränslekraftverk eller skogsfliskraftverk. Till följd av utbytet kan den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i kraftverket öka. Utbetalningen av inmatningspriset grundar sig på den nominella effekten i beslutet om godkännande. Därför ligger det i elproducentens intresse att beslutet ändras för att inmatningspriset ska grunda sig på en elproduktion med högre nominell effekt. Den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i ett trädbränslekraftverk får dock inte vara högre än 8 megavoltampere. Energimarknadsverket ska ändra beslutet när det har skett en varaktig förändring i ett biogaskraftverk som en elproducent med rätt att få inmatningspriset höjt med värmepremie innehar och förutsättningen i 10 § 2 mom. inte längre uppfylls till följd av detta. Vidare har Energimarknadsverket rätt att ändra ett beslut som innebär att elproducenten inte har rätt att få inmatningspriset höjt med värmepremie, om det sker en sådan förändring i produktionssättet eller den totala effektiviteten vid ett biogaskraftverk som innebär att kraftverket inte uppfyller förutsättningen. Energimarknadsverket kan ändra en bestämmelse i beslutet som har meddelats med stöd av 15 § 2 mom. 3 punkten, om elproducenten kan visa (exempelvis genom utfallet av den årliga produktionen) att den totala elproduktionen enligt beslutet om godkännande är för liten och att kraftverket under beslutets giltighetstid sannolikt kommer att producera mer el.

Energimarknadsverket får information om en förändring som avses i 1 mom. när elproducenten gör en anmälan med stöd av 21 § 1 mom. 1 punkten. Det krävs dock med stöd av 2 mom. att elproducenten tar initiativ till ärendet, om beslutet ändras så att elproducenten får rätt till inmatningspris höjt med

värmeprämie, om den produktionen som berättigar till inmatningspris räknas ut på grundval av produktionsvolymen i den generator som har en större nominell effekt eller om den totala elproduktion som begränsar det högsta beloppet för inmatningspriset under beslutets giltighetstid höjs. I övrigt är det Energimarknadsverket som initierar ändringar i beslutet om godkännande.

I 3 mom. ingår en hänvisning som innebär att 14 § 4 mom. och 15 § ska tillämpas på en ansökan enligt 2 mom. och ett beslut som fattas med stöd av 1 mom. Om en producent av el från biogas till exempel ansöker om rätt att få inmatningspriset höjt med värmeprämie ska ansökan åtföljas av en verifiering från kontrollören som visar att kraftverket uppfyller kraven i 10 § 2 mom. När elproducenten ansöker om ändring av beslutet om godkännande för en generator med större nominell effekt ska denne lägga fram verifiering från kontrollören som visar att generatören uppfyller kraven. När elproducenten ansöker om höjning av den totala elproduktionen enligt beslutet om godkännande ska denne lägga fram verifiering från kontrollören som visar att elproduktionen sannolikt kommer att vara högre under beslutets giltighetstid.

19 §. Återkallande av beslutet om godkännande. Paragrafen ger Energimarknadsverket befogenhet att återkalla beslutet om godkännande. Det krävs dock att elproducenten har handlat med uppsåt eller av oaktsamhet.

Enligt 1 mom. 1 punkten kan Energimarknadsverket återkalla ett beslut om godkännande om ansökan eller någon bilaga innehåller felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan. Det gäller i första hand felaktiga eller bristfälliga uppgifter om omständigheterna enligt 7—11 § och 14 §.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska Energimarknadsverket överväga att återkalla beslutet om kraftverkets läge eller nätanslutning inte längre uppfyller förutsättningarna i 7 § eller de särskilda förutsättningarna i 8—11 § inte längre uppfylls. Det kan vara en situation då delar i kraftverket byts ut mot begagnade delar eller generatören byts ut mot en generator med lägre nominell effekt än vad som krävs enligt 8—11 § efter att beslutet har fattats.

Bestämmelsen tillämpas inte om delar byts ut i samband med service och underhåll, förutsatt att delarna är nya eller av minst samma standard som de som tas bort. Bestämmelsen kan också bli tillämplig om elproducenten tar emot statligt stöd för ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk efter att beslutet om godkännande har fattats.

Med stöd av 1 mom. 2 punkten kan Energimarknadsverket också överväga att återkalla beslutet om elproducenten på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande. Relevanta skyldigheter är de allmänna skyldigheterna för elproducenten i 21 §, skyldigheten att lämna information i 42 §, skyldigheten vid myndigheternas inspektioner i 44 § och skyldigheten att återbetala inmatningspriset i 49 §.

Energimarknadsverket ska emellertid inte kunna återkalla beslutet direkt i situationer som avses i 1 mom. 2 punkten. Det krävs också att elproducenten har fått anmärkningar och varningar och att de inte har lett till att bristerna har rättats till.

Paragrafen tar hänsyn till elproducentens rättssäkerhet. För att säkerställa att regleringen är proportionell är möjligheterna att återkalla beslutet förenade med ett krav på att förseelserna och försummelserna ska vara väsentliga och att de anmärkningar och varningar som elproducenten har fått inte har lett till att bristerna, förseelserna eller försummelserna har rättats till.

När beslutet om godkännande har återkallats, kan kraftverket inte godkännas på nytt i systemet med inmatningspris. Bara nya vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk kan godkännas, förutsatt att ansökan har lämnats in innan de har tagits i kommersiell drift eller ett skogsfliskraftverk som inte tidigare har ingått i systemet kan godkännas.

20 §. Överföring av beslutet om godkännande. Beslutet om godkännande är en förmögenhetsrättslig förmån som måste kunna överföras. Med stöd av beslutet betalas inmatningspriset ut i högst tolv år. Under den tiden är det mycket möjligt att besittningen av kraftverket förs över från en elproducent till en annan.

Med stöd av 1 mom. ska Energimarknadsverket överföra beslutet om besittningen av det kraftverk som avses i beslutet förs över till en ny elproducent. Den som tar över kraftverket måste uppfylla de förutsättningar som 7 § ställer på de ekonomiska och verksamhetsmässiga villkoren. Elproducenten är skyldig att skriftligt underrätta Energimarknadsverket om överföringen och att lämna nödvändiga uppgifter om den som övertar kraftverket (i synnerhet uppgifter om de verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna och identifieringsuppgifter och kontaktinformation) och samtycke från denne.

Innan Energimarknadsverket fattar sitt beslut ska det kontrollera materialet och bedöma om den övertagande elproducenten uppfyller de lagstadgade förutsättningarna. Om något dokument är bristfälligt, tillämpas förvaltningslagens 22 § om komplettering av handlingar.

I 2 mom. föreskrivs det om rättigheter och skyldigheter från och med tidpunkten för överföringen. I fråga om kraftverket svarar den övertagande parten för elproducentens skyldigheter enligt den föreslagna lagen och har rätt till inmatningspris efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts.

Enligt 3 mom. ska Energimarknadsverket i samband med beslutet om överföring kontrollera beslutet om godkännande beträffande det som nämns i 15 § 2 mom.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om de uppgifter om överföringen som ska uppges till Energimarknadsverket.

21 §. Elproducentens allmänna skyldigheter. Paragrafen innehåller bestämmelser om allmänna skyldigheter för elproducenten som är centrala för inmatningsprissystemets funktion.

Enligt 1 mom. 1 punkten är elproducenten är skyldig att genast underrätta Energimarknadsverket om varaktiga förändringar i förutsättningarna enligt 7—11 § eller i ett kriterium för en bestämmelse i beslutet om godkännande. Anmälningsskyldigheten gäller främst uppgifter som är av relevans när villkoren enligt 17 § 2 mom. 3 punkten för att

låta beslutet om godkännande förfalla, villkoren enligt 18 § för ändring av beslutet eller villkoren enligt 19 § 1 mom. 2 punkten för att återkalla beslutet tillämpas. Om det görs den typen av förändringar i kraftverket att till exempel förutsättningarna i 8 § 1 punkten, 9 § 2 eller 3 punkten 10 § 1 mom. 2—4 punkten eller 11 § 2—5 punkten inte längre uppfylls, ska elproducenten genast underrätta Energimarknadsverket, som i sin tur ska initiera en ändring av beslutet om godkännande med stöd av 18 § eller återkallelse av beslutet med stöd av 19 §.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska elproducenten genast underrätta Energimarknadsverket om det sker förändringar i besittningen av det kraftverk som är godkänt för systemet. För att överföra beslutet krävs det dessutom att elproducenten initierar ärendet enligt vad som föreskrivs i 20 §.

Med stöd av 1 mom. 3 punkten är elproducenten skyldig att genast underrätta Energimarknadsverket om dröjsmål med att ta ett godkänt kraftverk i kommersiell drift enligt tidpunkten i ansökan och om avbrott i elproduktionen som pågår längre än tre månader. Informationen är nödvändig för att de eventuella effekterna för utbetalningen av inmatningspriset ska kunna beaktas i anslagen. Dessutom behövs informationen för att Energimarknadsverket ska kunna bevaka om ett återkallande av beslutet om godkännande måste inledas med stöd av 17 § 2 mom. 1 eller 2 punkten.

Förpliktelsen i 2 mom. gäller elproducenten, om kraftverket kan drivas med flera olika bränslen (exempelvis ett biogaskraftverk med naturgas, ett trädbränslekraftverk med torv eller ett skogsfliskraftverk med torv eller något annat trädbränsle än skogsflis). Elproducenten är skyldig att föra tillförlitlig bokföring över bränsleanvändningen i kraftverket och energiinnehållet i bränslena (i megawattimmar) för varje prisperiod.

Förpliktelsen i 3 mom. gäller elproducenter som kan få inmatningspriset höjt med värmeprämie. Det gäller dels trädbränslekraftverk, dels biogaskraftverk enligt 10 § 2 mom. Elproducenten är skyldig att föra tillförlitlig bokföring om värmeåtervinningen och den totala effektiviteten i kraftverket.

Förplikelsen i 2 och 3 mom. behövs bland annat för kontrollörer för att det ska finnas förutsättningar för verifiering enligt 27 §. Hur länge uppgifterna ska bevaras anges i 58 §.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om de uppgifter som ska uppges till Energimarknadsverket och om anmälningsförfarandet och om bokföring enligt 2 och 3 mom.

3 kap. **Betalning av inmatningspris**

22 §. Riktpris och rörligt produktionsstöd. I 1 mom. ingår det bestämmelser om inmatningspris för elproduktion vid ett godkänt kraftverk och i 2 mom. om ett rörligt produktionsstöd.

I riktpriiset ingår extra investerings-, drifts- och underhållskostnader för vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk jämfört med annan elproduktion. I riktpriiset beaktas också sedvanlig avkastning på kapitalet. Riktpriiset utgår från de mest lönsamma områden som lämpar sig för vindkraftverk och största delen av dem finns vid kusten. Ett motsvarande riktpris ska tillämpas på biogaskraftverk och trädbränslekraftverk eftersom det inte är befogat med olika stora stödbelopp för förnybara energikällor. Riktpriiset avviker inte i någon högre grad från den nivå som tillämpas i systemet i andra EU-stater.

Riktpriiset garanterar att inkomsterna från elproduktionen i vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk är relativt stabila trots fluktuationer i marknadspriset på el. Med stöd av 1 mom. ska riktpriiset vara 83,50 euro per megawattimme. Riktpriiset ska ligga på samma nivå hela den tid som kraftverket hör till systemet med inmatningspris. Under övergångsperioden är riktpriiset för el från vindkraftverk 105,30 euro per megawattimme med stöd av 61 § 3 mom.

I 2 mom. ingår det bestämmelser om ett produktionsstöd till el från skogsfliskraftverk. Stödbeloppet ska variera med priset på utsläppsrätten och kommer att vara högst 18 euro per megawattimme. Närmare bestämmelser om relationen mellan stödbeloppet och priset på utsläppsrätten ingår i 24 § 3 mom. Produktionsstödet till skogsfliskraft-

verk kommer i medeltal att vara lägre än stöden enligt 1 mom. som baserar sig på riktpriiset. Produktionsstödet till skogsfliskraftverk är inte tänkt att ersätta investeringskostnaderna för kraftverket, utan det ska ge skogsflis bättre möjligheter att konkurrera prismässigt med bränslen som ger upphov till utsläpp och kostnaderna för utsläppsrätter för dem. För att ett skogsfliskraftverk ska godkännas för systemet med inmatningspris behöver det inte vara nytt och det får ha fått något annat statligt stöd.

23 §. Elproduktion som berättigar till riktpris och rörligt produktionsstöd. Elproduktion som berättigar till riktpris och rörligt produktionsstöd är enligt 1 mom. den el som har producerats i den generator som nämns i beslutet om godkännande minskad med den elenergi som kraftverkets apparater för egen förbrukning förbrukar. Med apparater för egen förbrukning avses anordningar och aggregat enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen och handels- och industriministeriets förordning om kraftverks apparatur för egen förbrukning (309/2003). Transformatorförluster ska ingå i elen för egen förbrukning.

Med stöd av 2 mom. ska den elproduktion som berättigar till riktpris och rörligt produktionsstöd bestämmas på grundval av mätarställningen hos den nätt innehavare till vars nät elproducenten är ansluten. Den elförbrukning som mätaren registrerar under en prisperiod räknas ihop. Stöd ska dock inte betalas ut för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket finns. De rörliga kostnaderna på vindkraft är praktiskt taget obefintliga. Följaktligen lönar det sig att producera el i ett vindkraftverk alltid när det är möjligt. Marknadspriset på el kan tidvis bli negativt på vissa delar av marknaden om det anläggs många vindkraftverk eller annan subventionerad elproduktion i stor skala i de nordiska länderna. Syftet är att styra utvecklingen i den riktningen att vindkraftverken kopplas bort när marknadspriset på el närmar sig noll på den ort där kraftverket är beläget. I konsekvensens namn ska samma princip också tillämpas på andra godkända kraftverk.

I 3 mom. beaktas det att råvaran i ett biogaskraftverk kan vara naturgas eller något

annat bränsle vid sidan av biogas. I trädbränslekraftverk kan andra bränslen än trädbränslen användas och i skogsfliskraftverk andra bränslen än skogsflis. Men bara elproduktion med hjälp av biogas från en biogas-anläggning berättigar till riktpreis i biogaskraftverk och i trädbränslekraftverk bara elproduktion från trädbränsle. I skogsfliskraftverk berättigar därmed bara elproduktion från skogsflis till rörligt produktionsstöd.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om apparatur för egen förbrukning.

24 §. Inmatningspris. I 1 mom. anges det hur inmatningspriset för elproduktion i vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk räknas ut. I inmatningspris betalas skillnaden mellan riktpriiset enligt 22 § och medelvärdet för marknadspriset på el under tre månader på den ort där kraftverket är beläget ut för elproduktion som är berättigade till riktpreis.

Den nordiska elmarknaden består av Finland, Sverige, Norge och Danmark. Det marknadsområde som de bildar kallas *Nord Pool*. Marknadspriset på el påverkas av utbud och efterfrågan, vädret, temperaturerna, nederbörden, tillflödet, vattenmagasinen, priserna på bränslet för kraftproduktionen, läget i de stora kraftproduktionsanläggningarna, importen och exporten av el från och till Nord Pool, marknaden i omvärlden och prisläget där och priset på utsläppsrätter i den givna situationen. Med marknadspriset på el på den ort där kraftverket är beläget avses i detta fall det aktuella områdespriset i Nord Pool som i dagsläget är samma pris som för prisområdet Finland. Först måste medeltalet för marknadspriset för tre månader räknas ut. Den nordiska elbörsen (Nord Pool Spot AS) har en databas över marknadspriset på el i prisområdena.

I 2 mom. anges det högsta inmatningspriset. Bestämmelsen tillämpas bara om medelvärdet för marknadspriset på el för tre månader är under 30 euro per megawattimme, men det bedöms vara exceptionellt. Då ska inmatningspriset inte beräknas enligt 1 mom. utan det betalas ut 53,50 euro per megawattimme i inmatningspris på elproduktion som berättigar till riktpreis.

I 3 mom. anges det hur inmatningspriset för el från skogsfliskraftverk ska räknas ut. I inmatningspris betalas det ut 18 euro per megawattimme för elförbrukning som berättigar till rörligt produktionsstöd, när medeltalet för marknadspriset på en utsläppsrätt för tre månader är 0—10 euro. Inmatningspriset sjunker stadigt från 18 euro och betalas inte längre ut när medeltalet för marknadspriset på en utsläppsrätt för tre månader stiger från 10 euro till 23 euro. Det rörliga produktionsstödet räknas därmed ut enligt formeln $18 - 18/13 \times (U_e - 10)$ där U_e står för medelpriset för utsläppsrätten för tre månader.

Medeltalet för marknadspriset för tre månader på utsläppsrätten fås som aritmetiskt medeltal för dagens slutpris på de största börsarna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som bedriver handel med utsläppsrätter under respektive prisperioder. På de börser som bedriver spothandel är det dagens slutpris i den dagliga handeln. På börsar som säljer utsläppshandelsterminer för nästa dag på samma sätt som spothandel är det dagliga slutpriset på respektive produkt (Daily Futures). Storleken på de börsar som bedriver handel med utsläppsrätter kan bedömas utifrån volymen på handeln. I dagsläget är BlueNext i Frankrike, European Climate Exchange (ECX) i England och Climex i Holland de största börsarna för handel med utsläppsrätter.

Inmatningspriset enligt 1—3 mom. räknas ut per prisperioder enligt vad som föreskrivs närmare i 16 §. Den elproduktion som berättigar till riktpreis ska anges som skillnaden mellan riktpriiset och medeltalet på marknadspriset på el tre månader när respektive prisperiod är slut. Den elproduktion som berättigar till rörligt produktionsstöd anges med ett stöd i euro per megawattimme som räknas ut enligt formeln ovan för varje prisperiod.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om uträkning av marknadspriset på el och utsläppsrätter och om formeln för uträkning av det rörliga produktionsstödet.

25 §. Inmatningspris höjt med värmepremie. Paragrafen föreskriver om inmatningspriset höjt med värmepremie som betalas ut för elproduktion i trädbränslekraftverk och

biogaskraftverk. Syftet med värmepremien är att främja investeringar i samtidig produktion av el och värme i stället för separat värmeproduktion. Vid trädbränslekraftverk behöver värmen tas tillvara och därför försöker man främja den samtidiga produktionen av el och värme. Placeringen av biogaskraftverk styrs av tillgången på råvara för biogas och då försöker man med värmepremien främja nyttiggörandet av den värme som alstras vid produktion av el. I trädbränslekraftverk är det betydligt dyrare att investera i kraftvärme än i en fristående värmepanna. Också i biogaskraftverk är det dyrare att investera i kraftvärme än att ha fristående elproduktion.

Enligt 1 mom. ska värmepremien för elproduktion i trädbränslekraftverk vara 20 euro per megawattimme och för elproduktion i biogaskraftverk 50 euro per megawattimme. Förändringar i marknadspriset på el ska inte inverka på värmepremien utan den ska vara konstant.

Storleken på värmepremien ska variera med tekniken i kraftverket eftersom de totala kostnaderna och därmed också stödbehovet varierar beroende på tekniken. Värmepremien på 20 euro per megawattimme för elproduktion i trädbränslekraftverk ska uppmuntra till att framför allt investera i kraftverk där generatorerna har en nominell effekt på 2–3 megavoltampere. För elproduktion i biogaskraftverk är värmepremien 50 euro per megawattimme och den ska uppmuntra till att investera i rötningsanläggningar som är större än de gårdsbaserade och i stora anläggningar för hantering av råvara för biogas. Även om riktpriiset enligt 22 § 1 mom. är det samma för el från vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk kompenserar värmepremien de högre kostnaderna för tekniken i biogaskraftverk och trädbränslekraftverk.

I 2 mom. ingår förutsättningarna för värmepremie. För det första måste värme samtidigt produceras för nyttoanvändning. För det andra ska kraftverkets totala effektivitet under den avslutade prisperioden och de tre föregående prisperioderna i genomsnitt ha varit det som anges i 11 § 5 punkten. Därmed krävs det effektiv kraftvärmeproduktion enligt CHP-direktivet för att få värmepremie. Den totala effektiviteten ska emellertid vara

minst 50 procent för en tolv månaders period, om den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i ett biogaskraftverk är under 1 megavoltampere. Om den sammanlagda nominella effekten är minst 1 megavoltampere, ska effektiviteten vara minst 75 procent under granskningsperioden. I trädbränslekraftverk har generatorerna som regel en sammanlagd nominell effekt på 2–3 megavoltampere och effektiviteten ska då vara minst 75 procent under granskningsperioden. När den totala effektiviteten i snitt har varit längre under den tolv månader långa perioden, ges ingen värmepremie ut för den avslutade prisperioden. Nyttiggjord värme och den totala effektiviteten förklaras närmare i motiveringen till 11 § 4 och 5 punkten.

För att ett trädbränslekraftverk ska godkännas i systemet krävs det att förutsättningarna i 11 § 4 och 5 punkten uppfylls. Däremot krävs det inte att biogaskraftverk ska producera både el och värme. Följaktligen krävs det för värmepremie med stöd av 2 mom. också att biogaskraftverk uppfyller kraven i 10 § 2 mom.

I 3 mom. ingår det undantag som ska tillämpas ett trädbränslekraftverk eller ett biogaskraftverk som har ingått i systemet mindre än fyra prisperioder. Elproducenten får då inmatningspriset höjt med värmepremie om kraftverket i beslutet om godkännande med stöd av 15 § har konstaterats uppfylla förutsättningarna i 10 § 2 mom. eller 11 § 4 och 5 punkten. Den totala effektiviteten ska bedömas först när ett kraftverk har hört till systemet i fyra prisperioder. Ingen värmepremie betalas ut för de fyra prisperioderna om det då konstateras att den totala effektiviteten under tolv månader i medeltal har varit lägre än vad som anges i 11 § 5 punkten. Det går som regel inte att kontrollera den totala effektiviteten enligt vad som anges i 2 mom. förrän ett kraftverk har hört till systemet i fyra perioder.

Med stöd av 4 mom. tillämpas också 23 § på elproduktion som berättigar till värmepremie. Värmepremie ges ut för el som produceras i kraftverkets generatorer minskad med den energi som går åt till apparaterna för egen förbrukning. Elförbrukningen anges enligt nättinnehavarens mätarställning minus produktionstimmarerna för områden med nega-

tiv produktion. I trädbränslekraftverk ges värmepremie bara ut för elproduktion från trädbränsle och i biogaskraftverk bara för elproduktion från biogas som alstras i biogas-anläggningar.

I 5 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning.

26 §. Rapport för utbetalning av inmatningspris. Med stöd av 1 mom. är elproducenten skyldig att lämna en rapport om den elproduktion som enligt 23 § berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd och enligt 25 § till värmepremie. Rapporter ska sammanställas för varje prisperiod på tre månader och de ska följa den plan som avses i 14 § 4 mom. Om ett kraftverk kan drivas med flera olika bränslen, ska rapporten innehålla de uppgifter som avses i 21 § 2 mom. om bränslebokföring. Dessutom ska rapporten vara tillförlitlig, vilket kräver tillräckligt stor noggrannhet av elproducenten. Den första rapporten ska sammanställas när den första prisperiod som berättigar till inmatningspris enligt 16 § 1 mom. har avslutats.

För ett trädbränslekraftverk eller biogaskraftverk som berättigar till värmepremie ska elproducenten dessutom sammanställa en rapport om värmeproduktionen och kraftverkets totala effektivitet under den avslutade och de tre föregående prisperioderna. Rapporten ska innehålla de uppgifter som avses i 21 § 3 mom. om bokföring. Rapporten för värmepremien behöver med stöd av 25 § 3 mom. sammanställas först när ett kraftverk har ingått i systemet i fyra prisperioder.

Om en elproducent besitter flera kraftverk som är godkända i systemet med inmatningspris ska de enskilda rapporter som upprättas på grundval av 1 mom. gälla elproduktionen vid kraftverk som ingår i samma beslut om godkännande.

I 2 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om vilka uppgifter som ska ingå rapporten och hur de ska anges.

27 §. Hur inmatningspriset bestäms. För att ha rätt till inmatningspris måste elproducenten enligt 1 mom. senast två månader efter att prisperioden är slut till Energimarknadsverket lämna in en ansökan.

Dessutom ska elproducenten med stöd av 2 mom. lämna in en rapport enligt 26 § om

den elproduktion som berättigar till riktpreis, rörligt produktionsstöd och värmepremie. Vidare ska elproducenten lämna in kontrollörens verifiering av uppgifterna i rapporten. För vindkraftverk räcker det som regel med att kontrollören tar reda på elproduktionen via nättinnehavarens mätarställning och kontrollerar att produktionstimmarna med negativt områdespris har dragits av från det totala resultatet. För värmepremien måste kontrollören också kontrollera att värmen i ett trädbränslekraftverk eller biogaskraftverk har producerats för att nyttiggöras och att den totala effektiviteten är tillräckligt stor. Vidare ska kontrollören intyga vilka bränslen som har använts och uppge deras energiinnehåll, när det gäller ett biogaskraftverk, trädbränslekraftverk eller skogsfliskraftverk och elproducenten också använder andra bränslen där elproduktionen inte får stöd enligt 23 § 3 mom.

Med stöd av 2 mom. ska elproducenten till Energimarknadsverket lämna in riktiga och tillräckliga uppgifter som är nödvändiga för utbetalningen av inmatningspriset, till exempel uppdatera kontaktinformationen och kontouppgifterna.

På grundval 3 mom. ska Energimarknadsverket utifrån elproducentens ansökan fatta beslut om utbetalning och i beslutet uppge hur stort det totala inmatningspriset till elproducenten ska vara på grundval av den avslutade prisperioden.

I 4 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser kan särskilt utfärdas om procedurerna för rapporten och om verifiering av uppgifterna i ansökan.

28 §. Utbetalning av inmatningspriset till elproducenten. Energimarknadsverket ska betala ut inmatningspriset och eventuell värmepremie som höjning till ett kraftverk som är godkänt för systemet med inmatningspris i efterskott för varje prisperiod. Ett villkor är att elproducenten har lämnat in en ansökan enligt 27 §. Ansökan ska göras inom fristen enligt 27 § 1 mom. och den ska innehålla en rapport enligt 27 § 2 mom., verifiering från kontrollören och övriga nödvändiga uppgifter.

4 kap.

Fast produktionsstöd för el och betalning av stödet

29 §. Fast produktionsstöd för el. Paragrafen föreskriver om elproduktion som berättigar till fast stöd till elproduktion och om stödbeloppen. För att främja produktion av el från förnybara energikällor ska stödet på grundval av 1 mom. ges ut för el som produceras från vindkraft, biogas, trädbränsle, vattenkraft och returbränsle. Det ska gälla kraftverk som är undantagna systemet med inmatningspris till exempel på grundval av effektgränserna eller bränslet.

Stödnivåerna i 2 mom. motsvarar nivåerna i 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Kommissionen har underrättats om att stödprogrammet enligt lagen kommer att fortsätta, trots att programmet från och med 2011 ska basera sig på bestämmelserna om fast stöd till elproduktion. Anmälan gäller 2011—2015. Med stöd 1 punkten uppgår det fasta produktionsstödet till el från vindkraft och skogsflis till 6,90 euro per megawattimme, för el från biogas och vattenkraft med stöd av 2 punkten till 4,20 euro per megawattimme och för el från returbränsle med stöd av 3 punkten till 2,50 euro per megawattimme.

Med stöd av 1 mom. måste förutsättningarna enligt 30 § 1 och 2 mom. för utbetalning av stödet finns för att rätten till produktionsstödet ska uppkomma.

30 §. Förutsättningar för att få fast produktionsstöd för el. Med stöd av 1 mom. 1 punkten måste ett vindkraftverk, skogsfliskraftverk, biogaskraftverk och returbränslekraftverk uppfylla förutsättningarna i 7 § beträffande läge och nätanslutning.

Enligt 1 mom. 2 punkten har elproducenten inte rätt att få fast produktionsstöd, om vindkraftverket, skogsfliskraftverket eller biogaskraftverket hör till eller tidigare har hört till systemet med inmatningspris på grundval av elproduktion med samma bränsle. Systemet med inmatningspris tillämpas inte på vattenkraftverk eller returbränslekraftverk. När ett kraftverk uppfyller förutsättningarna för både inmatningspris och fast produktionsstöd måste elproducenten välja det ena alternativet. I mindre skogsfliskraftverk och biogaskraftverk kan det fasta produktionsstödet sammantaget sett vara mer fördelaktigt för elproducenten än inmatningspris. Om kraftverket hör till systemet med inmatningspris exem-

pelvis i egenskap av skogsfliskraftverk och även producerar el från returbränsle, har elproducenten utöver inmatningspriset för elproduktionen från skogsflis rätt att få fast produktionsstöd för elproduktionen från returbränsle.

I 1 mom. 3 punkten åläggs elproducenten samma skyldighet att bokföra bränslen som elproducenter enligt 21 § 2 mom. med kraftverk som har godkänts för systemet med inmatningspris. Tillförlitlig bokföring om bränslen och deras energiinnehåll krävs huvudsakligen i skogsfliskraftverk, biogaskraftverk och returbränslekraftverk. Stöd ges ut bara för den elproduktion där skogsflis, biogas eller returbränsle används som bränsle.

Med stöd av 2 mom. ska fast produktionsstöd ges ut till el från vattenkraft, om den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i vattenkraftverket är högst 1 megavoltampere. Effektgränsen är densamma som i 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Målet är att småskalig vattenkraft ska bli ner lönsam. Något liknande stödbehov finns inte i större vattenkraftverk.

I 3 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser ska framför allt utfärdas om bokföringen av bränsle precis som enligt 21 § 4 mom.

31 §. Registreringsskyldighet. För att få fast produktionsstöd måste elproducenten ha registrerat sig. Men det krävs inget sådant beslut som vid godkännande för systemet med inmatningspris.

Med stöd av 1 mom. ska elproducenten göra en skriftlig anmälan till Energimarknadsverket. Anmälan ska innehålla de uppgifter om elproducenten och kraftverket som nödvändiga för att stödet ska kunna betalas ut. Elproducenterna måste anmäla sig innan de ansöker om stöd första gången enligt 35 §. Med stöd av 2 mom. är elproducenten skyldig att genast skriftligt meddela om de tidigare uppgifterna ändras. Detta gäller också när den stödberättigande verksamheten upphör.

Uppgifterna från elproducenten kan innehålla personuppgifter. Vid behandling av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999).

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser får utfärdas om framför allt innehållet i den skriftliga anmälningen.

32 §. Elproduktion som berättigar till fast produktionsstöd för el. Den elproduktion som berättigar till fast produktionsstöd ska bestämmas på samma sätt som den elproduktion som berättigar till riktpolis och rörligt produktionsstöd. Paragrafen hänvisar till 23 §.

Fast produktionsstöd betalas ut för el från generationerna i kraftverket minus den elenergi som går åt till apparater för egen förbrukning i kraftverket. Elproduktionen anges utifrån nätinnehavarens mätarställning. I skogsfliskraftverk ges stöd ut bara för el från skogsflis, i biogaskraftverk bara för el från biogas och i returbränslekraftverk bara för el från returbränsle. För att få fast produktionsstöd krävs det inte att elproduktionen i ett biogaskraftverk ska komma från biogas från en biogasanläggning. Följaktligen ges fast produktionsstöd i motsats till systemet med inmatningspris ut för all elproduktion från biogas.

I motsats till 23 § 2 mom. kommer stöd att ges ut också för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

33 §. Inskränkning i utbetalningen av fast produktionsstöd för el. Med stöd av 1 mom. ska fast produktionsstöd inte betalas ut, om kraftverket producerar mindre än 200 megawatt el under ett kalenderår. Enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen ges stöd numera inte ut elproduktionen är under 100 megawattimmar. Stödet får sökas en eller två gånger om året och de flesta ansöker om stödet två gånger om året. Det fast produktionsstödet är förknippat med en del verifieringskostnader och med hänsyn till kostnaderna för Energimarknadsverket är det inte lämpligt att systemet omfattar kraftverk som producerar mindre än 200 megawattimmar el per kalenderår. Produktionsvolymerna kan variera kraftigt från kraftverk till kraftverk, men en årlig produktion på 200 megawatt avser ett kraftverk där generatorerna har en nominell effekt på 20–40 kilovoltampere.

Med stöd av 2 mom. 1 punkten ska fast produktionsstöd inte ges ut för el från vindkraft, biogas, vattenkraft eller returbränsle, om medeltalet för marknadspriset på el under ett kalenderår är högre än 76,60 euro per megawattimme. Med stöd av 2 punkten ges stöd inte ut för el från skogsflis om medeltalet för marknadspriset på en utsläppsrätt ligger över 18 euro under ett kalenderår. När medeltalet för marknadspriserna under ett år stiger till de nämnda beloppen, kan det inte längre anses vara nödvändigt med fast stöd till elproduktionen. Målet är dessutom att säkerställa att elproducenter som ingår i systemet med inmatningspris får sämre villkor än de producenter som får fast produktionsstöd.

I 3 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning. Det får utfärdas närmare bestämmelser om marknadspriset på el och utsläppsrätter enligt samma principer som enligt bemyndigandet i 24 § 4 mom.

34 §. Rapport för utbetalning av fast produktionsstöd för el. I 1 mom. ingår det en liknande skyldighet att lämna rapport som 26 § föreskriver för elproducenter med kraftverk som ingår i systemet med inmatningspris. Uppgifterna om bränsle ska grunda sig på bränslebokföringen enligt 30 § 1 mom. 3 punkten, om det är ett skogsfliskraftverk, biogaskraftverk eller returbränslekraftverk.

I 2 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser får utfärdas om i synnerhet de uppgifter som ska ingå i rapporten på samma sätt som i bemyndigandet enligt 26 § 2 mom.

35 §. Hur fast produktionsstöd för el bestäms. Med stöd 1 mom. ska elproducenten lämna in en ansökan om fast produktionsstöd till Energimarknadsverket senast den 30 april året efter att kalenderåret då rätten till stöd uppkommer.

I 2 mom. ingår det bestämmelser om att Energimarknadsverket ska besluta om beloppet för det fasta produktionsstödet.

Med stöd av 3 mom. tillämpas bestämmelserna om ansökan om inmatningspris i 27 § 2 mom. på fast produktionsstöd. I ansökan ska en rapport enligt 34 §, kontrollörens verifiering av uppgifterna och riktiga och tillräckliga uppgifter andra omständigheter som nödvändiga för utbetalningen.

36 §. Utbetalning av fast produktionsstöd. Paragrafen motsvarar 28 § om inmatningspris. Energimarknadsverket ger ut fast produktionsstöd till elproducenter som är registrerade enligt 31 § i efterskott för varje kalenderår, förutsatt att elproducenten har lämnat in en ansökan till Energimarknadsverket i överensstämmelse med 35 §.

5 kap. Kontrollörer

37 §. Villkor för att bli godkänd som kontrollör. I 1 mom. anges villkoren för att bli godkänd som kontrollör. Sökanden ska vara utomstående i relation till elproducenten och oberoende. Sökanden ska också objektivt sett vara oberoende för att förtroendet för dennes verksamhet allmänt sett inte sätts på spel. Därför föreskrivs det att kontrollören ska vara oberoende i sina verifieringsuppdrag. Vidare ska kontrollören för verifieringsarbetet ha tillgång till tillräckligt stor kvalificerad och oberoende personal. Genom kvalifikationskravet säkerställs det att kontrollören har kompetens att utföra sina uppgifter. Kompetensen säkerställs också genom ett krav på att kontrollören ska ha tillgång till de anläggningar, den utrustning och de system som behövs för verksamheten.

Dessutom ska kontrollören enligt 1 mom. ha fullgod ansvarsförsäkring eller något annat arrangemang som är fullgott med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

I 2 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning.

38 §. Godkännande av kontrollör. Enligt 1 mom. kan Energimarknadsverket på ansökan godkänna en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör. En förutsättning är att sökanden uppfyller villkoren i 37 §. Att villkoren är uppfyllda ska visas genom ackreditering eller utlåtande om kompetensen från ackrediteringsenheten (FINAS) vid Mätteknikcentralen enligt vad som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005). I ackrediteringsförfarandet ingår det fortlöpande kontroll där FINAS försäkrar sig om att kontrollören fortlöpande uppfyller de lagstadgade kraven. Det behövs ingen

kontroll om det genom ett utlåtande från FINAS visas att kraven är uppfyllda.

I 2 mom. anges det vad som ska ingå i beslutet om godkännande. Beslutet ska nämna kontrollörens kompetensområde. I förekommande fall kan kompetensområdet begränsas till vindkraftverk eller andra typer av kraftverk. Vidare ska beslutet innehålla nödvändiga bestämmelser om kontrollörens verksamhet för att trygga allmänna och enskilda intressen. Detta är nödvändigt för att säkerställa att kontrollörsuppgifterna utförs på behörigt sätt. Det kan till exempel gälla vilka metoder kontrollören har rätt att tillämpa. Kontrollören är skyldig att fortlöpande uppfylla de lagstadgade kraven för att det genom beslutet bland annat ska kunna fastställas när kontrollörens kompetens kan bedömas på nytt och hur bedömningen ska ordnas. Detta är extra viktigt när kontrollörens kompetens har intygats genom ett utlåtande från FINAS och inte genom ackreditering. Beslutet om godkännande kan fattas för viss tid. Utgångspunkten är dock att beslutet om godkännande gäller tillsvidare om kontrollörens kompetens har intygats genom ackreditering från FINAS.

Enligt 3 mom. motsvarar en kontrollör som är godkänd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller stiftelse och uppfyller villkoren i 37 §. Dessutom krävs det att godkännandet ska ha följt bestämmelserna i 1 mom. Det betyder som regel att det krävs att det nationella ackrediteringsorganet har intygat att kontrollören har behörig kompetens.

I 4 mom. ingår det ett bemyndigande att utfärda förordning.

39 §. Kontrollörens uppgifter. I 1 mom. hänvisar paragrafen till bestämmelserna om kontrollörens uppgifter i 14 och 27 §. Dessutom tillämpas bestämmelserna 27 § 2 mom. om ansökan om inmatningspris med stöd av 35 § 3 mom. också på ansökan om fast produktionsstöd. Uppgifterna avser verifiering av överensstämmelse och verifiering av de kalkyler och uppgifter elproducenten lämnar.

Enligt 2 mom. är kontrollören skyldig att bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och att

samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som det är nödvändigt för att säkerställa att arbetsmetoderna är samordnade. Kontrollören ska dessutom vara tillförlitlig och oberoende och detta kräver att metoderna och tolkningarna vid verifiering är samordnade. Följaktligen är det nödvändigt med samarbete mellan kontrollörerna.

Enligt 3 mom. ska kontrollören underrätta Energimarknadsverket om förändringar som kan påverka möjligheterna att uppfylla villkoren i 37 §. Kontrollören ska vara kompetent och uppfylla kraven under hela sin verksamhet och Energimarknadsverket måste kunna kontrollera detta. Förändringar som är av relevans för anmälningsplikten är exempelvis organisatoriska förändringar, ändringar i ackrediteringsbeslutet, förändringar i underentreprenader, förändringar i ägandeförhållanden och omställningar i personalen, när de kan påverka kontrollörens oberoende och kompetens samt väsentliga ändringar i arbetsmetoderna.

Enligt 4 mom. är kontrollören skyldig att årligen lämna en rapport till Energimarknadsverket om sin verifieringsverksamhet enligt den föreslagna lagen och resultaten av den. Rapporten ska bland annat ge en generell beskrivning av verksamheten, information om verifieringar och brister som har uppdagats i samband med dem, uppgifter om reklamationer av verksamheten och vilka åtgärder som har vidtagits på grund av dem och redovisning av underentreprenader.

I 5 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

40 §. Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören. I offentliga förvaltningsuppgifter är kontrollören enligt 1 mom. skyldig att följa bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; nedan kallad *offentlighetslagen*), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen och språklagen (423/2003). En kontrollör lämnar lagstadgade verifieringar som i sig eller de facto påverkar kundens rättigheter, intressen eller skyldigheter. Då ska kontrollören följa de ovan nämnda författningarna eftersom de genom sina bestämmelser säkerställer att kraven på rättssäkerhet

och god förvaltning tillgodoses i kontrollörens verksamhet.

Enligt 2 mom. omfattas de anställda hos kontrollören av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar enligt 40 kap. i strafflagen, när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag. De ska betraktas som personer som utövar offentlig makt i den mening som 40 kap. 11 § i strafflagen avser. Det är en informativ hänvisning i lagen.

I 3 mom. ingår en informativ hänvisning till skadeståndslagen (412/1974).

41 §. Ändring och återkallelse av ett beslut om godkännande av en kontrollör. I 1 mom. föreskrivs det om ändring av ett beslut om godkännande av en kontrollör. Ändringen kan gälla kompetensområdet eller en bestämmelse i beslutet. För att kompetensområdet ska kunna ändras måste kontrollören ha behörig kompetens och uppfylla de övriga villkoren i 37 §. Detta måste därtill ha visats genom ackreditering av FINAS eller på något annat sätt som 38 § 1 mom. avser. Vid ändring av en bestämmelse tillämpas bestämmelserna om innehållet i beslutet om godkännande enligt 38 § 2 mom. Till exempel en ändring som kontrollören anmäler med stöd av 39 § 3 mom. kan kräva ändringar i bestämmelser. Om kontrollörens verksamhet övertas av någon annan kontrollör ska det inte betraktas som en ändring i beslutet om godkännande av kontrollören, utan som ett nytt beslut om godkännande. Däremot behöver det inte utredas på nytt om kontrollören uppfyller villkoren, när det bara handlar om en namnändring.

I 2 mom. ingår kriterierna för att återkalla ett beslut om godkännande av en kontrollör. Ett återkallande kräver att kontrollören har handlat med uppsåt eller av oaktsamhet. Det kan bli aktuellt att återkalla ett beslut till exempel om det finns väsentliga felaktigheter och brister i verifieringsarbetet.

I situationer enligt 2 mom. 2 punkten ska Energimarknadsverket tilldela kontrollören en anmärkning eller en varning. Godkännandet får återkallas först när kontrollören trots anmärkningarna och varningarna inte har rättat till bristerna, förseelserna eller försummelserna. Enligt proportionalitetsprincipen inom förvaltningen ska kontrollören först ges

en chans att vidta åtgärder för att rätta till bristerna, förseelserna eller försummelserna. Myndigheten har rätt att själv bestämma fristen, men den måste vara så lång att det finns praktiska möjligheter att rätta till bristerna, förseelserna eller försummelserna.

6 kap. Tillsyn

42 §. Rätt att få information. För effektiv tillsyn krävs det lagstadgad rätt att få nödvändig information. Enligt 1 mom. ska Energimarknadsverket ha rätt att för tillsynen över bestämmelserna i lagen få nödvändig information av elproducenterna och nättinnehavarna. Dessa ska inte kunna åberopa affärshemligheter eller integritetsrätt för att låta bli att lämna den information som myndigheterna kräver. Med information som är nödvändig för tillsynen avses uppgifter som innehållsligt håller streck och som ger en riktig och tillräcklig bild av hur lagbestämmelserna och bestämmelserna i Energimarknadsverkets beslut om godkännande har följts.

Energimarknadsverket kan genom en föreskrift förplikta de berörda parterna att lämna de nödvändiga uppgifterna och med stöd av 45 § 2 mom. förena föreskriften med hot om vite. Om en elproducent försummar att lämna informationen, kan det till exempel leda till att utbetalningen av inmatningspriset avbryts med stöd av 48 §. Med stöd av 19 § finns det förutsättningar för att återkalla beslutet om godkännande, om det kan anses att skyldigheten att lämna information har överträtts på ett väsentligt sätt.

Enligt 2 mom. har Energimarknadsverket trots sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen och i annan lag rätt att av andra myndigheter få information som är nödvändig för tillsynen över lagen. Uppgifterna kan hänföra sig till elproducentens ekonomiska ställning, statliga stöd som elproducenten har fått från andra myndigheter och andra omständigheter kring elproducenten som är av väsentlig betydelse för att godkänna producenten i systemet med inmatningspris och för att bestämma, betala ut, avbryta utbetalningen av eller återkräva inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet. Det kan vara information som bland annat skattemyndigheterna, tullen och de myndigheter som beviljar stat-

liga stöd har. Offentlighetslagen har inga bestämmelser om att sekretessbelagd information får lämnas ut till andra myndigheter för att de ska kunna utföra en viss uppgift. Följaktligen behövs det särskilda bestämmelser om detta eftersom det kan krävas att uppgifter som är av stor betydelse för myndighetens rätt att få information ges ut, trots att de är sekretessbelagda med stöd av offentlighetslagen.

I 3 mom. föreskrivs det att kontrollörerna trots sekretessbestämmelserna är skyldiga att lämna ut uppgifter till varandra och till Energimarknadsverket. Kontrollörerna är skyldiga att samarbeta med varandra. Ett effektivt och fungerande samarbete innebär att kontrollörerna lämnar uppgifter till varandra, också sekretessbelagd information, när de behövs för samarbetet mellan kontrollörerna. Likaså ska kontrollörerna lämna sekretessbelagd information till Energimarknadsverket när den är nödvändig för tillsynen.

43 §. Utlämnande av uppgifter. Enligt paragrafen är sekretessbestämmelserna inget hinder för att lämna ut uppgifter till åklagare och polis för att förhindra och utreda brott eller till den behöriga institutionen i Europeiska unionen eller något annat organ i unionen, om det är nödvändigt för någon förpliktelse i samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

44 §. Myndighetens inspektionsrätt. Enligt 1 mom. har Energimarknadsverket rätt att få tillträde till lokaler eller områden om det är nödvändigt för tillsynen enligt den föreslagna lagen. Rätten gäller alla de lokaler och områden där omständigheterna spelar en roll för bedömningen av om bland annat förutsättningarna enligt 7—11 § och 30 § är uppfyllda och av kriterierna för utbetalning av inmatningspris eller fast produktionsstöd. Det kan vara lokaler eller områden där ett kraftverk som är godkänt för inmatningspris är beläget eller lokaler som innehas av elproducenten eller kontrollören och där det förvaras material om elproduktionen och verifieringen av den och den plats där nättinnehavarens mätare finns. Energimarknadsverket ska också ha rätt att utföra inspektioner i lokalerna och på områdena och vidta andra åtgärder som tillsynen kräver.

Enligt 10 § i grundlagen är hemfriden tryggad. Men genom lag kan det bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller brott kunna utredas. Myndigheter får göra inspektioner i hemfridsskyddade områden om det finns anledning att misstänka att ett brott har begåtts och påföljden kan vara fängelsestraff. Följaktligen har Energimarknadsverket med stöd av 1 mom. begränsad behörighet när det gäller lokaler som är avsedda för stadigvarande boende. Tillsynsåtgärder får dock vidtas i sådana lokaler, om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § (*ingivande av osant intyg till myndighet*) eller 29 kap. 5 eller 6 § (*subventionsbedrägeri* eller *grovt subventionsbedrägeri*) i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda omständigheter kring föremålet för inspektionen.

Med stöd av 2 mom. har Energimarknadsverket vid inspektionen rätt att omhänderta material som tillhör elproducenten, kontrollören eller nätinnehavaren. Detta kan vara aktuellt när det inte går att reda ut en fråga på nödvändigt sätt vid inspektionen och det därför är nödvändigt att omhänderta materialet för att målen med inspektionen ska nås. Det kan gälla handlingar, upptagningar och annat material. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen. Avgörande i detta sammanhang är om materialet behövs för att få kompletterande uppgifter med avseende på målen för inspektionen eller för att kontrollera om uppgifterna är riktiga. Momentet tillåter inte att myndigheten behåller materialet exempelvis fram till dess att ett beslut har fattats i en fråga som gäller godkännande för systemet med inmatningspris eller godkännande av en kontrollör, när det bland annat är aktuellt att återkalla beslutet.

Enligt 3 mom. är de som inspektionen gäller skyldiga att bistå Energimarknadsverket vid inspektionen. Det innebär att elproducenten och andra som inspekteras ska verka i gott samarbete med den som utför inspektionen och lämna ut allt material som är nödvändigt för inspektionen och alla uppgifter och rapporter som krävs för inspektionen. Till exempel uppgifter, rapporter och materi-

al som gör det möjligt att undersöka om förutsättningarna enligt 711 § och 30 § och kriterierna för utbetalning av inmatningspriset är uppfyllda kan betraktas som nödvändiga.

45 §. Rättelse av förseelse eller försummelse. Paragrafen föreskriver om Energimarknadsverkets uppsättning instrument när lagbestämmelserna alternativt bestämmelser eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen inte följs. Enligt 1 mom. 1 punkten kan Energimarknadsverket förbjuda elproducenten eller kontrollören att fortsätta tillämpa eller upprepa ett förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna i beslutet om godkännande. Enligt 2 punkten kan verket förordna att den som bryter mot en bestämmelse eller en föreskrift ska uppfylla sin plikt. Förbuden och föreskrifterna enligt 1 mom. kan till exempel gälla en rapport för utbetalning av inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet och kontrollörens verifiering av den samt skyldigheten att lämna information.

Innan Energimarknadsverket meddelar sitt förbud eller sin föreskrift kan det höra parterna enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen. Dessutom ska förvaltningslagen tillämpas på delgivningen av förbudet eller föreskriften. När ett beslut innefattar en förpliktelse för parten, måste det delges som bevislig delgivning enligt 60 § i förvaltningslagen.

Enligt 1 mom. måste ett förbud eller en föreskrift av Energimarknadsverket följas med stöd av 56 § trots överklagande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Enligt 2 mom. kan Energimarknadsverket förena sitt förbud eller sin föreskrift med hot om vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande enligt viteslagen (1113/1990). Som regel förordnas den huvudsakliga förpliktelsen enligt 1 mom. och hot om vite genom samma beslut.

46 §. Handräckning. Paragrafen hänvisar till bestämmelserna om polisens skyldighet att ge handräckning enligt 40 § i polislagen (493/1995). I paragrafen ges tullmyndigheten befogenhet att ge handräckning.

47 §. Brott mot bestämmelserna om inmatningspris. I 1 mom. föreskrivs det om gärningar som bestraffas med böter. De eventuella förseelser som kan förekomma har i för-

sta hand samband med en strävan att få ekonomisk vinning. Av de skyldigheter som elproducenten åläggs i 21 § 1 mom. är brott uppsåtligen eller av oaktsamhet mot skyldigheten att lämna information straffbart, om det gäller förutsättningarna för att godkännas för systemet med inmatningspris eller varaktiga förändringar i kriterierna för en bestämmelse som utfärdas genom beslutet om godkännande. Det är också straffbart om elproducenten uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten i 21 § 2 mom. eller 30 § 1 mom. 3 punkten att bokföra bränslen, när ett kraftverk kan drivas med flera olika bränslen. Det är också straffbart om elproducenten uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot skyldigheten i 21 § 3 mom. att bokföra nyttiggjord värme och den totala effektiviteten vid kraftverket, om det gäller elproduktion som berättigar till värmepremie. Vidare är det straffbart att uppsåtligen eller av oaktsamhet lämna felaktig information i en rapport enligt 26 eller 34 § om till exempel stödberättigande elproduktion.

I 1 mom. specificeras det i tillräckligt hög grad vilka verksamheter och försummelser som innebär brott mot bestämmelserna om systemet med inmatningspris och straffbarheten går att förutse genom formuleringen. För att gärningen ska vara straffbar krävs det uppsåt eller oaktsamhet.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas bara om inte strängare straff föreskrivs för brottet någon annanstans i lag. I strafflagens 16 kap. 8 § ingår det bestämmelser om ingivande av osant intyg till myndighet, i 29 kap. 5 § om subventionsbedrägeri och i 29 kap. 6 § om grovt subventionsbedrägeri.

En gärning enligt 1 mom. ska dock inte bestraffas som brott enligt 2 mom., om den med hänsyn till sin menlighet och skadlighet, ringa skuld och ringa oaktsamhet samt andra omständigheter som har samband med den, som helhet bedömd är ringa. Typiska fall är exempelvis att elproducenten försummar någon skyldighet eftersom den ger rum för tolkning.

I 3 mom. ingår en bestämmelse för att förhindra kumulation av sanktionerna.

48 §. Avbrytande av utbetalningen. Paragrafen ger Energimarknadsverket rätt att avbryta utbetalningen av inmatningspriset eller

det fasta produktionsstödet. Det är en temporär säkerhetsåtgärd som tillåter att utbetalningen av stödet på grundval av ett beslut enligt 27 och 35 § kan avbrytas för den tid som närmare undersökningar görs. Efter undersökningarna ska verket besluta att beslutet om avbrott i utbetalningen återkallas och att utbetalningen av stöden fortsätter eller stödet återkrävs och att beslutet om godkännande för inmatningspris förfaller eller återkallas.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten kan Energimarknadsverket besluta avbryta utbetalningen, om det finns anledning att misstänka att elproducenten är föremål för ett förfarande enligt 17 § 2 mom. 3 punkten. Utbetalningen kan också avbrytas om det finns anledning att misstänka förutsättningarna i 7—11 § eller 30 § inte längre uppfylls.

Energimarknadsverket kan också enligt 1 mom. 2 punkten besluta att utbetalningen avbryts om det finns grundad anledning att misstänka att elproducenten inte lämnar riktiga eller tillräckliga uppgifter för bestämningen av inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet. Närmare bestämmelser ingår i 27 § 2 mom. Utbetalningen av inmatningspris eller fast produktionsstöd får avbrytas tillfälligt bland annat om det finns grundad anledning att misstänka att elproducenten i sin ansökan om stöd har uppgett för stor volym för elproduktionen. Dessutom ska utbetalningen kunna avbrytas om det finns anledning att misstänka att elproducenten i övrigt på ett väsentligt sätt försummar eller bryter mot en skyldighet eller inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av beslutet om godkännande för systemet med inmatningspris. Det kan exempelvis vara när elproducenten på ett väsentligt sätt har försummat en skyldighet enligt 21, 30, 42, 44 eller 49 §. Energimarknadsverket kan avbryta utbetalningen när det måste utredas om beslutet om godkännande ska återkallas eller inte.

För att utbetalningen ska få avbrytas med stöd av 1 mom. 1 och 2 punkten krävs det att det finns grundad anledning att misstänka att skyldigheter av stor betydelse för systemet med inmatningspris eller för att få fast produktionsstöd överträtts eller försummats eller att det har skett väsentliga förändringar i förutsättningarna enligt 7—11 § och 30 §.

Misstanken kan anses vara grundad om Energimarknadsverket har tillräckligt många godtagbara skäl för sin åtgärd. Tillämpningen däremot förutsätter inte att Energimarknadsverket ska ha tillräckliga bevis för ett lagstridigt förfarande.

Med stöd av 1 mom. 3 punkten finns det anledning att avbryta utbetalningen av inmatningspriset när elproducenten inte följer ett förbud eller ett förordnande som Energimarknadsverket förordnar om med stöd av 45 §.

I 2 mom. ingår en skyldighet att avbryta utbetalningen på grund av EU:s regler om statligt stöd. Europeiska kommissionen kräver att medlemsstaternas myndigheter åtar sig att skjuta upp utbetalningen av statliga stöd till alla företag som genom ett tidigare beslut av kommissionen har fått stöd som strider mot reglerna och är oförenligt med den gemensamma marknaden, till dess att företaget har återbetalat det oförenliga stödet inklusive ränta. Det handlar om det så kallade Deggendorf-målet som refereras i punkt 4.2 i tillkännagivandet från kommissionen om effektivare verkställande av kommissionsbeslut som ålägger medlemsstater att återkräva olagligt och oförenligt statligt stöd (2007/C 272/05).

I 1 § föreskriver lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001) om det nationella förfarandet i Finland när kommissionen avbryter utbetalningen av eller återkräver stöd enligt artikel 87.1 i fördraget. Sedan Lissabonfördraget trädde i kraft avser lagrummet stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Kommissionens beslut ska verkställas genast i Finland genom ett beslut av den myndighet som svarar för att återkräva stödet.

Med stöd av 2 mom. ska Energimarknadsverket avbryta utbetalningen av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet, om Europeiska kommissionen har fattat ett beslut om återkrav av stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och stödtagaren (elproducenten) på grund av beslutet har förelagts återkrav av stödet enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas

bestämmelser om statligt stöd och inte har följt beslutet.

I 3 mom. ingår en hänvisning till 19 § 3 punkten i statsunderstödslagen som ska tillämpas på avbrytande av utbetalningen av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet. Energimarknadsverket ska genom ett beslut kunna förordna att utbetalningen av stöden ska avbrytas om det enligt EU-lagstiftningen krävs att utbetalningen avbryts. Avbrottet kan då i första hand hänföra sig till de bestämmelser om statligt stöd i EU-lagstiftningen som ger kommissionen rätt att temporärt förbjuda att statligt stöd ges ut. Inmatningspriset och det fasta produktionsstödet betraktas som sådana statliga stöd. Det behövs inget beslut om avbrott i utbetalningen från någon EU-institution för att tillämpa punkten. Energimarknadsverket ska avbryta utbetalningen under den tid som frågan utreds, om utbetalning av stöden förefaller att vara oförenligt med kraven i EU-lagstiftningen.

Med stöd av 4 mom. kan Energimarknadsverket återkalla sitt beslut att avbryta utbetalningen, om elproducenten har rättat till en brist eller en försummelse enligt 1–3 mom., till exempel på behörigt sätt lämnat in en korrigerad ansökan om inmatningspris inom fristen enligt 27 § 1 mom., följer Energimarknadsverkets förbud eller föreskrift med stöd av 45 § eller ett beslut om återkrav på grundval av ett beslut av Europeiska kommissionen.

Energimarknadsverkets beslut om avbrott i utbetalningen är ett förvaltningsbeslut som parterna får begära omprövning av med stöd av 54 §. Med stöd av 56 § kan beslutet verkställas trots begäran om omprövning eller beslut om överklagande med stöd av den. Vid besvär kan fullföljdsdomstolen upphäva eller ändra beslutet eller förbjuda att det verkställs.

7 kap. Återbetalning och återkrav av stöd

49 §. Återbetalning. Paragrafen föreskriver om elproducentens skyldighet att återbetala ett inmatningspris eller fast produktionsstöd eller en del av priset eller stödet som har betalats ut felaktigt, till för högt belopp eller

uppenbart ogrundat. Elproducenten är skyldig att på eget initiativ och genast vidta åtgärder för att återbetala en grundlöst utbetald förmån.

En ogrundad eller en för stor utbetalning ska betraktas som ett inmatningspris eller fast produktionsstöd som betalas ut felaktigt eller till för stort belopp. Beloppet är för stort till exempel om det felaktigt bygger för stor elproduktion. Till exempel en värmepremie är ett uppenbart ogrundat inmatningspris, om det senare kommer fram att den totala effektiviteten i ett kraftverk de fyra senaste prisperioderna har legat under det som föreskrivs i 11 § 5 punkten. Uppenbart ogrundat är även ett inmatningspris och ett fast produktionsstöd som har betalats ut efter att kriterierna i 7—11 § eller 30 § inte längre uppfylls.

Att inmatningspriset och värmepremien eller det fasta produktionsstödet betalas ut felaktigt, till för stort belopp eller ogrundat kan bland annat bero på att en försummelse, oaktsamhet eller svikligt förfarande från elproducentens sida. Elproducenten kan av misstag eller avsiktligt ha gett Energimarknadsverket felaktig och vilseledande information om en omständighet som har påverkat beloppet på inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet eller undanhållit en sådan omständighet. Med felaktig information avses uppgifter som inte stämmer överens med fakta vid den tidpunkt då de ges och med vilseledande information uppgifter och framställningssätt som leder till att Energimarknadsverket i väsentliga delar inte får en riktig och tillräcklig bild av vilka faktorer som påverkar beloppet för inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet.

En ogrundad förmån behöver inte återbetalas om beloppet är högst 10 euro. Bestämelsen stämmer överens med principerna i 20 § i statsunderstödslagen och i annan lag för när en offentligrättslig betalningsskyldighet till ett mycket litet belopp inte behöver fullföljas.

50 §. Återkrav. Paragrafen föreskriver om återkrav av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet och om myndighetens prövning.

I 1 mom. avses ett förfarande som explicit strider mot en skyldighet i lagen. Energimarknadsverket har ingen rätt att pröva ett

återkrav, utan det ska genom ett beslut förordna att ett utbetalt inmatningspris och fast produktionsstöd ska betalas tillbaka i situationer som enligt 48 § 2 mom. kräver avbrott i utbetalningen eller när det gäller försummelse av skyldigheten enligt 49 § att återbetala inmatningspriset eller produktionsstödet. Återkravet ska i detta fall begränsas till det belopp som avbrottet i utbetalningen enligt 48 § 2 mom. avser eller som enligt 49 § ska återbetalas. I förekommande fall kan Energimarknadsverket genom ett förvaltningsbeslut bekräfta återbetalningsskyldigheten och beloppet.

I 2 mom. ingår bestämmelser om återkrav enligt prövning av inmatningspriset och det fasta produktionsstödet. Kriterierna har att göra med förändrade förhållanden och vissa av elproducentens förfaranden som inte alltid ska anses vara så väsentliga i den mening som avses i 1 mom. att de systematiskt leder till återkrav. Energimarknadsverket har rätt att pröva om inmatningspriset inklusive en eventuell värmepremie och det fasta produktionsstödet ska återkrävas av elproducenten med hänvisning till felaktigt förfarande eller förändrade förhållanden. Prövningsrätten styrs av skyldigheten att trygga ett offentligt intresse och av proportionalitetsprincipen. Frågan ska avgöras genom ett beslut av Energimarknadsverket.

Med stöd av 2 mom. 1 punkten ska återkrav kunna komma i fråga om elproducenten har försatts i konkurs eller är föremål för något annat förfarande enligt 17 § 2 mom. 3 punkten. En sådan ändring kan leda till att ett utbetalt inmatningspris och en eventuell värmepremie återkrävs och att beslutet om godkännande förfaller med stöd av 17 §.

Med stöd av 2 mom. 2 punkten kan återkrav komma i fråga om elproducenten inte uppger riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av inmatningspriset. Det kan vara aktuellt om elproducenten har brutit mot sin bokföringsskyldighet enligt 21 § 2 eller 3 mom. eller 30 § 1 mom. 3 punkten eller skyldigheten att lämna rapport enligt 26 eller 34 §.

Med stöd av 2 mom. 3 punkten ska beloppen kunna återkrävas om elproducenten har brutit mot skyldigheterna i 42 § 1 mom. eller 44 § 2 eller 3 mom. Då kan Energimarknads-

verket bedöma om ett offentligt intresse kräver att beloppet återkrävs och om ett återkrav står i rätt proportion till försummelsen. Om det dock är en omständighet som i väsentlig grad påverkar möjligheterna att få inmatningspris eller fast produktionsstöd och själva beloppet eller om en sådan omständighet hemlighålls, till exempel vid en inspektion, ska Energimarknadsverket med stöd av 1 mom. besluta om återkrav. Det finns ingen prövningsrätt i detta fall.

I 3 mom. ingår en hänvisning till 21 § 3 punkten och 22 § 3 mom. i statsunderstödslagen. Energimarknadsverket är skyldigt att återkräva inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet, om elproducenten har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter till verket och uppgifterna i väsentlig grad har påverkat möjligheterna att få stöd och själva stödbeloppet eller har hemlighållit en sådan omständighet. Genom sitt beslut kan Energimarknadsverket också förordna om att ett utbetalt inmatningspris eller fast produktionsstöd ska återkrävas om EU-lagstiftningen kräver det.

Med stöd av 54 § ska elproducenten kunna begära omprövning av Energimarknadsverkets beslut om återkrav. Det beslut som verket fattar med anledning av omprövningsbegäran ska kunna överklagas till förvaltningsdomstolen enligt vad förvaltningsprocesslagen föreskriver. Med stöd av 56 § ska Energimarknadsverkets beslut följas trots att det har överklagats, förutsatt att fullföljdsdomstolen inte bestämmer något annat.

51 §. Ränta och dröjsmålsränta. Paragrafen hänvisar till 24 och 25 § i statsunderstödslagen.

Elproducenten är skyldig att betala årlig ränta på det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. Betalningsskyldigheten börjar från och med den dag då inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet eller en del av det började betalas ut till elproducenten. Ränta måste betalas fram till den dag då inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet betalas tillbaka och längst till den förfallodag som Energimarknadsverket bestämmer för återbetalningen. Räntesatsen är ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Elproducenten är skyldig att betala dröjsmålsränta på det återkrävda beloppet, när denne inte har uppfyllt sin återbetalningsskyldighet inom den frist som Energimarknadsverket sätter. Räntesatsen är den allmänna dröjsmålsräntan enligt räntelagen.

52 §. Frist för återkrav och återbetalning. Enligt 1 mom. ska Energimarknadsverket besluta om återkrav av inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet eller en del det genast efter att det har fått information om kriterierna. Att beslutet i princip ska fattas genast innebär att behandlingen av ett återkrav ska prioriteras framför andra förvaltningsärenden enligt denna lag.

I 2 mom. anges den frist som är gränsen för hur länge Energimarknadsverket får återkräva inmatningspriset. Inmatningspriset får inte återkrävas, när det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll med stöd av 17 § eller återkallades med stöd av 19 §. Skyldigheten att återbetala inmatningspriset med stöd av 49 § förfaller enligt samma regler.

I 3 mom. ingår fristen för när Energimarknadsverket inte längre får återkräva fast produktionsstöd. Den är satt till tio år efter att det sista stödbeloppet betalades ut. Samma frist ska också tillämpas på skyldigheten att återbetala det fasta produktionsstödet på grundval av 49 §.

53 §. Kvittning. Med stöd av paragrafen kan Energimarknadsverket besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. Paragrafen hänvisar till 30 § i statsunderstödslagen. Inmatningspriset och höjningen med värmepremie samt det fasta produktionsstödet ska kunna återkrävas genom att beloppet kvittas mot något annat stöd som betalas ut till samma elproducent. Där emot kan kvittning inte tillämpas på andra fordringar som förfaller, utan de berörs av den lagstiftning och de rättsprinciper som allmänt tillämpas på kvittning. Vid kvittning måste man alltså följa den rätt att använda budgetmoment som är fastslagen i kontoindelningen av statsbudgeten.

Den elproducent som är missnöjd med beslutet från Energimarknadsverket kan begära omprövning med stöd av 54 §. Energimarknadsverkets beslut med anledning av omprövningsbegäran får överklagas enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Med stöd av 56 § måste Energimarknadsverkets beslut följas trots att det har överklagats, förutsatt att fullföljdsdomstolen inte bestämmer något annat.

8 kap. Särskilda bestämmelser

54 §. Överklagande av beslut som Energimarknadsverket meddelar. I 1 mom. föreskrivs det om omprövningsförfarandet för beslut av Energimarknadsverket. Ett beslut om utbetalning av stöd som Energimarknadsverket fattar med stöd av 27 eller 35 §, ett beslut om avbrott i utbetalningen som det fattar med stöd av 48 §, ett beslut om återkrav med stöd av 50 § och ett beslut om kvittning med stöd av 53 § får inte överklagas genom besvär. Den som är missnöjd med beslutet får begära omprövning hos Energimarknadsverket. Beslutet ska åtföljas av anvisningar om omprövningsbegäran. Part ska anges med stöd av 6 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Omprövning ska begäras inom 30 dagar efter att parten ha fått del av beslutet.

Med stöd av 2 mom. är omprövningsförfarandet det första steget i överklagande av Energimarknadsverkets beslut enligt 1 mom. om utbetalningar. För att samordna kraven på snabb och effektiv myndighetsverksamhet och ett effektivt rättsskydd är det lämpligt att omprövningsförfarandet är det första steget i överklagandet av beslut enligt 1 mom. Som regel är den typen av beslut inte förenade med några särskilda behov av rättsskydd. I sin omprövningsbegäran kan elproducenten begära att Energimarknadsverket ska se över sitt beslut i en flexibel process. Närmare bestämmelser om omprövning ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen.

Enligt 2 mom. får beslutet om begäran om omprövning och övriga beslut som Energimarknadsverket fattar med stöd av den föreslagna lagen överklagas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Besvärsrätten grundar sig på 6 § i förvaltningsprocesslagen.

Enligt 3 mom. får en avgift som Energimarknadsverket tar ut för ett beslut överklagas i samma ordning som huvudärendet. Bestämmelsen är ett undantag från 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

55 §. Överklagande av kontrollörens beslut. Beslut som kontrollörerna fattar hänför sig till verifieringar i bilagor till ansökningar om godkännande i systemet med inmatningspris och verifiering av uppgifter i de rapporter som inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet grundar sig på.

Med stöd av 1 mom. får ett beslut av kontrollören inte överklagas direkt genom besvär hos förvaltningsdomstolen, utan först måste omprövning av beslutet begäras hos kontrollören. Kontrollörens beslut ska åtföljas av anvisningar om omprövning. I övrigt tillämpas bestämmelserna om omprövning i 7 a kap. i förvaltningslagen. Omprövning får begäras inom 30 dagar efter delfäendet.

I 2 mom. anges det för tydlighetens skull att kontrollörens beslut om begäran om omprövning får överklagas genom besvär till förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

56 §. Verkställighet av beslut. Ett beslut om avbrott i utbetalningen av inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet som Energimarknadsverket fattar med stöd av 48 § och ett beslut om kvittning med stöd av 53 § får enligt 1 mom. verkställas trots att en part har begärt omprövning. Enligt 2 mom. ska ett beslut om återkallande av ett beslut om godkännande av en kontrollör som Energimarknadsverket fattar med stöd av 41 § 2 mom., ett beslut om förbud eller förordnande som det fattar med stöd av 45 § och ett beslut om återkrav av inmatningspriset eller fast produktionsstöd på grundval av 50 § måste följas trots att de har överklagats. Fullföljdsdomstolen kan dock förbjuda att ett beslut av Energimarknadsverket enligt 1 eller 2 mom. verkställs, förordna att det avbryts eller besluta något annat om verkställigheten.

57 §. Avgifter. I mom. ingår en informativ hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten. Bestämmelser om de allmänna grunderna för huruvida Energimarknadsverkets prestationer är avgiftsbelagda eller inte och avgifterna för prestationerna och om andra grunder för avgifterna ingår i lagen.

Med stöd av 2 mom. får avgifter och kostnader enligt den föreslagna lagen tas ut utan dom eller beslut i den ordning som lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) föreskriver. Det betyder att de

avgifter som Energimarknadsverket tar ut för beslut om godkännande i systemet med inmatningspris är direkt utmättningsbara.

58 §. Bevaring av uppgifter. Enligt paragrafen är elproducenten skyldig att bevara material (bland annat mätuppgifter om el- och värmeproduktion och bränslebokföring för kraftverken) om den elproduktion som berättigar till inmatningspris och fast produktionsstöd. Bevarandetiden för rapporter för utbetalning av inmatningspriset är tio år efter att beslutet om godkännande förföll eller återkallades. För rapporter som lämnas för utbetalningen av fast produktionsstöd är bevarandetiden tio år efter utbetalningen av det sista stödbeloppet. Det är lika lång tid som preskriptionstiden enligt 52 § för återkrav av inmatningspris och fast produktionsstöd plus ränta och dröjsmålsränta på dem. Metoden för bevarande anges inte närmare, men det material som paragrafen avser måste vara tillgängligt den tid som paragrafen föreskriver.

I 2 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning.

59 §. Hur uppgifter ska lämnas till Energimarknadsverket. Paragrafen innehåller ett undantag från 5 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Med stöd av 1 mom. är elproducenten skyldig att lämna ansökningar enligt 27 och 35 § elektroniskt till Energimarknadsverket. Syftet är att inmatningspriset och det fasta produktionsstödet ska bestämmas och utbetalningsbesluten fattas på Energimarknadsverket utan omfattande hantering av material i pappersform och att materialet därför ska skickas in elektroniskt till verkets informationssystem. De elproducenter som ingår i lagens tillämpningsområde har sannolikt förutsättningar att förmedla uppgifterna elektroniskt. Därför är det inte nödvändigt att erbjuda andra möjligheter att lämna in materialet.

Enligt 2 mom. kan också övriga uppgifter enligt den föreslagna lagen lämnas till Energimarknadsverket med hjälp av teknisk anslutning eller på elektronisk väg i övrigt. Det krävs dock att elproducenterna och Energimarknadsverket har kommit överens om leveranssättet i förväg. Målet är att all kontakter om ärendehantering särskilt kring syste-

met med inmatningspris i första hand ska ske elektroniskt med Energimarknadsverket.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser ska främst utfärdas om tekniska frågor beträffande uppgifter som ska lämnas till Energimarknadsverket.

9 kap. Ikraftträdande

60 §. Ikraftträdande. I 1 mom. ingår en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Efter att lagen har trätt i kraft kan Energimarknadsverket godkänna kontrollörer som får rätt att göra verifieringar enligt 14 § 4 mom. Detta är nödvändigt för att elproducenten hos Energimarknadsverket ska kunna ansöka om godkännande av sitt kraftverk för systemet med inmatningspris.

Med stöd av 2 mom. upphävs 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen, i dess lydelse enligt lag 1168/2003, 447/2005 och 1058/2006. Bestämmelser om motsvarande stödsystem ingår i 4 kap.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen, till exempel anvisningar och information, kommer att vidtas med stöd av 3 mom. redan innan lagen träder i kraft.

61 §. Bestämmelser om stöd som betalas ut under övergångsperioden. Med stöd av 1 mom. ska de bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft tillämpas på stöd som betalas ut för el som producerats innan lagen träder i kraft. Därmed kommer tullen att betala ut stöden för 2010 enligt 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen, även om utbetalningarna delvis görs 2011.

Rätten att få inmatningspris ska enligt 16 § 1 mom. börja löpa från och med nästa prisperiod efter att Energimarknadsverkets beslut om godkännande har vunnit laga kraft. Enligt 2 mom. betalas inmatningspriset, eventuellt höjt med värmepremie, första gången när den tredje prisperioden har gått ut efter att den föreslagna lagen har trätt i kraft, det vill säga som regel efter den 30 september 2011. Elproducenten får då inmatningspris för varje prisperiod som rätten till priset gäller. På grund av informationssystemen för systemet och åtgärderna för att utveckla verifieringen följer utbetalningstidpunkten under det första året inte den normala gången. I fortsättning-

en, det vill säga från och med den prisperiod som börjar den 1 oktober 2011, ska inmatningspriset alltid betalas ut efter prisperiodens slut. I 2 mom. ingår kompletterande krav som elproducenten måste uppfylla för att få inmatningspris för de två första prisperioderna efter att lagen har trätt i kraft. I sin ansökan ska elproducenten specificera de uppgifter som avses i 27 § 2 mom. särskilt för varje prisperiod.

I 3 mom. föreskrivs det om ett högre riktpreis under en övergångsperiod för el från vindkraftverk. Syftet är att vindkraftverksprojekt ska starta snabbt efter att lagen har trätt i kraft. Därför ska riktpriiset för el från vindkraft vara 105,30 euro per megawattimme till och med den 31 december 2015. Det högre riktpriiset motiveras med att investeringskostnaderna för vindkraftprojekten till en början är uppskattningsvis 100 euro per kilowattimme högre. Det högre riktpriiset ges ut till elproducenter som har ett vindkraftverk som är godkänt för systemet med inmatningspris och rätten till inmatningspris med stöd av 16 § ska ha gällt före det ovan nämnda datumet. Bestämmelserna i 24 § 2 mom. tillämpas på det höjda riktpriiset. Om medeltalet för marknadspriset för el ligger under 30 euro per megawattimme är inmatningspriset 75,30 euro per megawattimme.

Tillämpningen av det högre riktpriiset enligt 3 mom. begränsas för varje enskilt vindkraftverk. Riktpriiset till fullt belopp ges ut för högst tre år till elproducenten när beslutet om att godkänna vindkraftverket har vunnit laga kraft före den 1 januari 2013. Om vindkraftverket godkänns tidigare för systemet med inmatningspris sjunker riktpriiset enligt vad som föreskrivs i 22 § 1 mom., det vill säga till 83,50 euro per megawattimme, när det högre riktpriiset har betalats ut i tolv prisperioder, som är tre år. De närmaste åren kompenseras de högre kostnaderna för att bygga vindkraftverk eftersom projekten senare kommer att vara billigare. Investeringskostnaderna sjunker sannolikt i takt med att de tekniska innovationerna och marknaden för vindkraftverk utvecklas.

62 §. Godkännande av ett kraftverk som har tagits i drift för systemet med inmatningspris. Med stöd av 14 § 2 mom. kan ett vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbräns-

lekraftverk godkännas i systemet med inmatningspris bara om elproducenten ansöker om det innan kraftverket, eller om det gäller ett biogaskraftverk också innan en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket, tas i kommersiell drift. Paragrafen innehåller ett undantag till denna primära bestämmelse. Paragrafen gäller inte skogsfliskraftverk efter som de kan godkännas för systemet när de redan är i drift. Undantaget ska enligt 1 mom. gälla under en övergångsperiod på nio månader räknat från lagens ikraftträdande.

I 2 mom. ingår förutsättningarna för att ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk som tagits i kommersiell drift ska kunna godkännas för systemet med inmatningspris under övergångsperioden. Då krävs det att förutsättningarna i 7—9 § och 11 § uppfylls.

Enligt 2 mom. krävs det också för att ett kraftverk som har tagits i kommersiell drift ska kunna godkännas för systemet med inmatningspris att det, om det gäller ett biogaskraftverk, att den biogasanläggning som alstrar biogas för kraftverket har tagits i kommersiell drift som nytt efter den 1 januari 2009. De projekt som har startat under den tid som lagstiftningen har beretts kan således tas in i systemet. Därmed kan det säkerställas att projektutvecklingen inte bromsas upp eller stannar av innan lagen träder i kraft.

I 2 mom. ingår det dessutom undantag från 9 § 1 punkten, 10 § 1 mom. 1 punkten och 11 § 1 punkten. Utbetalda statliga stöd ska inte vara något hinder för att godkänna ett kraftverk i systemet med inmatningspris. För att ett kraftverk som har tagits i kommersiell drift ska kunna godkännas krävs det dock att de statliga stöden har återbetalats inklusive ränta enligt 3 § 2 mom. enligt räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter från och med tidpunkten då stödet gavs ut. Olika former av statligt stöd redovisas i motiven till 9 §.

Enligt 3 mom. är elproducenten skyldig att underrätta den statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen som har fattat stödbeslutet att den har lämnat in en ansökan om godkännande av ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk för systemet med inmatningspris. Skyldigheten

gäller elproducenter som har fått statligt stöd enligt 2 mom. Syftet är att investeringsbidrag och andra statliga stöd ska anpassas till systemet för att inga överlappande bidrag ska beviljas.

I 4 mom. ingår bestämmelser för procedurerna att ansöka om godkännande för kraftverk som avses i paragrafen i systemet med inmatningspris. Utöver det som anges i 14 § ska ansökan åtföljas av kontrollörens verifiering av tidpunkten för när kraftverket har tagits i kommersiell drift och, om det är ett biogaskraftverk, också av tidpunkten för när den biogasanläggning som alstrar biogas för kraftverket har tagits i kommersiell drift. Ansökan ska också åtföljas av tillräckliga och tillförlitliga uppgifter om att det statliga stödet har återbetalats enligt 2 mom. Med stöd av 1 mom. ska ansökan lämnas till Energimarknadsverket senast nio månader efter att den föreslagna lagen har trätt i kraft. Energimarknadsverket beslutar om ett kraftverk som elproducenten har tagit i kommersiell drift ska godkännas i systemet i enlighet med 15 §. Av 1 mom. följer att en förhandsanmälan enligt 13 § inte behöver ha gjorts för att ett kraftverk ska godkännas.

Med stöd av 5 mom. beaktas det stöd som elproducenten, innan lagen har trätt i kraft, har fått enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen för el som berättigar till inmatningspris på grundval av övergångsbestämmelsen. Inmatningspriset, eventuellt höjt med värmepremie, betalas till elproducenten enligt bestämmelserna i 3 kap. Ett belopp motsvarande det stöd som elproducenten har fått enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen dras dock först av från beloppet. Inmatningspriset kommer därmed att betalas ut första gången när det med stöd av 3 kap. är större än stödet enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen.

Övergångsbestämmelsen gäller inte skogsfliskraftverk. I motsats till andra godkända kraftverk kan skogsfliskraftverk också godkännas efter att de har tagits i kommersiell drift. Därför behövs det ingen övergångsbestämmelse om dem. Dessutom är stödet för skogsfliskraftverk lägre än för de övriga kraftverken. Följaktligen behövs det heller ingen bestämmelse för att förhindra kumulering av stöden.

2 Närmare bestämmelser

Med stöd av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor kommer det att utfärdas en förordning av statsrådet. Den ska i första hand innehålla närmare bestämmelser om procedurer och tillämpningen av lagen med stöd av 12—14, 16, 20, 21, 23—27, 30, 31, 33, 34, 37—39, 58 och 59 §.

Energimarknadsverket föreslås få befogenhet att meddela anvisningar inom sitt ansvarsområde utan explicit bemyndigande i lag (GrUU 6/2003 rd, 20/2004 rd och 30/2005 rd).

3 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011. Men först måste Europeiska kommissionen ha godkänt de statliga stöden i lagförslaget.

Genom övergångsbestämmelser ska det garanteras att vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk som har tagits i kommersiell drift innan lagen träder i kraft kan godkännas i systemet med inmatningspris på samma förutsättningar som de kraftverk som tas i drift efter att lagen har trätt i kraft. Ett förutsättning är dock att kraftverken ska ha tagits i kommersiell drift senare än den 1 januari 2009.

Förordningen av statsrådet måste beredas i och med att lagen träder i kraft. De informationssystem och ärendehanteringssystem som behövs för verkställigheten måste fungera. Dessutom måste det finnas tillräckligt med tid för att ordna med de nya uppgifter som verkställigheten kräver och rekryteringen till dem, men också för information, utbildning, vägledning och andra verkställighetsåtgärder. Därför föreslås lagen träda i kraft den 1 januari 2011.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det föreslagna systemet med inmatningspris måste bedömas med avseende på jämlikhetskravet i 6 § i grundlagen. Kravet innebär att behandlingen ska var lika i likadana situationer. Inga skarpa gränser för lagstiftarens prövning går dock att läsa ut ur jämlikhets-

principen när en reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (GrUU 5/2008 rd).

Kravet enligt 7—11 § för att ett vindkraftverk, biogaskraftverk, trädbränslekraftverk eller skogsfliskraftverk ska bli godkänt för systemet är att de uppfyller kraven på en viss effektgräns. Gränsen har lagts fast utifrån framför allt regleringssystemet för elmarknaden och andra aspekter på elmarknaden, liksom så beaktas kostnadseffektiviteten i systemet. Övriga förutsättningar för godkännande ingår i 7—11 §. Systemet med inmatningspris kompletteras med ett fast stöd till produktion av el. Det ska ges ut för produktion av el från vindkraft, biogas, skogsflis och returbränsle som inte omfattas av systemet.

Riktpriset för elproduktion ska vara det samma oberoende av om produktionen finns i ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk. För att målet för förnybar energi ska kunna uppfyllas måste investeringarna i vindkraft komma i gång snabbt. Följaktligen är riktpriset för el från vindkraft med stöd av 61 § satt högre till en början. Vidare ska det betalas ut en värmepremie för samtidig produktion av el och värme för el från biogas och trädbränsle. Storleken på värmepremien beror på vilken teknik som tillämpas.

Inskränkningar för att skogsfliskraftverk ska bli godkända för systemet med inmatningspris är färre än för andra typer av kraftverk. Däremot föreslås stödet till el från skogsfliskraftverk i medeltal vara lägre än för el från andra godkända kraftverk. Syftet med stödet till skogsflis är att göra den mer konkurrenskraftig i relation till konkurrerande bränslen, medan målet med produktionsstödet till de övriga godkända kraftverken är att uppmuntra till nya investeringar.

Också övergångsbestämmelsen i 62 § måste bedömas med avseende på jämlikhetskravet i 6 § i grundlagen. Enligt det föreslagna 62 § 2 mom. kan kraftverk som är i kommersiell drift när lagen träder i kraft godkännas på samma förutsättningar som kraftverk som tas i kommersiell drift när lagen har trätt i kraft. Gränsen går dock vid kraftverk som har godkänts för kommersiell drift efter den 1 januari 2009. Det innebär att projekt för vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbräns-

lekraftverk som genomförts under den tid som lagstiftningen har beretts kan godkännas i systemet med inmatningspris. Skogsfliskraftverk kan godkännas för systemet och om de är i drift. Därför behövs det ingen övergångsbestämmelse för skogsfliskraftverk.

Systemet med inmatningspris är tänkt att effektivt medverka till att förnybara energikällor kan användas i större utsträckning. Intentionen är att byggas så många nya vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk och att främja användningen av skogsflis i befintliga flerbränslepannor att EU:s mål för Finland beträffande ökad användning av förnybara energikällor uppfylls. Inga nya vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk godkänns med stöd av 6 § i systemet när målet är uppnått. Målet med förslaget kan anses vara godtagbart med avseende på jämlikhetskravet.

Att bli godkänd i tariffsystemet kan åtminstone i viss mån för elproducenten anses grunda sig på förmögenhetsrättsliga rättigheter som ingår i egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. En elproducent kan få grundlagsskydd för sin juridiska ställning och sina investeringar i första hand med stöd av de samverkande effekterna av 15 och 18 § i grundlagen. Att återkalla tillstånd eller att i hög grad strama åt tillståndskriterierna betraktas som ett myndighetsingrepp i den enskildes rättsliga ställning med allvarigare konsekvenser än avslag på en ansökan. I 17 § ingår det bestämmelser om hur ett beslut om godkännande förfaller och i 19 § bestämmelser om återkallelse av ett sådant beslut. Regleringen kan anses bygga på godtagbara skäl med avseende på målen för systemet med inmatningspris. Vidare kan bestämmelserna anses stå i rätt proportion till målen. Möjligheten enligt 19 § att återkalla ett beslut är kopplad till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och till att eventuella anmärkningar och varningar inte har resulterat i att elproducenten har rättat bristerna i verksamheten (GrUU 40/2002 rd, GrUU 14/2004 rd, GRUU 7/2005 rd, GrUU 20/2006 rd). Bestämmelser om ändringar av ett beslut om godkännande finns i 18 §. Med stöd av paragrafen kan Energimarknadsverket behandla ärendet när det har skett permanenta förändringar i kriterierna för de be-

stämmer som meddelas genom beslutet. Med stöd av 20 § kan ett beslut om godkännande föras över om den som tar över ett kraftverk har de nödvändiga ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna för elproduktion. Prövningsrätten när ett beslut om godkännande förfaller, återkallas, ändras eller överförs är tillräckligt exakt, entydig och bunden med beaktande av hur förutsebar myndigheternas verksamhet är. Med stöd av 54 § har elproducenten rätt att hänskjuta ett beslut av Energimarknadsverket till en oberoende judiciell myndighet. Följaktligen måste förslaget anses vara fullgott med avseende på rättssäkerheten. Den föreslagna regleringen kan anses godtagbar med avseende på generalklausulen om egendomsskydd i 15 § 1 mom. i grundlagen.

Med stöd av 54 § får ett beslut av Energimarknadsverket om utbetalning (27 respektive 35 §), avbrott i utbetalningen (48 §), återkrav (50 §) och kvittning (53 §) av inmatningspriset eller det fasta stödet till produktion av el överklagas genom omprövning. Dessa beslut kan normalt inte anses vara förknippade med något särskilt behov av rättsskydd. Syftet är att samordna kravet på snabb och effektiv myndighetsverksamhet och kravet på effektivt rättsskydd. Ett beslut som Energimarknadsverket fattar om omprövningsbegäran och andra beslut som verket fattar med stöd av lagen kan överklagas genom besvär enligt vad förvaltningsprocesslagen föreskriver. Regleringen är fullgod med avseende på 21 § 1 mom. i grundlagen som spelar en central roll för rättssäkerheten.

I 38 § föreskrivs det om godkännande av kontrollörer och om ändring och återkallelse av beslutet om godkännande i 41 §. Bestämmelserna har drag av bestämmelser om koncession. Möjligheten att återkalla beslutet är i 41 § kopplad till allvarliga och väsentliga förseelser och försummelser och till att eventuella anmärkningar och varningar inte har resulterat i att bristerna i verksamheten inte har rättats till. Förslaget kan anses vara så utformat att myndigheternas verksamhet är tillräckligt förutsägbar (GrUU 33/2005 rd, GrUU 15/2008 rd och GrUU 19/2009 rd).

De uppgifter som kontrollörerna anförtros och som det föreskrivs närmare om i 14 och 27 § kan betraktas som offentliga förvalt-

ningsuppgifter i den mening som 124 § i grundlagen avser. Med stöd av 40 § tillämpas offentlighetslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, förvaltningslagen och språklagen på kontrollörer. I 55 § föreskrivs det om överklagande av kontrollörernas beslut. Att kontrollörerna anförtros uppdrag inom ramen för systemet med inmatningspris kan betraktas som nödvändigt för att systemet ska kunna hanteras rationellt. De föreslagna bestämmelserna är utformade med hänsyn till kraven beträffande de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten och god förvaltning.

Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen kan det genom lag bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Enligt 44 § 1 mom. har Energimarknadsverket rätt att utföra inspektioner i lokaler avsedda för stadigvarande boende. Rätten är begränsad till situationer när det finns anledning att misstänka att det har begåtts ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen. Inspektionen är då nödvändig för att utreda situationen på inspektionsobjektet. Det maximala straffet i dessa fall är fängelse. Det föreslagna 44 § 1 mom. kan inte anses vara något problem med avseende på 10 § i grundlagen (GrUU 46/2001 rd, GrUU 40/2002 rd och GrUU 46/2001 rd).

Den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § i grundlagen innefattar ett krav på exakta bestämmelser. Vid överträdelser av uppsåt eller av oaktsamhet av de specificerade skyldigheterna i 47 § följer böter, om det inte någon annanstans i lag föreskrivs strängare straff för gärningen. Den föreslagna 47 § ska alltså inte anses vara problematisk med avseende på 8 § i grundlagen.

Med stöd av 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som bestäms särskilt i självstyrelselagen för Åland. På grundval av 18 § i självstyrelselagen måste systemet med inmatningstariff betraktas som en fråga som ingår i landskapets lagstiftningsbehörighet. Kraftverk i landskapet kan inte godkännas i tariffsystemet och det fasta produktionsstödet betalas inte ut för sådana kraftverk.

Landskapet Åland har behörighet att stifta en landskapslag som tillåter att elproducenten får produktionsstöd på samma grunder som i den föreslagna lagen. Ett annat alternativ är att landskapet lagstiftar om andra typer av åtgärder för att främja användningen av förnybara energikällor i landskapet. Enligt 7 kap. i självstyrelselagen tillförs landskapet årligen av statsmedel ett avräkningsbelopp för att täcka utgifterna för självstyrelsen. Självstyrelselagen utgår från att landskapet svarar för att genomföra internationella förpliktelser i den utsträckning som en fråga ingår i landskapets lagstiftningsbehörighet.

Arbets- och näringsministeriet har ordnat samråd för landskapsmyndigheterna och riksmyndigheterna i enlighet med 59 b § 2 mom. i självstyrelselagen. Där behandlades paketet med förpliktelse att öka användningen av förnybar energi och EU:s mål för Finland när det gäller ökad användning av förnybar energi, likaså åtgärder för att nå målet.

Genom förordning av statsrådet får det med stöd av 12—14, 16, 20, 21, 23—27, 30, 31, 33, 34, 37—39, 58 och 59 § utfärdas närmare bestämmelser om i första hand procedurer och tillämpningen av lagen. Det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning grundar sig på tillräckligt exakta och noga avgränsade bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Bemyndigandet uppfyller således kraven i 80 § 1 mom. i grundlagen.

Lagförslaget innehåller inga begränsningar av de grundläggande fri- och rättigheterna eller andra konstitutionella frågor som är problematiska med avseende på grundlagen. Följaktligen är det befogat att anse att lagförslaget i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om stöd till produktion av el från förnybara energikällor

Enligt riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

4 §

Allmänna bestämmelser

Myndigheter och deras uppgifter

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att främja produktionen av el från förnybara energikällor, öka konkurrenskraften för dessa energikällor, diversifiera elproduktionen och förbättra självförsörjningsgraden av el.

Arbets- och näringsministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamheten enligt denna lag.

Energimarknadsverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och sköter andra uppgifter som ankommer på verket enligt denna lag.

5 §

2 §

Definitioner

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett produktionsstöd som ska betalas av statliga medel för el som produceras från vindkraft, biogas, trädbränsle, vattenkraft och returbränsle.

I denna lag avses med

1) *nätinnehavare* nätinnehavare enligt elmarknadslagen (386/1995),

2) *vindkraftverk* kraftverk där el produceras med vindturbiner ur rörelseenergin i strömmande luftmassa i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

3) *biogas* produkt som bildas när organiskt material bryts ner under anaeroba förhållanden och där de huvudsakliga komponenterna är metan och koldioxid,

4) *biogaskraftverk* kraftverk där el produceras från biogas, som har förts över direkt eller via gasnätet till kraftverket, i en eller

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Det produktionsstöd som betalas ut enligt denna lag betraktas inte som statsunderstöd enligt statsunderstödslagen (688/2001).

flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

5) *biogasanläggning* anläggning där biogas alstras genom rötning av biomassa i en bio-reaktor i ett slutet rum,

6) *skogsflis* bränsleflis eller bränslekross som tillverkas av trä som kommer direkt från skogen,

7) *skogsfliskraftverk* kraftverk där el produceras från skogsflis i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

8) *trädbränsle* skogsflis samt sådana biprodukter från industrin som uppkommer som bi- eller restprodukt från ved i träförädlingsprocessen inom skogsindustrin,

9) *trädbränslekraftverk* kraftverk där värme och el produceras från trädbränsle i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

10) *returbränsle* bränsle med kända egenskaper framställt av sådant brännbart och torrt fast avfall från kommuner och företag som sorterats vid källan samt produktgas som framställts från avfallsbränsle i en termisk förgasningsprocess,

11) *returbränslekraftverk* kraftverk där el produceras från returbränsle i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

12) *vattenkraftverk* kraftverk där el produceras från vattenkraft i en eller flera generatorer som är kopplade till samma mätare hos nätinnehavaren,

13) *utsläppsrätt* utsläppsrätt enligt lagen om utsläppshandel (683/2004),

14) *elproducent* fysisk eller juridisk person som innehar ett kraftverk.

kraftverk är godkänt för systemet en viss tid för stödberättigande produktion rörligt stöd som grundar sig på marknadspriset på el eller på priset på en utsläppsrätt (*inmatningspris*).

I systemet kan följande godkännas:

1) skogsfliskraftverk,

2) vindkraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända vindkraftverk överstiger 2 500 megavoltampere,

3) biogaskraftverk till dess att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i för systemet godkända biogaskraftverk som huvudsakligen använder biogas från biogasanläggningar överstiger 19 megavoltampere, och

4) trädbränslekraftverk till dess att de för systemet godkända trädbränslekraftverken är fler än 50 och den sammanlagda nominella effekten för deras generatorer överstiger 150 megavoltampere.

7 §

Allmänna förutsättningar för godkännande

Ett vindkraftverk, biogaskraftverk, skogsfliskraftverk eller ett trädbränslekraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris, om det är beläget i Finland eller på finskt territorium och är kopplat till ett elnät där. Dessutom ska kraftverket ha verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för elproduktion.

Bestämmelser om förutsättningarna för att kraftverk ska kunna godkännas finns i 8—11 §.

2 kap.

Hur kraftverk godkänns för systemet med inmatningspris

6 §

Systemet med inmatningspris

I systemet med inmatningspris får en elproducent vars vindkraftverk, biogaskraftverk, skogsfliskraftverk eller trädbränsle-

8 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av skogsfliskraftverk

Ett skogsfliskraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris bara om

1) den sammanlagda nominella effekten för generatorerna är minst 100 kilovoltampere, och

2) det inte hör eller tidigare har hört till systemet.

9 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av vindkraftverk

Ett vindkraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris bara om

- 1) det inte har fått statligt stöd,
- 2) det är nytt och inte innehåller begagnade delar, och

3) den sammanlagda nominella effekten för generatorerna är minst 500 kilovoltampere.

10 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av biogaskraftverk

Ett biogaskraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris bara om

- 1) det inte har fått statligt stöd,
- 2) det är nytt och inte innehåller begagnade delar,

3) den sammanlagda nominella effekten för generatorerna är minst 100 kilovoltampere, och

4) det som bränsle använder biogas som alstrats i en biogasanläggning som inte har fått statligt stöd, som är ny och som inte innehåller begagnade delar.

Ett biogaskraftverk som avses 1 mom. kan godkännas för systemet med ett inmatningspris höjt med värnepremie, om

1) det vid elproduktion också producerar nyttiggjord värme, och

2) det har en total effektivitet på minst 50 procent eller, då generatorerna har en sammanlagd nominell effekt på 1 megavoltampere, på minst 75 procent.

11 §

Särskilda förutsättningar för godkännande av trädbränslekraftverk

Ett trädbränslekraftverk kan godkännas för systemet med inmatningspris bara om

- 1) det inte har fått statligt stöd,
- 2) det är nytt och inte innehåller begagnade delar,

3) den sammanlagda nominella effekten för generatorerna är minst 100 kilovoltampere och högst 8 megavoltampere,

4) det vid elproduktion också producerar nyttiggjord värme, och

5) det har en total effektivitet på minst 50 procent eller, då generatorerna har en sammanlagd nominell effekt på 1 megavoltampere, på minst 75 procent.

12 §

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för godkännande för systemet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Förhandsanmälan

Elproducenten ska lämna in en skriftlig förhandsanmälan till Energimarknadsverket senast en månad efter beslutet att bygga ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk som uppfyller förutsättningarna för godkännande för systemet med inmatningspris.

Förhandsanmälan ska innehålla uppgifter om generatorernas sammanlagda nominella effekt och den planerade tidpunkten för att ta kraftverket i drift samt en tillförlitlig bedömning av kraftverkets årliga produktion. I en anmälan som gäller ett biogaskraftverk eller ett trädbränslekraftverk ska det också ingå uppgifter om nyttiggjord värme och kraftverkets totala effektivitet.

Förändringar i de uppgifter som elproducenten lämnat i förhandsanmälan ska anmälas till Energimarknadsverket utan dröjsmål.

Närmare bestämmelser om förhandsanmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Ansökan

Elproducenten ska ansöka hos Energimarknadsverket om att bli godkänd i systemet.

Ansökan ska göras innan ett vindkraftverk, ett biogaskraftverk och en biogasanläggning som producerar biogas för kraftverket eller ett trädbränslekraftverk tas i kommersiell drift. En ansökan om godkännande för ett skogsfliskraftverk kan också göras när kraftverket har tagits i kommersiell drift.

Ansökan ska innehålla den information om elproducenten, kraftverksprojektet och kraftverket som behövs för myndighetens prövning. Av en ansökan om godkännande för ett vindkraftverk, ett biogaskraftverk eller ett trädbränslekraftverk ska det också framgå när kraftverket enligt planerna kommer att tas i kommersiell drift.

I ansökan ska det ingå en plan för hur produktionen av stödberättigad el ska följas upp. Där ska också ingå en verifiering från en kontrollör som visar att kraftverkets läge och nätanslutning överensstämmer med kraven i 7 § och att kraftverket uppfyller förutsättningarna enligt 8 § 1 punkten, 9 § 2 eller 3 punkten, 10 § 1 mom. 2—4 punkten eller 2 mom. eller 11 § 2—5 punkten. Vidare ska ansökan åtföljas av kontrollörens verifiering av en preciserad kalkyl av kraftverkets årliga produktion.

Närmare bestämmelser om ansökan och bilagor till den och om verifiering från kontrollören får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Beslut om godkännande

Energimarknadsverket ska godkänna ett kraftverk för systemet med inmatningspris, om det av ansökan framgår att förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda, sökanden har lämnat en förhandsanmälan enligt 13 § och det enligt denna lag inte finns något hinder för att godkänna kraftverket.

Beslutet om godkännande ska innehålla uppgifter om elproducenten och bestämmelser om

- 1) kraftverket och den sammanlagda nominella effekten för generatorerna,
- 2) det produktionsstöd som ska tillämpas,
- 3) den totala elproduktion som inmatningspriset högst ska betalas ut för under beslutets giltighetstid, om det är ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller skogsfliskraftverk, och
- 4) övrig information som är nödvändig med tanke på ett allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till förutsättningarna för att fatta beslutet.

16 §

Rätt till inmatningspris

Inmatningspris betalas ut för den el som produceras under en tremånadersperiod (*prisperiod*). Elproducentens rätt till inmatningspris börjar den prisperiod som följer efter det att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

Elproducenten kan få inmatningspris i högst tolv år från och med den tidpunkt då rätten till inmatningspris inträder.

Elproducenten har dock inte rätt att få inmatningspris

- 1) för el från ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller skogsfliskraftverk, när den överstiger den totala mängd som har fastställts med stöd av 15 § 2 mom. 3 punkten i beslutet om godkännande.

- 2) för el från ett trädbränslekraftverk mer än 750 000 euro för fyra prisperioder i rad.

Närmare bestämmelser om indelningen av ett kalenderår i prisperioder och den elproduktion som utbetalningen av inmatningspriset grundar sig på får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Hur beslutet om godkännande förfaller

Beslutet om godkännande förfaller när elproducenten inte längre har rätt till inmatningspris enligt 16 §.

Energimarknadsverket kan besluta att beslutet om godkännande förfaller, om

1) verksamheten vid kraftverket har varit nedlagd utan avbrott i minst ett år av orsaker som beror på elproducenten,

2) verksamheten vid kraftverket inte har startat eller åtgärder som är väsentliga för verksamhetsstarten inte har vidtagits senast fem år efter det att beslutet om godkännande har vunnit laga kraft, eller

3) elproducentens egendom har utmätts, elproducenten har försatts i likvidation eller konkurs eller domstolen har beslutat att skuldsanering eller saneringsförfarande ska inledas för elproducenten.

Energimarknadsverket ska besluta att beslutet om godkännande förfaller, om elproducenten gör en ansökan om det.

18 §

Ändring av beslutet om godkännande

Energimarknadsverket kan ändra beslutet om godkännande, om det sker varaktiga förändringar i någon av grunderna för en bestämmelse i beslutet.

Elproducenten kan ansöka om höjning av den sammanlagda nominella effekten för generatorerna enligt beslutet eller av den totala elproduktionen och om rätt att få värmepremie för elproduktion i ett biogaskraftverk.

Ansökan ska åtföljas av en plan och verifieringar som avses i 14 § 4 mom. På beslutet om ansökan tillämpas vad som i 15 § föreskrivs om beslut om godkännande för systemet med inmatningspris.

19 §

Återkallande av beslutet om godkännande

Energimarknadsverket kan återkalla beslutet om godkännande, om

1) ansökan eller någon bilaga till den innehåller felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan, eller

2) kraftverkets läge eller nätanslutning inte längre uppfyller kraven i 7 §, någon förutsättning för godkännande enligt 8—11 § inte längre uppfylls eller om elproducenten på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt

en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.

20 §

Överföring av beslutet om godkännande

Om besittningen av ett kraftverk som nämns i ett beslut om godkännande överförs på en ny elproducent och det fortfarande finns verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för elproduktion, ska Energimarknadsverket överföra beslutet på den nya elproducenten. Elproducenten är skyldig att skriftligt underrätta Energimarknadsverket att besittningen av kraftverket har överförts och lämna nödvändig information om den övertagande parten och dennes samtycke till övertagandet.

Den övertagande parten ska svara för elproducentens skyldigheter enligt denna lag i fråga om kraftverket och har rätt till inmatningspris efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts.

I samband med beslutet att överföra beslutet om godkännande ska Energimarknadsverket se över beslutet när de gäller de omständigheter som avses i 15 § 2 mom.

Närmare bestämmelser om anmälan om överföring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Elproducentens allmänna skyldigheter

Elproducenten ska utan dröjsmål underrätta Energimarknadsverket om följande:

1) varaktiga förändringar i de förutsättningar som avses i 7—11 § eller i någon av grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande,

2) förändringar i besittningsförhållandena för det kraftverk som är godkänt för systemet med inmatningspris,

3) dröjsmål med att ta i drift ett kraftverk som är godkänt för systemet med inmatningspris, och

4) avbrott i elproduktionen som pågår längre än tre månader.

Om kraftverket kan använda olika slags bränslen, är elproducenten skyldig att ha en tillförlitlig bokföring över de bränslen som används i kraftverket och deras energiinnehåll för varje prisperiod.

Elproducenten är skyldig att ha en tillförlitlig bokföring över den nyttiggjorda värmen i trädbränslekraftverk eller i ett i 10 § 2 mom. avsett biogaskraftverk samt kraftverkets totala effektivitet.

Närmare bestämmelser om anmälningspliktiga ärenden och bokföring enligt 2 och 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Betalning av inmatningspris

22 §

Riktpreis och rörligt produktionsstöd

Riktpriset för el från ett för systemet med inmatningspris godkänt vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk är 83,50 euro per megawattimme.

För el från ett för systemet med inmatningspris godkänt skogsfliskraftverk betalas det ett sådant rörligt produktionsstöd om högst 18 euro per megawattimme som följer priset på en utsläppsrätt.

23 §

Elproduktion som berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd

Elproduktion som berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd är el som har producerats i ett kraftverks generator minskad med den elenergi som kraftverkets apparater för egen förbrukning förbrukar. Apparater för egen förbrukning är anordningar och aggregat som kraftverket behöver för att producera antingen el eller både el och värme för att upprätthålla produktionsberedskapen samt anordningar och aggregat som behövs för att undanröja och minska de miljöskador som anläggningen orsakar.

Den elproduktion som berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd bestäms enligt mätarställningen hos den nätinnehavare till vars nät elproducenten är ansluten. Elproduktionen berättigar dock inte till riktpreis eller rörligt produktionsstöd för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

I ett biogaskraftverk är det bara elproduktion baserad på biogas som alstras i biogasanläggningen som berättigar till riktpreis. Till riktpreis i ett trädbränslekraftverk berättigar bara elproduktion baserad på trädbränsle. Till rörligt produktionsstöd i ett skogsfliskraftverk berättigar bara elproduktion baserad på skogsflis.

Närmare bestämmelser om elproduktion som berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Inmatningspris

I inmatningspris för elproduktion som berättigar till riktpreis betalas i ett vindkraftverk, biogaskraftverk och trädbränslekraftverk riktpriset minskat med medelvärdet för marknadspriset på el under tre månader på den ort där kraftverket är beläget.

Om medelvärdet för marknadspriset på el för tre månader är under 30 euro per megawattimme, betalas i inmatningspris riktpriset minskat med 30 euro per megawattimme.

I ett skogsfliskraftverk betalas ett inmatningspris på 18 euro per megawattimme i inmatningspris för elproduktion som berättigar till produktionsstöd, när medelvärdet för marknadspriset på en utsläppsrätt för tre månader är högst 10 euro. Inmatningspriset sjunker stadigt i takt med att medelvärdet på marknadspriset stiger och något inmatningspris betalas inte längre ut när medelvärdet på marknadspriset stiger till 23 euro.

Närmare bestämmelser om inmatningspris, marknadspris på el och utsläppsrätter samt om beräkningsmetoden för det rörliga produktionsstödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Inmatningspris höjt med värmepremie

Inmatningspriset kan höjas med en värmepremie som är 20 euro per megawattimme för el från trädbränslekraftverk och 50 euro per megawattimme för el från biogaskraftverk.

Värmepremie betalas ut, om det i ett trädbränslekraftverk eller ett biogaskraftverk i samband med elproduktionen produceras nyttiggjord värme och kraftverkets totala effektivitet under den avslutade prisperioden och de tre föregående prisperioderna i genomsnitt har varit sådan som anges i 11 § 5 punkten. Dessutom ska ett biogaskraftverk vara godkänt för systemet med inmatningspris som ett kraftverk enligt 10 § 2 mom.

Har ett trädbränslekraftverk eller biogaskraftverk ingått i systemet mindre än fyra prisperioder, höjs inmatningspriset med värmepremien om kraftverket i beslutet om godkännande har konstaterats uppfylla förutsättningarna i 10 § 2 mom. eller 11 § 4 och 5 punkten.

Bestämmelserna i 23 § om elproduktion som berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd gäller också elproduktion som berättigar till värmepremie.

Närmare bestämmelser om värmepremien och elproduktion som berättigar till värmepremie får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Rapport för utbetalning av inmatningspris

Elproducenten är skyldig att sammanställa en tillförlitlig rapport om den elproduktion i kraftverket som under prisperioden berättigar till riktpreis och rörligt produktionsstöd med stöd av 23 § och till värmepremie med stöd av 25 §.

Närmare bestämmelser om innehållet i och tidpunkten för rapporten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Hur inmatningspriset bestäms

För att få inmatningspris ska elproducenten lämna in en ansökan till Energimarknadsverket senast två månader efter att prisperioden är slut.

Ansökan ska åtföljas av en rapport som avses i 26 §, kontrollörens verifiering av uppgifterna i rapporten och riktiga och tillräckliga uppgifter om andra omständigheter som ska föreligga för att inmatningspris ska kunna betalas ut.

På grundval av ansökan ska Energimarknadsverket fatta beslut om hur stort inmatningspriset till elproducenten ska vara.

Närmare bestämmelser om hur ansökan ska lämnas in, vilka uppgifter som ska ingå, verifiering av uppgifterna och hur inmatningspriset ska bestämmas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Utbetalning av inmatningspriset till elproducenten

Energimarknadsverket betalar ut inmatningspris till elproducenten på grundval av den producerade elen i ett godkänt kraftverk för en prisperiod, om elproducenten har lämnat in en ansökan till Energimarknadsverket i enlighet med 27 §.

4 kap.

Fast produktionsstöd för el och betalning av stödet

29 §

Fast produktionsstöd för el

För el från vindkraft, biogas, trädbränsle, vattenkraft och returbränsle betalas ett fast produktionsstöd ut till elproducenten, om de förutsättningar för stöd som anges i 30 § 1 och 2 mom. uppfylls.

Stöd betalas ut enligt följande:

- 1) 6,90 euro per megawattimme för el från vindkraft och skogsflis,
- 2) 4,20 euro per megawattimme för el från biogas och vattenkraft,
- 3) 2,50 euro per megawattimme för el från returbränsle.

30 §

Förutsättningar för att få fast produktionsstöd för el

Fast produktionsstöd för el betalas ut förutsatt att:

- 1) kraftverkets läge och nätanslutning uppfyller kraven i 7 §,
- 2) kraftverket inte hör och inte har hört till systemet med inmatningspris på grundval av elproduktion med det aktuella bränslet, och
- 3) elproducenten har tillförlitlig bokföring över de bränslen som kraftverket har förbrukat under ett kalenderår och deras energiinnehåll, om kraftverket kan använda olika slags bränslen.

Om elen produceras från vattenkraft, förutsätts det dessutom att den sammanlagda nominella effekten för generatorerna i vattenkraftverket är högst 1 megavoltampere.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att få fast produktionsstöd för el får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Registreringsskyldighet

Elproducenten ska göra en skriftlig anmälan till Energimarknadsverket för att registrera sig som mottagare av fast produktionsstöd för el. I anmälan ska ingå de uppgifter om elproducenten och kraftverket som behövs för utbetalningen av stödet. Anmälan ska göras innan produktionsstöd ansöks första gången i enlighet med 35 §.

Förändringar i de uppgifter som elproducenten har uppgett ska anmälas skriftligt till Elmarknadsverket utan dröjsmål.

Närmare bestämmelser om skyldigheten att registrera sig får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Elproduktion som berättigar till fast produktionsstöd för el

Bestämmelserna i 23 § om elproduktion som berättigar till riktpolis och rörligt produktionsstöd ska också tillämpas på elproduktion som berättigar till fast produktionsstöd för el. Fast produktionsstöd ska också betalas ut för de timmar då marknadspriset på el är negativt på den ort där kraftverket är beläget.

33 §

Inskränkning i utbetalningen av fast produktionsstöd för el

Fast produktionsstöd för el betalas inte ut, om elproduktionen under ett kalenderår ligger under 200 megawattimmar.

Fast produktionsstöd för el betalas inte heller ut i följande fall:

- 1) för el från vindkraft, biogas, vattenkraft eller returbränsle, om medelvärdet för marknadspriset på el under ett kalenderår är högre än 76,60 euro per megawattimme.

- 2) för el från skogsflis, om medelvärdet för marknadspriset på en utsläppsrätt under ett kalenderår är högre än 18 euro per megawattimme.

Närmare bestämmelser om marknadspriserna på el och utsläppsrätter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

34 §

Rapport för utbetalning av fast produktionsstöd för el

Elproducenten ska för varje kalenderår utarbeta en tillförlitlig rapport om den elproduktion som berättigar till fast produktionsstöd för el.

Närmare bestämmelser om rapporten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Hur fast produktionsstöd för el bestäms

För att få fast produktionsstöd för el ska elproducenten lämna in en ansökan till Energimarknadsverket senast den 30 april året efter det stödberättigande kalenderåret.

Uti från ansökan ska Energimarknadsverket fatta beslut om storleken på det fasta produktionsstödet till elproducenten.

På ansökan om fast produktionsstöd för el tillämpas vad som i 27 § 2 mom. föreskrivs om ansökan om inmatningspris.

36 §

Utbetalning av fast produktionsstöd

Energimarknadsverket betalar ut fast produktionsstöd för el till en elproducent som har registrerat sig enligt 31 § för ett kalenderår, om elproducenten har lämnat in en ansökan till Energimarknadsverket i enlighet med 35 §.

5 kap.

Kontrollörer

37 §

Villkor för att bli godkänd som kontrollör

För att bli godkänd som kontrollör ska sökanden

- 1) vara oberoende i de verifieringsuppdrag som avses i denna lag,
- 2) ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal för verifieringsuppdragen,
- 3) ha anläggningar, utrustning och system som behövs för verksamheten, och
- 4) ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som är tillräcklig med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om villkoren för att bli godkänd som kontrollör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

38 §

Godkännande av kontrollör

Energimarknadsverket godkänner på ansökan en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör, om det har visats att villkoren i 37 § är uppfyllda i enlighet med lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

I beslutet om godkännande ska kontrollörens kompetensområde anges och sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet ges som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Beslutet kan ges för viss tid.

En kontrollör som är godkänd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföras med en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse och uppfyller villkoren i 37 § och om förfarandet vid godkännandet motsvarar det som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven.

Närmare bestämmelser om godkännandeförfarandet och bedömningen av villkoren för godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Kontrollörens uppgifter

Kontrollören lämnar den verifiering som avses i 14 och 27 §.

Kontrollören ska bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga.

Kontrollören ska underrätta Energimarknadsverket om förändringar som kan påverka möjligheterna att uppfylla villkoren i 37 §.

Kontrollören ska årligen lämna en rapport till Energimarknadsverket om sin verksamhet och resultaten av den.

Närmare bestämmelser om kontrollörens uppgifter, hur de ska utföras och rapporteringsskyldigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören

I offentliga förvaltningsuppgifter som avses i denna lag ska kontrollören följa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003).

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar ska tillämpas på anställda hos kontrollören, när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

41 §

Ändring och återkallelse av ett beslut om godkännande av en kontrollör

Energimarknadsverket kan ändra kompetensområdet i beslutet om att godkänna kontrollören. På ändringar av kompetensområdet tillämpas vad som i 37 § och 38 § 1 mom. föreskrivs om godkännande som kontrollör och villkoren för att bli godkänd. Energimarknadsverket kan också ändra en bestämmelse i beslutet om godkännande, om det är nödvändigt för att säkerställa att kontrollörsuppgifterna utförs på behörigt sätt. Vid ändring av bestämmelserna tillämpas vad som i 38 § 2 mom. föreskrivs om innehållet i beslutet om godkännande. Ändring av kompetensområdet och föreskriften kan också initieras på ansökan av kontrollören.

Energimarknadsverket kan återkalla ett beslut om godkännande av en kontrollör, om

1) felaktiga eller bristfälliga uppgifter har uppgetts i ansökan eller någon bilaga och de har påverkat prövningen av beslutet i väsentlig grad, och

2) kontrollören inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller om kontrollören på

ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.

6 kap.

Tillsyn

42 §

Rätt att få information

Energimarknadsverket har rätt att få information som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag från elproducenten och nätinnehavare.

Trots sekretessbestämmelserna har Energimarknadsverket rätt att från andra myndigheter få information som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag om följande:

- 1) elproducentens ekonomiska ställning,
- 2) investeringsstöd och andra statliga stöd som elproducenten har fått,
- 3) andra omständigheter kring elproducenten som är av väsentlig betydelse för att godkänna producenten i systemet med inmatningspris eller för att bestämma, betala ut, avbryta utbetalningen av eller återkräva inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet för el.

Trots sekretessbestämmelserna ska kontrollörerna lämna varandra uppgifter som behövs för samarbetet mellan den och till Energimarknadsverket de uppgifter som behövs för tillsynen.

43 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har Energimarknadsverket rätt att lämna ut information som verket har fått vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag

1) till åklagare och polis för att brott ska kunna förhindras och utredas,

2) till den behöriga institutionen i Europeiska unionen eller enligt något annat organ i

unionen, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

44 §

Myndighetens inspektionsrätt

Energimarknadsverket har rätt att få tillträde till ett kraftverk eller andra lokaler eller områden som elproducenten eller kontrollören besitter och till den plats där nätinnehavarens mätare finns, om detta behövs för tillsynen enligt denna lag, samt att göra nödvändiga inspektioner där och vidta andra tillsynsåtgärder. Tillsynsåtgärder får dock vidtas i utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende bara om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 § eller 29 kap. 5 eller 6 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Vid en inspektion har Energimarknadsverket rätt att omhänderta handlingar som tillhör elproducenten, kontrollören eller nätinnehavaren samt annat material, om det är nödvändigt för att målen med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

Elproducenten, kontrollören och nätinnehavaren är skyldiga att bistå Energimarknadsverket vid inspektion.

45 §

Rättelse av förseelse eller försummelse

Energimarknadsverket kan

1) förbjuda den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den att fortsätta tillämpa eller upprepa ett förfarande som strider mot bestämmelserna eller föreskrifterna, och

2) ålagga den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den att fullgöra sin skyldighet.

Energimarknadsverket kan förena sitt förbud eller sitt föreläggande enligt denna lag

med hot om vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

46 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 40 § i polislagen (493/1995). Inom sitt ansvarsområde är tullmyndigheterna vid behov skyldiga att ge handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och efterlevnaden av bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den.

47 §

Brott mot bestämmelserna om inmatningspris

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot sin skyldighet enligt 21 § 1 mom. 1 punkten, 21 § 2 eller 3 mom. eller 30 § 1 mom. 3 punkten, eller

2) lämnar felaktiga uppgifter i en rapport som avses i 26 eller 34 §

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om inmatningspris* dömas till böter.

För en gärning som avses i 1 mom. döms det dock inte ut straff, om gärningen med hänsyn till dess menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med gärningen, som helhet bedömd är ringa.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som med stöd av 45 § har förenats med hot om vite kan inte dömas till straff för samma brott.

48 §

Avbrytande av utbetalningen

Energimarknadsverket kan besluta avbryta utbetalningen av inmatningspriset eller det fasta produktionsstödet, om

1) det finns anledning att misstänka att elproducenten har blivit föremål för ett förfarande som avses i 17 § 2 mom. 3 mom. eller

att förutsättningarna i 7—11 § eller 30 § inte längre uppfylls,

2) det finns anledning att misstänka att elproducenten inte lämnar in riktiga eller tillräckliga uppgifter för bestämmande av stödet eller i övrigt på ett väsentligt sätt försummar eller överträder en skyldighet eller en inskränkning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande för systemet med inmatningspris, eller

3) elproducenten inte har följt ett förbud eller ett föreläggande som meddelats med stöd av 45 §.

Energimarknadsverket ska avbryta utbetalningen, om elproducenten inte har följt ett beslut om återkrävande av stöd enligt 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

På avbrytande av utbetalningen tillämpas dessutom vad som i 19 § 3 punkten i statsunderstödslagen föreskrivs om avbrytande av utbetalningen av statsunderstöd.

Energimarknadsmyndigheten kan återkalla sitt beslut att avbyta utbetalningen, om elproducenten har rättat till bristen eller försummelsen.

7 kap.

Återbetalning och återkrav av stöd

49 §

Återbetalning

Elproducenten ska utan dröjsmål återbetala ett inmatningspris eller ett fast produktionsstöd för el eller en del av priset eller stödet som denne fått felaktigt utbetald, till för högt belopp eller uppenbart grundlöst. Om beloppet uppgår till högst 10 euro, behöver det inte återbetalas.

50 §

Återkrav

Energimarknadsverket ska besluta att ett redan utbetalt inmatningspris eller fast produktionsstöd för el ska återkrävas, om elproducenten

1) inte har följt ett beslut som avses i 48 § 2 mom., eller

2) har låtit bli att återbetala det inmatningspris eller det fasta produktionsstöd för el eller en del av priset eller stödet som ska återbetalas enligt 49 §.

Energimarknadsverket kan bestämma att ett redan utbetalt inmatningspris eller fast produktionsstöd för el eller en del av priset eller stödet ska återkrävas, om elproducenten

1) har blivit föremål för ett förfarande som avses i 17 § 2 mom. 3 punkten,

2) inte lämnar in riktiga och tillräckliga uppgifter för stödet, eller

3) har vägrat lämna uppgifter enligt 42 § 1 mom. eller material enligt 44 § 2 mom. eller bistå vid en inspektion enligt 44 § 3 mom.

På återkrav enligt denna paragraf tillämpas dessutom vad som i 21 § 3 punkten och 22 § 3 mom. i statsunderstödslagen föreskrivs om återkrav av statsunderstöd.

51 §

Ränta och dröjsmålsränta

På ränta och dröjsmålsränta som ska betalas på det belopp som ska återbetalas eller återkrävas tillämpas vad som i 24 och 25 § i statsunderstödslagen föreskrivs om ränta och dröjsmålsränta på statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

52 §

Frist för återkrav och återbetalning

Energimarknadsverket ska besluta om återkrav utan dröjsmål efter det att en omständighet som avses i 50 § har kommit till verkets kännedom.

Ett återkrav på inmatningspriset eller på ränta eller dröjsmålsränta på inmatningspriset får inte längre inledas när det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkallades. På motsvarande sätt förfaller skyldigheten enligt 49 § att återbetala inmatningspriset när det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkallades.

Ett återkrav på fast produktionsstöd för el eller på ränta eller dröjsmålsränta på fast produktionsstöd får inte längre inledas när

det har gått tio år sedan det sista stödbeloppet betalades ut. På motsvarande sätt förfaller skyldigheten enligt 49 § att betala tillbaka stödet när det har gått tio år sedan det sista stödbeloppet betalades ut.

53 §

Kvittning

Energimarknadsverket kan besluta om kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas. På kvittning av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas tillämpas vad som i 30 § i statsunderstödslagen föreskrivs om kvittning av statsunderstöd som ska återbetalas eller återkrävas.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

54 §

Överklagande av beslut som Energimarknadsverket meddelar

Beslut som Energimarknadsverket meddelar med stöd av 27, 35, 48, 50 eller 53 § får inte överklagas genom besvär. Den som är missnöjd med beslutet får begära omprövning inom 30 dagar efter att ha fått del av beslutet. Begäran om omprövning ska ställas till Energimarknadsverket.

Beslutet på begäran om omprövning och övriga beslut som Energimarknadsverket meddelar med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Besvär över en avgift som Energimarknadsverket tar ut för ett beslut anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken.

55 §

Överklagande av kontrollörens beslut

Ett beslut av kontrollören får inte överklagas genom besvär. Den som är missnöjd med beslutet får begära omprövning inom 30 dagar från delfäendet. Begäran ska ställas till kontrollen.

Kontrollörens beslut om begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

56 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 48 eller 53 § får verkställas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 41 § 2 mom. eller 45 eller 50 § ska iakttas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

57 §

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimarknadsverkets prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifter och kostnader enligt denna lag är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

58 §

Bevaring av uppgifter

Elproducenten är skyldig att bevara materialet till rapporten för utbetalning av inmatningspris till dess det har gått tio år sedan beslutet om godkännande förföll eller återkalades. På motsvarande sätt ska elproducenten bevara material till rapporten för utbetalning av fast produktionsstöd för el till dess det har gått tio år sedan det sista stödbeloppet betalades ut.

Närmare bestämmelser om bevaring av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

59 §

Hur uppgifter ska lämnas till Energimarknadsverket

Elproducenten ska lämna ansökan som avses i 27 och 35 § till Energimarknadsverket på elektronisk väg.

Också övriga uppgifter som avses i denna lag får lämnas till Energimarknadsverket med hjälp av en teknisk anslutning eller i övrigt på elektronisk väg, om detta avtalats med Energimarknadsverket i förväg.

Närmare bestämmelser om att lämna uppgifter till Energimarknadsverket på elektronisk väg får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 kap.

Ikraftträdande

60 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996) sådan den lyder i lagarna 1168/2002, 447/2005 och 1058/2006.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

61 §

Bestämmelse om stöd som betalas ut under övergångsperioden

På stöd till el som producerats innan lagen träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Inmatningspriset enligt denna lag betalas ut första gången först när den tredje prisperioden har gått ut efter lagens ikraftträdande. Genom att lämna en ansökan till Energimarknadsverket inom två månader från det att prisperioden gått ut kan elproducenten få inmatningspris också för de två första prispe-

rioderna som följer på lagens ikraftträdande. I ansökan ska elproducenten då specificera de uppgifter som avses i 27 § 2 mom. för varje prisperiod.

Med avvikelse från 22 § 1 mom. är riktpri-set på el från vindkraftverk 105,30 euro per megawattimme till och med den 31 december 2015. Ett inmatningspris som beräknas på riktpri-set betalas ut till elproducenten i högst tre år.

62 §

Godkännande av ett kraftverk som har tagits i drift för systemet med inmatningspris

Trots bestämmelserna i 14 § 2 mom. kan ett vindkraftverk, biogaskraftverk eller trädbränslekraftverk som redan har tagits i kommersiell drift godkännas för systemet med inmatningspris, om ansökan om godkännande lämnas in till Energimarknadsverket senast nio månader efter det att lagen har trätt i kraft.

Utöver vad som föreskrivs i 7 och 9—11 § förutsätter ett godkännande av ett kraftverk för systemet med inmatningspris att kraftverket och i förkommande fall den biogasanläggning som alstrar biogas för ett biogaskraftverk har tagits i kommersiell drift som nya senare än den 1 januari 2009. Med avvikelse från vad som föreskrivs i de nämnda paragraferna kan ett kraftverk godkännas för systemet med inmatningspris trots att det har fått statligt stöd, om stöden har återbetalats med ränta som beräknats enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter från och med den tidpunkt då stöden gavs ut.

Om kraftverket har fått statligt stöd, ska elproducenten underrätta statsbidragsmyndigheten enligt statsunderstödslagen om att den har lämnat in en ansökan enligt 1 mom.

Utöver vad som i 14 § föreskrivs om innehållet i och bilagor till ansökan ska ansökan åtföljas av kontrollörens verifiering av att kravet i fråga om tidpunkten för idrifttagande enligt 2 mom. i denna paragraf är uppfyllt och av tillräckliga och tillförlitliga uppgifter om att utbetalt statligt stöd har återbetalats i enlighet med 2 mom.

Från det inmatningspris som elproducenten får för elproduktion i ett kraftverk som har godkänts för systemet med inmatningspris med stöd av denna paragraf dras det av ett _____ belopp som motsvarar det belopp som har betalats ut med stöd av 8 § i lagen om accis på elström och vissa bränslen.

Helsingfors den 17 september 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*